

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 2. alineja 17. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj 49/06, 51/09), člana 20. tačka 29. i člana 149. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj 7/21), Općinsko vijeće Breza na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine donosi:

POSLOVNIK O RADU OPĆINSKOG VIJEĆA BREZA

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim poslovnikom regulira se rad i organizacija Općinskog vijeća (u daljem tekstu: Vijeće), a naročito:

- ostvarivanje prava i dužnosti člana Vijeća,
- radna tijela Vijeća,
- program rada Vijeća,
- odnosi Vijeća i Općinskog načelnika,
- akti Vijeća,
- izbori i imenovanja,
- poslovni red sjednice,
- obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova za potrebe Vijeća,
- druga pitanja iz nadležnosti Vijeća.

II – OSTVARIVANJE PRAVA I DUŽNOSTI VIJEĆNIKA

Član 2.

Vijećnik stiče pravo i dužnost vijećnika dodjelom mandata od strane Centralne izborne komisije BiH i potpisivanjem izjave o prihvatanju mandata.

Član 3.

Vijećnici preuzimaju dužnost davanjem svečane izjave koja glasi:

“SVEČANO IZJAVLJUJEM DA ĆU POVJERENU DUŽNOST OBAVLJATI SAVJESNO I ODGOVORNO, PRIDRŽAVATI SE USTAVA I ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE, FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, TE STATUTA OPĆINE BREZA, ZALAGATI SE ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE, ZA RAVNOPRAVNOST NARODA I GRAĐANA I DA ĆU U SVIM PRILIKAMA ŠTITITI INTERESE I BORITI SE ZA IZGRADNJU I NAPREDAK OPĆINE BREZA”.

Nakon davanja svečane izjave, vijećnik potpisuje tekst izjave i predaje ga predsjedavajućem Vijeća, čime stiče prava i dužnosti člana Vijeća”.

Član 4.

Svečanu izjavu dužni su pred Vijećem dati i potpisati isti vijećnici sa naknadno dodijeljenim mandatima.

Član 4a.

Nakon preuzimanja mandata vijećnici Općinskog vijeća obavezni su prisustvovati obuci vijećnika iz djelokruga rada Općinskog vijeća, koju organizuje Stručna služba Općinskog vijeća.

Član 5.

Vijećnik ima pravo da podnese ostavku.

Ostavka se podnosi pismeno predsjedavajućem Vijeća.

O ostavci vijećnika predsjedavajući Vijeća obavještava Vijeće.

Član 6.

Vijećniku prestaje mandat u slučajevima utvrđenim Zakonom.

Član 7.

Vijećnik koji bude izabran, imenovan ili preuzme funkciju odnosno poslove čije je vršenje inkompatibilno sa funkcijom vijećnika, dužan je o toj činjenici obavijestiti predsjedavajućeg Vijeća.

Predsjedavajući Vijeća obavještava Vijeće o nastupanju okolnosti iz prethodnog stava, koje donosi akt o prestanku mandata vijećnika.

Akt Vijeća dostavlja se Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 8.

Vijećnik ima pravo i dužnost prisustvovati i sudjelovati u radu Vijeća i radnih tijela čiji je član.

U slučaju spriječenosti da prisustvuje sjednici, vijećnik je dužan unaprijed obavijestiti predsjedavajućeg Vijeća, odnosno radno tijelo čiji je član.

Vijećnik je dužan izvršavati zadatke koje mu u okviru svog djelokruga povjeri Vijeće ili radno tijelo čiji je član.

Član 9.

Vijećnik ima pravo učešća i u radu radnih tijela čiji nije član, ali bez prava odlučivanja.

Član 10.

Vijećnik ima pravo:

- učestvovati u pripremi programa rada Vijeća,
- podnositi prijedloge za donošenje odluka i drugih akata iz nadležnosti Vijeća,
- postavljati vijećnička pitanja,
- predlagati raspravu o pitanjima koja se odnose na rad Općinskog načelnika i općinske uprave,
- pokretati i druga pitanja iz nadležnosti Vijeća.

Član 11.

Vijećnik ima pravo da bude redovno i pravovremeno informisan o svim pitanjima od značaja za ostvarivanje mjesta i uloge Vijeća.

Član 12.

Vijećnik ima pravo uvida u informativni i dokumentacioni materijal koji se izrađuje ili prikuplja u Stručnoj službi Vijeća, te općinske uprave, a koji se odnosi na pitanja o kojima se raspravlja u Vijeću.

Stručna služba je obavezna da pruži stručnu i tehničku pomoć vijećnicima u obavljanju njihovih dužnosti.

Član 13.

Vijećnici su dužni čuvati tajnost podataka i informacija povjerljive prirode i za to su odgovorni Vijeću.

Član 14.

Vijećnicima izdaje se posebna legitimacija.

Legitimacija ukazuje na prava vijećnika.

U vijećničkoj legitimaciji navodi se: ime i prezime vijećnika, JMBG vijećnika, fotografija vijećnika, potpis predsjedavajućeg Vijeća i pečat Vijeća.

O izdavanju legitimacije i o evidenciji izdatih legitimacija stara se Stručna služba.

III – KLUBOVI VIJEĆNIKA

Član 15.

U Vijeću se obrazuju klubovi vijećnika političkih stranaka zastupljenih u Vijeću (u daljem tekstu: klubovi vijećnika), kao oblik rada vijećnika, posebno u fazi pripremanja i utvrđivanja prijedloga dnevnih redova sjednica Vijeća, te drugim pitanjima od značaja za ostvarivanje uloge Vijeća.

Klub vijećnika se može formirati sa najmanje dva vijećnika.

Vijećnici dvije ili više političkih stranaka koji u Vijeću imaju najmanje jednog izabranog vijećnika, kao i vijećnici nezavisni kandidati, mogu formirati zajednički klub ili pristupiti nekom od klubova.

Član 16.

Klubovi vijećnika imaju predsjednika i zamjenika predsjednika kluba koji koordiniraju rad s drugim klubovima vijećnika.

Klubovi vijećnika mogu obrazovati koordinaciono tijelo za međusobnu saradnju.

Klub vijećnika se konstituiše tako što se predsjedavajućem vijeća podnosi spisak članova kluba koji je potpisao svaki član kluba, sa naznakom zvaničnog naziva kluba, predsjedavajućeg tog kluba i zamjenika predsjedavajućeg.

Član 17.

Zadaci, organizacija, način rada, prava i dužnosti predstavnika Klubova vijećnika, definisani su članovima 26., 27. i 28. ovog Poslovnika.

IV – ORGANIZACIJA I NAČIN RADA VIJEĆA

1. Konstituiranje Vijeća

Član 18.

Općinsko vijeće se konstituiše na prvoj sjednici novog saziva.

Prvu sjednicu saziva predsjedavajući Vijeća ranijeg saziva, odnosno zamjenik predsjedavajućeg prethodnog saziva, a radom sjednice do izbora predsjedavajućeg rukovodi najstariji novoizabrani vijećnik.

Član 19.

Općinsko vijeće ima predsjedavajućeg i najviše 2 (dva) zamjenika predsjedavajućeg.

Na konstituirajućoj sjednici Općinskog vijeća vrši se izbor Komisije za izbor i imenovanje, i predsjedavajućeg Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina općinskih vijećnika.

Ukoliko postoji međustranački dogovor parlamentarnih stranaka Općinskog vijeća, na konstituirajućoj sjednici nakon izbora predsjedavajućeg, pristupa se izboru zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća.

Mandat predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg traje koliko i mandat Općinskog vijeća.

Član 20.

Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća, osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.

Član 21.

Izbor predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća vrši se tajnim glasanjem u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća izabrani su ukoliko dobiju većinu glasova ukupno izabranih vijećnika u Vijeću.

Ako je predloženo više kandidata, a ni jedan od predloženih kandidata ne dobije natpolovičnu većinu glasova, glasanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova.

Ukoliko u ponovljenom postupku glasanja ni jedan od kandidata ne dobije natpolovičnu većinu glasova, ponavlja se cijeli izborni postupak sa novim kandidatima.

Član 22.

Postupak izbora se provodi u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

2. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća

Član 23.

Predsjedavajući ima sljedeće ovlasti i zadatke:

- predstavlja Vijeće,
- učestvuje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicama Vijeća,
- pokreće inicijative za razmatranje pitanja iz djelokruga Vijeća,
- stara se o realizaciji Programa rada Vijeća,
- stara se o primjeni Poslovnika Vijeća,
- vodi brigu o odnosima i saradnji Vijeća sa načelnikom Općine i drugim općinskim organima i institucijama,
- potpisuje akta koja donosi Vijeće,
- vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, Statutom, Poslovníkom i drugim propisima.

Član 24.

Zamjenici predsjedavajućeg Vijeća zamjenjuju predsjedavajućeg Vijeća pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada im predsjedavajući povjeri poslove iz svog djelokruga, s tim da se prvenstvo u zamjenjivanju određuje na način da je zamjenik predsjedavajućeg suprotnog spola u odnosu na predsjedavajućeg, odnosno ukoliko su istog spola, prednost se daje starijem od njih ili onom sa višim stepenom obrazovanja.

U izvršavanju nadležnosti iz člana 23. ovog poslovnika, predsjedavajući Vijeća vrši konsultacije sa zamjenicima predsjedavajućeg.

3. Sekretar Vijeća

Član 25.

Sekretar Vijeća pomaže predsjedavajućem Općinskog vijeća u pripremanju sjednica Općinskog vijeća i organizovanju radnih tijela Općinskog vijeća, te u vezi s tim vrši naročito sljedeće poslove:

- osigurava organizacione i druge uvjete za rad Vijeća i njegovih radnih tijela, prati njihov rad i izvršavanje odluka i zaključaka,
- neposredno rukovodi Stručnom službom Općinskog vijeća i Općinskog načelnika,
- brine o obavljanju stručnih i drugih poslova za potrebe Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- prima inicijative i prijedloge upućene Općinskom vijeću i daje ih na dalju obradu nadležnim organima i službama,
- obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom, ovim Poslovníkom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri predsjedavajući Općinskog vijeća.

Sekretar Općinskog vijeća je državni službenik.

4. Kolegij

Član 26.

U cilju unapređenja, efikasnosti i usklađivanja rada Vijeća, Vijeće uspostavlja Kolegij koga čine:

- predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća
- predsjednici klubova vijećnika u Vijeću i
- sekretar Vijeća.

U radu Kolegija učestvuje Općinski načelnik.

Član 27.

U okviru svojih prava i dužnosti Kolegij vrši slijedeće poslove:

- koordinira aktivnosti u pripremi sjednica Vijeća;
- utvrđuje prijedlog dnevnog reda;
- osigurava saradnju Vijeća i općinske uprave;
- utvrđuje prijedlog Programa rada Vijeća i prati njegovu realizaciju;
- osigurava saradnju klubova vijećnika i radnih tijela Vijeća;
- razmatra inicijative i prijedloge upućene Vijeću;
- kao i druge poslove bitne za rad Vijeća.

Član 28.

Kolegij radi u sjednicama.

Sjednice Kolegija održavaju se po potrebi i pred sjednicu Vijeća.

Sjednice Kolegija saziva i vodi predsjedavajući Vijeća, a u slučaju njegove spriječenosti zamjenik predsjedavajućeg Vijeća.

Sjednicama Kolegija po pozivu predsjedavajućeg, ili na vlastiti zahtjev, mogu prisustvovati pomoćnici Općinskog načelnika, mogu se pozvati predsjednici radnih tijela Vijeća, predstavnici javnih ustanova i preduzeća čiji je osnivač Općinsko vijeće, predsjednici političkih stranaka koje su zastupljene u Općinskom vijeću kao i druge osobe po potrebi.

Na sjednicama Kolegija vodi se skraćeni zapisnik.

Sekretar Vijeća je odgovoran za vođenje zapisnika na sjednicama Kolegija.

V – RADNA TIJELA VIJEĆA

Član 29.

Za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vijeća, za razmatranje nacрта i prijedloga odluka i drugih općih akata Vijeća i za pripremu i obavljanje drugih poslova za Vijeće obrazuju se stalna i povremena radna tijela.

Radna tijela Vijeća daju mišljenja, podnose prijedloge i izvještavaju Vijeće o pitanjima iz svog djelokruga, a odlučuju samo o pitanjima koja su im aktom Vijeća data u neposrednu nadležnost.

Članovi radnih tijela imaju pravo na naknadu za svoj rad koja se utvrđuje posebnim aktom Vijeća.

Član 30.

Radno tijelo ima predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, odnosno predsjednika i dva člana.

Predsjednik radnog tijela Vijeća organizira rad radnog tijela, predlaže dnevni red i predsjedava njegovim sjednicama.

Član 31.

U radno tijelo Vijeća mogu se imenovati i pojedini naučni, stručni ili javni radnici.

U Komisiju za Statut i propise i drugostepenu upravnu imenuju se pravnici.

U Komisiju za Budžet i finansije imenuju se ekonomisti i pravnici.

Za imenovanje vanjskih članova radnih tijela i postupak imenovanja provodi Komisija za izbor i imenovanje uz području Stručne službe Općinskog vijeća. Pozivi za vanjske članove komisija objavljuju se na internet stranici općine i na oglasnoj tabli općine koji je otvoren najmanje 7 dana.

U slučaju neimenovanja članova radnih tijela propisanih procedurom prethodnim stavom ovog člana Komisija za izbor i imenovanje će predložiti imenovanje iz reda stručnih lica koji mogu zadovoljiti potrebnu stručnost u navedenim radnim tijelima.

Stalna radna tijela (komisije) su dužne donijeti svoje godišnje programe rada kao i izvještaje o radu za proteklu godinu i iste podnijeti Općinskom vijeću na razmatranje.

Član 32.

Radna tijela Vijeća mogu zauzimati stavove o pitanjima iz svog djelokruga ako sjednici prisustvuje većina članova radnog tijela, a usvajanje stavova vrši se većinom glasova prisutnih članova.

Član 33.

Radna tijela Vijeća mogu održavati zajedničke sjednice o pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 34.

Sjednici radnog tijela prisustvuje predlagač, odnosno predstavnik predlagača nacrta odnosno prijedloga odluke ili drugog općeg akta koje se razmatra.

Načelnik ili predstavnik Općinskog načelnika može učestvovati u radu radnog tijela i kad on nije predlagač.

Ako predlagač ne uputi svog predstavnika na sjednicu radnog tijela, a radno tijelo ocijeni da je prisustvo predlagača neophodno, može odložiti razmatranje tog pitanja i o tome obavijestiti predlagača, koji je dužan obezbijediti prisustvo svog predstavnika na sjednici radnog tijela.

Član 35.

Radna tijela obrazuju se prema stranačkom sastavu Vijeća u najvećoj mogućoj mjeri.

Ukupan broj članova stalnih radnih tijela ne može biti veći od pet.

Prijedloge za članove radnih tijela podnosi Komisija za izbor i imenovanje uz prethodnu konsultaciju sa klubovima vijećnika.

Član 36.

Stalna radna tijela su komisije.

Vijeće ima slijedeće komisije:

- Komisija za Statut i propise;
- Drugostepena upravna komisija,
- Komisija za odlikovanja i općinska priznanja;
- Komisija za ljudska prava, prigovore, predstavke i prijedloge;
- Komisija za mlade i ravnopravnost spolova;
- Komisija za izbor, imenovanja i administrativne poslove;
- Komisija za obilježavanje značajnih datuma, događaja i ličnosti;
- Općinska izborna komisija;
- Komisija za Budžet i finansije;
- Komisija za utvrđivanje prometne vrijednosti nepokretnosti;

- Komisija za zaštitu životne sredine;
- Privredni savjet;
- Odbor za provedbu Etičkog kodeksa vijećnika u Općinskom vijeću Breza;

Član 37.

Komisija za Statut i propise:

- prati provođenje Statuta;
- razmatra pitanja značajna za ostvarivanje Statuta i daje inicijativu za izmjene i dopune Statuta;
- ispituje i dostavlja Vijeću mišljenje o prijedlozima za izmjene i dopune Statuta;
- provodi javnu raspravu o prijedlozima izmjena i dopuna Statuta ili prijedlozima odluka, te obavještava Vijeće o rezultatima javne rasprave;
- razmatra nacрте i prijedloge odluka i drugih općih i pojedinačnih akata koje donosi Vijeće u pogledu njihove usklađenosti sa zakonom, Statutom i pravnim sistemom kao i u pogledu nomotehničke obrade, te Vijeću podnosi izvještaj sa mišljenjem i prijedlozima i pravno-tehničkim ispravkama očiglednih grešaka u tekstu;
- utvrđuje prečišćene tekstove odluka i drugih općih i pojedinačnih akata Vijeća;
- utvrđuje prijedlog teksta autentičnog tumačenja odluka i drugih općih akata koje donosi Vijeće.

Prijedlozi ove komisije koji su formulirani kao izmjene ili dopune odluke ili drugog općeg akta unose se u njen izvještaj i smatraju se njenim amandmanima na prijedlog akta.

Član 38.

Drugostepena upravna komisija:

- rješava po žalbama protiv prvostepenih rješenja i drugih prvostepenih pojedinačnih akata donesenih od strane Općinskog načelnika i službi za upravu.

Član 39.

Komisija za odlikovanja i općinska priznanja:

- donosi Poslovnik o svom radu;
- obavještava javnost o načinu predlaganja i rok podnošenja prijave;
- utvrđuje prijedlog za dodjelu javnih priznanja;
- utvrđuje prijedlog oblika izvedbe javnih priznanja i predlaže Vijeću na usvajanje;
- podnosi Općinskom vijeću izvještaj o svom radu.

Član 40.

Komisija za ljudska prava, prigovore, predstavke i prijedloge:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- razvoj i probleme u realizaciji i zaštiti ljudskih prava i sloboda, te mjere za njihovu efikasniju zaštitu;
- prijedloge koje dostave građani, uz obavještavanje podnosioca o ishodu;

- peticije u vezi sa povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvajajući odgovarajuće mjere i obavještavajući podnosioca i Vijeće o usvojenim odlukama;
- razmatra prigovore, predstavke i prijedloge koje građani upućuju ili neposredno podnose Vijeću;
- razmatra, analizira i proučava probleme kojima se pokreće pitanje odgovornosti javnih dužnosnika koje imenuje ili potvrđuje Vijeće;
- daje mišljenje o podnesenim prigovorima, predstavkama i prijedlozima.

Član 41.

Komisija za mlade i ravnopravnost spolova razmatra pitanja koja se odnose na:

- ostvarivanje prava djeteta i ostvarivanje prava mladih;
- organizovanje mladih i stvaranje uslova za njihovo afirmisanje u svim oblastima života i rada;
- ravnopravnosti spolova, posebno u vezi sa unapređenjem statusa žena;
- razmatranje predloženih odluka i drugih akata sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprečavanja diskriminacije žena.

Član 42.

Komisija za izbor, imenovanja i administrativne poslove, razmatra pitanja koja se odnose na:

- vođenje kandidacionog postupka;
- utvrđivanje prijedloga za izbore, imenovanja i razrješenja iz nadležnosti Vijeća;
- daje prijedloge Vijeću za unapređenje administrativnog menadžmenta vezanog
- za rad Vijeća;
- priprema i utvrđuje prijedloge akta o pitanjima finansijskih naknada i drugih prava za vijećnike i članove radnih tijela Vijeća;
- utvrđuje pojedinačne naknade za vijećnike i članove radnih tijela Vijeća;
- donosi pojedinačne akte o naknadama za angažovanje stručnjaka u radu radnih tijela Vijeća, odnosno, razmatra stručnu problematiku vezanu za rad Vijeća;
- razmatra druga pitanja vezano za administrativni rad Vijeća.

Član 43.

Komisija za obilježavanje značajnih datuma, događaja i ličnosti:

- predlaže Općinskom vijeću značajne datume i događaje, koji su vezani za historiju općine Breza;
- razmatra inicijative i prijedloge za određivanje naziva ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
- organizuje i učestvuje u organizaciji i obilježavanju utvrđenih datuma i događaja;
- ostvaruje saradnju sa organima mjesnih zajednica (Vijeće mjesne zajednice) radi organizovanja određenih manifestacija koje su teritorijalno vezane za određeni datum i događaj;
- izvještava Općinsko vijeće o sprovođenju i realizaciji događaja koji su obilježeni kao značajni datumi za općinu Breza;
- vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Član 44.

Općinska izborna komisija:

- nadgleda i kontroliše rad Centra za birački spisak iz člana 3.8 Izbornog Zakona BiH,
- određuje biračka mjesta na području općine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.
- provodi postupak imenovanja, imenuje i obučava članove biračkih odbora,
- brine o sigurnosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini,
- obavještava birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH,
- odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore,
- odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u općinskom centru za brojanje,
- objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, posebno za svaki organ za koji je vršen izbor, i dostavlja ih Centralnoj izbornoj komisiji BiH,
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Centralne izborne komisije BiH.

Član 45.

Komisija za Budžet i finansije:

- prati i razmatra tok rada na izradi nacrtu i prijedlogu budžeta općine i izvještaja o izvršenju budžeta,
- prati ostvarenje prihoda i rashoda Općine i daje mišljenje Općinskom vijeću o Odluci o izvršenju budžeta za prethodni period,
- upoznaje Općinsko vijeće u slučajevima kada utvrdi da postoji neusklađenost u ostvarivanju prihoda ili rashoda prema usvojenom planu budžeta, a shodno odredbama zakona, drugih propisa i akata općine u oblasti ostvarivanja prihoda i rashoda budžeta,
- prati i razmatra pitanja korištenja budžetskih sredstava od strane korisnika tih sredstava,
- predlaže Općinskom vijeću donošenje mjera za racionalnije i efikasnije korištenje budžetskih sredstava i ostvarivanje utvrđene politike u oblasti prihoda i rashoda općine,
- vrši i druge poslove iz ove oblasti po odlukama i zaključcima Općinskog vijeća.

Član 46.

Komisija za utvrđivanje prometne vrijednosti nepokretnosti:

- vrši prometnu vrijednost nepokretnosti shodno odredbama Zakona o prometu nepokretnosti ZE-DO kantona.

Član 47.

Komisija za zaštitu životne sredine:

- prati i razmatra pitanja probleme i prijave u vezi sa obezbjeđenjem uslova za očuvanje i razvoj prirodnih i stvarnih vrijednosti kao i sprečavanje i otklanjanje štetnih posljedica koje zagađuju vazduh, tlo, vode, vodotoke i drugih načina ugrožavanja čovjekove sredine;

- predlaže mjere akcije i planska dokumenta u cilju ostvarivanja blagovremene zaštite i unapređenja prirode i čovjekove okoline,
- vrši i druge poslove iz svog djelokruga.

Član 48.

Privredni savjet:

- razmatra pitanja ekonomskog i privrednog razvoja, razvoja lokalnog biznisa, kao i druga pitanja iz ove oblasti iz nadležnosti Općinskog vijeća;
- vrši i druge poslove određene ovim Poslovníkom ili drugim aktom Općinskog vijeća.

Član 49.

Odbor za provedbu Etičkog kodeksa vijećnika u Općinskom vijeću Breza:

- prati i analizira primjenu Kodeksa,
- prati rad izabranih vijećnika Općinskog vijeća i ukazuje na pojave kršenja Kodeksa,
- razmatra prijave zbog kršenja Kodeksa podnesene od strane vijećnika građana, udruženja građana i drugih organizacija,
- vodi postupak provjere na osnovu prijave o eventualnom kršenju Kodeksa,
- predlaže Općinskom vijeću mjere protiv vijećnika ako utvrdi da je izvršena povreda Kodeksa,
- podnosi Općinskom vijeću dva puta godišnje izvještaj o svom radu, ukoliko ima potrebe i materijala za rad,
- obavještava javnost o svom radu i zaključcima, nakon provedenog postupka provjere,
- djeluje savjetodavno u slučajevima kada je vijećnicima potrebno pojašnjenje za njihovo postupanje i djelovanje kako bi izbjegli eventualno kršenje Kodeksa,
- predlaže izmjene i dopune Kodeksa Općinskom vijeću, a u skladu sa preporukama građana i nalazima proisteklim iz rada Odbora,
- organizuje i realizuje promociju Kodeksa i
- obavlja i druge poslove i zadatke koje Odboru povjeri Općinsko vijeće iz nadležnosti rada Odbora.

Član 50.

Povremena radna tijela razmatraju pitanja iz nadležnosti Vijeća koja nisu kontinuirano predmet rasprave ili odlučivanja.

Povremena radna tijela obrazuju se zaključkom Vijeća.

Zaključkom iz prethodnog stava utvrđuje se broj, sastav, djelokrug poslova, dužina mandata, način rada i sredstava potrebna za rad povremenog radnog tijela.

VI – NAČIN RADA VIJEĆA

1. Program rada Vijeća

Član 51.

Vijeće općine donosi Program rada, po pravilu za kalendarsku godinu. Izuzetno, Vijeće može donijeti Program rada i za kraći vremenski period (kvartalni, polugodišnji).

Programom rada se utvrđuju poslovi i zadaci Vijeća, njihov kratak sadržaj i način izvršavanja, sa nosiocima poslova i rokovima za razmatranje pojedinih pitanja.

Član 52.

Pripreme za izradu Programa rada provode predsjedavajući Vijeća i sekretar Općinskog vijeća.

U pripremama za izradu Programa rada Vijeća općine predsjedavajući i sekretar pribavljaju prijedloge, sugestije i mišljenja o pitanjima iz nadležnosti Vijeća od članova Vijeća, klubova vijećnika, Općinskog načelnika, službi za upravu i posebnih službi, javnih preduzeća, kao i od drugih subjekata za koje ocijene da mogu dati svoj doprinos.

Prijedlog Programa rada Vijeća utvrđuje Kolegij Vijeća, a usvaja ga Vijeće.

Vijeće povremeno razmatra realizaciju Programa rada i poduzima odgovarajuće mjere za njegovo izvršavanje.

Program rada Vijeća objavljuje se u službenom glasilu Općine.

Kolegij Vijeća podnosi godišnji izvještaj o realizaciji Programa rada Vijeća.

2. Sjednice Vijeća

Član 53.

Vijeće radi u sjednicama koje su otvorene za javnost.

Vijeće održava redovne, tematske, svečane i vanredne sjednice Vijeća.

Član 54.

Tematska sjednica održava se po potrebi.

Svečana sjednica održava se u povodu dana općine, a može i u čast nekog drugog događaja ili ličnosti.

Vanredna sjednica se održava izuzetno u slučajevima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana, elementarnih nepogoda, epidemija i u sličnim vanrednim okolnostima.

Sjednica iz prethodnog stava može se sazvati mimo roka utvrđenog ovim poslovnikom, a njen dnevni red može se predložiti na samoj sjednici u skladu sa okolnostima koje nalažu sazivanje vanredne sjednice.

3. Sazivanje sjednice i predlaganje dnevnog reda

Član 55.

Predsjedavajući Vijeća saziva sjednicu samoinicijativno, na prijedlog Općinskog načelnika ili najmanje 1/3 vijećnika.

Član 56.

Poziv za sjednicu Vijeća upućuje se u pravilu 7 dana prije dana određenog za održavanje sjednice.

Izuzetno, u hitnim slučajevima predsjedavajući Vijeća može sazvati sjednicu u kraćem roku, a dnevni red predložiti na samoj sjednici.

Vijećnicima i ostalim učesnicima u radu Općinskog vijeća, poziv sa prijedlogom dnevnog reda, odgovarajućim materijalima i zapisnikom sa prethodne sjednice, dostavlja se elektronskom poštom.

Član 57.

Dnevni red sjednice predlaže predsjedavajući Vijeća.
Dnevni red utvrđuje se na početku sjednice.
Prijedlog dnevnog reda sjednice može se mijenjati.
Prijedlog za promjenu dnevnog reda mora se obrazložiti.
Prijedlog za promjenu dnevnog reda izuzetno mogu podnijeti predsjedavajući Vijeća, Općinski načelnik i klubovi vijećnika.

Član 58.

O prijedlozima za izmjene dnevnog reda glasa se po redoslijedu kako su predloženi, a nakon toga u dnevnom redu.

Ovlašteni predlagач može prije usvajanja dnevnog reda skinuti materijal sa dnevnog reda o čemu se ne glasa.

Tokom sjednice ne može biti podnesen zahtjev za izmjenu dnevnog reda.

4. Kvorum**Član 59.**

Kvorum svih sjednica Vijeća čini nadpolovična većina ukupnog broja vijećnika u Vijeću.

Na temelju utvrđene evidencije o pristutnosti vijećnika predsjedavajući konstatira da postoji kvorum i o tome obavještava Vijeće.

5. Učestvovanje u raspravi i održavanje reda na sjednicama**Član 60.**

Sjednicom vijeća predsjedava predsjedavajući Vijeća.

Ako je predsjedavajući spriječen, sjednicom predsjedava zamjenik predsjedavajućeg.

Član 61.

Svi vijećnici imaju pravo i dužnost da učestvuju u njegovom radu i odlučivanju.

Na sjednici Vijeća mogu učestvovati, ali bez prava odlučivanja, članovi radnih tijela Vijeća, Općinski načelnik, zastupnici u zakonodavnim tijelima BiH, Federacije BiH i Zeničko-dobojskog kantona, predstavnici općinskih službi za upravu, javnih preduzeća i ustanova, a ostala lica po pozivu predsjedavajućeg Vijeća.

Član 62.

Vijećnik, odnosno učesnik na sjednici Vijeća može da govori pošto zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg.

Prijave za riječ mogu da se podnose do završetka rasprave.

Član 63.

Predsjedavajući daje riječ vijećnicima po redu kojim su se prijavili.

Ako vijećnik želi da govori o povredi poslovnika ili o povredi utvrđenog dnevnog reda, predsjedavajući mu daje riječ čim je ovaj zatraži. Govor vijećnika po tim pitanjima ne može trajati duže od pet minuta.

Poslije iznesenog prigovora predsjedavajući daje objašnjenje.

Član 64.

Vijećnik, odnosno učesnik u raspravi može da govori samo o pitanju o kome se raspravlja po utvrđenom dnevnom redu, a ako se udalji od dnevnog reda, predsjedavajući će ga upozoriti da se drži dnevnog reda, odnosno oduzeti mu riječ ako se i poslije upozorenja ne drži dnevnog reda.

Član 65.

Vijećnik, odnosno učesnik u raspravi može, u pravilu, da govori samo jedanput o jednoj tački dnevnog reda, s tim da taj govor može da traje najviše osam minuta.

Ako vijećnik zatraži riječ da bi ispravio navod koji je netačno izložen i koji je povod nesporazumima ili koji je izazvao potrebu objašnjenja, predsjedavajući će dati riječ čim se završi govor onoga koji je izazvao potrebu ispravke, odnosno objašnjenja. Taj vijećnik se u tom slučaju mora ograničiti na ispravku, odnosno objašnjenje, a taj govor ne može trajati duže od tri minute.

Član 66.

Predsjedavajući može prekinuti rad na sjednici na prijedlog predstavnika kluba vijećnika kada ocijeni da je to potrebno radi obavljanja konsultacije u klubu.

O prekidu sjednice do 15 minuta odlučuje predsjedavajući Vijeća, a duže od 15 minuta odobrava se većinom glasova prisutnih vijećnika.

Član 67.

Red na sjednici obezbjeđuje predsjedavajući.

U toku sjednice vijećnici mogu napuštati sjednicu samo zbog neodložnih, ličnih potreba. Svako napuštanje i vraćanje na sjednicu Vijeća konstatira se u zapisniku sa sjednice Vijeća. Ukoliko se vijećnik ne vrati na sjednicu Vijeća u razumnom vremenskom trajanju, dužan je za narednu sjednicu Vijeća dostaviti pismeno izjašnjenje o razlozima napuštanja sjednice. Vijećniku čije se napuštanje sjednice ne prihvati kao opravdano neće se isplatiti pripadajuća naknada za prisustvo sjednici. Opravdanost napuštanja sjednice cijeni Vijeće prilikom usvajanja zapisnika sa prethodne sjednice Vijeća.

Za povredu reda na sjednici predsjedavajući može opomenuti vijećnika ili mu oduzeti riječ.

Opomena će se izreći onom vijećniku koji na sjednici ponašanjem ili govorom narušava red i odredbe ovog poslovnika.

Član 68.

Predsjedavajući može narediti da se iz sale sa sjednice udalji svaki slušalac, građanin koji prati rad na sjednicim, ako narušava red.

Član 69.

Lica koja se za vrijeme sjednice nalaze u sali po službenom poslu, dužna su u pogledu održavanja reda izvršavati naloge predsjedavajućeg.

Ako predsjedavajući Vijeća ocijeni da ne može održati red na sjednici, odlučiće o prekidu sjednice i o nastavku rada kada se za to steknu uslovi.

6. Tok sjednice

Član 70.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda predsjedavajući Vijeća utvrđuje kvorum i daje kratka saopćenja u vezi sa radom sjednice i obavještenja o drugim prethodnim pitanjima.

Član 71.

Predsjedavajući prije usvajanja dnevnog reda pita vijećnike da li imaju primjedbe na zapisnik sa prethodne sjednice Vijeća.

O osnovanosti primjedbi na zapisnik odlučuje se bez pretresa.

Nakon toga predsjedavajući konstatira da je usvojen zapisnik uz eventualno usvojene primjedbe.

Po usvajanju zapisnika raspravlja se po vijećničkim pitanjima.

Član 72.

Poslije utvrđivanja dnevnog reda prelazi se na raspravu o pojedinim predmetima, prema prihvaćenom dnevnom redu.

Član 73.

Na sjednici se o svakom predmetu na dnevnom redu raspravlja prije nego što se o njemu odlučuje, osim ako je Poslovníkom određeno da se odlučuje bez rasprave.

Član 74.

Pretres počinje izlaganjem predstavnika predlagača ukoliko je to potrebno, a zatim predsjednika komisija Vijeća, odnosno razmatranjem njihovog izvještaja.

Član 75.

Pretres može biti opći i pretres o pojedinostima.

U toku općeg pretresa raspravlja se o prijedlogu u načelu i mogu se iznositi mišljenja, tražiti objašnjenja i pokretati sva pitanja u vezi sa predmetom rasprave.

U toku pretresa o pojedinostima raspravlja se o predmetu po dijelovima ako se na sjednici tako odluči.

Član 76.

Predsjedavajući Vijeća zaključuje raspravu kada utvrdi da nema više prijavljenih govornika.

7. Odlučivanje

Član 77.

Za donošenje odluke potrebno je prisustvo većine ukupnog broja vijećnika.

Ako predsjedavajući Vijeća smatra da sjednici ne prisustvuje dovoljan broj vijećnika narediće prozivanje.

Prozivanje će se izvršiti za svaku sumnju o postojanju kvoruma.

Član 78.

Na sjednici Vijeća odlučuje se većinom glasova ukupnog broja vijećnika, ako zakonom, Statutom Općine ili ovim poslovníkom nije drugačije određeno.

Po završenom glasanju, predsjedavajući utvrđuje i objavljuje rezultate glasanja.

Član 79.

Glasanje je javno, osim ako je Statutom ili ovim poslovníkom drugačije određeno.

Glasanje se vrši dizanjem ruke, odnosno kartona ili poimenično.

Glasanje dizanjem ruke, odnosno kartona, vijećnici vrše tako što se na poziv predsjedavajućeg Vijeća izjašnjavaju ko je "ZA" prijedlog, ko je "PROTIV" prijedloga i da li se ko "SUZDRŽAVA" od glasanja.

Poimenično glasanje vrši se kad predsjedavajući Vijeća ocijeni da je to potrebno da bi se otklonile sumnje u tačnost rezultata glasanja ili kad sumnju u tačnost rezultata glasanja iskaže najmanje tri vijećnika ili Klub vijećnika.

Poimenično glasanje vrši se tako što se svaki vijećnik izjašnjava "ZA" ili "PROTIV", ili se "SUZDRŽAVA" od glasanja.

Kad prozivanje bude završeno, ponovo se prozivaju vijećnici za koje u spisku nije označeno da su glasali.

Prozivanje vrši sekretar Vijeća.

Član 80.

Ako Vijeće odluči da se o određenom pitanju glasa tajno, formiraće Komisiju za tajno glasanje od tri člana koja će rukovoditi glasanjem i utvrditi rezultate.

Tajno glasanje vrši se glasačkim listićima.

Glasački listići su iste veličine, oblika i boje, a na svaki listić otisnut je pečat Vijeća.

Svaki vijećnik dobija glasački listić.

Predsjedavajući Vijeća daje objašnjenja o načinu glasanja.

Predsjedavajući Vijeća na osnovu izještaja komisije objavljuje rezultat glasanja i saopštava koliko je ukupno vijećnika glasalo, koliko od toga „za“ prijedlog, koliko „protiv“, koliko je „suzdržanih“ i koliko ima nevažećih listića, a zatim konstatira da li je prijedlog o kome se glasalo usvojen.

8. Zapisnici

Član 81.

O radu na sjednici Vijeća vodi se zapisnik.

Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici, a naročito o iznesenim prijedlozima i o donesenim odlukama i zaključcima.

U zapisnik se unosi i rezultat glasanja o pojedinim pitanjima.

Vijećnik, koji je na sjednici izdvojio mišljenje, može da traži da se bitni dijelovi njegove izjave unesu u zapisnik sjednice vijeća.

Sa sjednica Vijeća vodi se tonski zapis.

O vođenju zapisnika brine se sekretar Vijeća.

Član 82.

Svaki vijećnik ima pravo da na narednoj sjednici stavi primjedbe na zapisnik.

O osnovanosti primjedaba na zapisnik odlučuje se na sjednici, bez rasprave. Ako se primjedbe usvoje, u zapisniku će se izvršiti odgovarajuće izmjene. Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe, odnosno o kome su prema usvojenim primjedbama izvršene izmjene, smatra se usvojenim.

Član 83.

Zapisnik potpisuju predsjedavajući, sekretar Vijeća i zapisničar. O čuvanju izvornika zapisnika sa sjednica Vijeća stara se služba Vijeća. Svi tonski zapisi i zapisnici čuvaju se trajno u arhivi Vijeća, a dostupni su na uvid javnosti.

VII – AKTI VIJEĆA

1. Vrste akata

Član 84.

U ostvarivanju svojih prava i dužnosti Vijeće donosi odluke, planove, programe, budžet i završni račun općine, rezolucije, preporuke, smjernice, zaključke, rješenja i naredbe.

Stalna radna tijela Vijeća donose zaključke.

Član 85.

Odluka se donosi kao opći akt ostvarivanja prava i dužnosti Vijeća, kao akt izvršenja zakona i kao akt utvrđivanja unutrašnje organizacije i reguliranja odnosa u Općini.

Član 86.

Akti kojima se uređuje unutrašnja organizacija, rad i odnosi u Vijeću donose se u obliku odluke, poslovnika ili pravilnika.

Član 87.

Planove i programe Vijeće donosi radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa privrednog i društvenog razvoja u Općini.

Član 88.

Budžetom općine utvrđuju se prihodi i rashodi Općine, u skladu sa zakonom.

Član 89.

Rezolucijom se ukazuje na stanje, probleme i potrebe i utvrđuje politika koju treba sprovoditi u određenoj oblasti društvenog života.

Član 90.

Preporukom se zauzima stav Vijeća o pojedinim pitanjima i ukazuje na potrebu određenog ponašanja pravnih subjekata koji rade i djeluju na području općine Breza.

Član 91.

Smjericama se usmjerava rad Općinskog načelnika kao izvršnog organa službi za upravu, javnih ustanova i javnih preduzeća čiji je osnivač Općina.

Član 92.

Zaključkom Vijeće:

- zauzima stavove, pokreće inicijative i izražava mišljenje o pitanjima o kojima je raspravljalo,
- daje suglasnost ili potvrđuje pojedine akte kada je to propisom određeno.

Član 93.

Rješenjem se rješava o pojedinačnim stvarima.

Član 94.

Naredbom se naređuje ili zabranjuje određeno postupanje u određenoj situaciji koja ima šire ili opće značenje.

2. Predlaganje i donošenje akata Vijeća**Član 95.**

Inicijativa za donošenje akata odnosno za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vijeća upućuje se predsjedavajućem Vijeća koji je dostavlja nadležnom radnom tijelu odnosno Općinskom načelniku.

Inicijativu iz prethodnog stava mogu pokrenuti mjesne zajednice, građani, privredna društva, ustanove i druga pravna lica u okviru svojih zakonskih ovlaštenja.

Inicijativa iz prethodnog stava podnosi se u pisanoj formi sa obrazloženjem.

Nadležno radno tijelo odnosno Općinski načelnik dužni su razmotriti inicijativu u roku od 30 dana i sa svojim stavom dostaviti Vijeću.

Vijeće na sjednici donosi zaključak kojim se inicijativa odbija ili prihvata i određuje način pripreme i nosioce izrade nacrtu odnosno prijedloga akta.

Zaključak Vijeća iz prethodnog stava dostavlja se podnosiocu inicijative.

3. Prethodni postupak**Član 96.**

Prije podnošenja nacrtu odluke ili drugog akta predlagač može podnijeti teze za izradu odluke ili drugog akta, radi prethodne rasprave o potrebi donošenja tog akta, o osnovnim pitanjima koja treba urediti aktom i o načelima na kojima određena pitanja treba urediti aktom.

Član 97.

Vijeće prethodno ocjenjuje da li će razmatrati teze za izradu odluke ili drugog akta ili će zaključkom obavezati predlagača da pripremi nacrt akta.

Ako Vijeće prihvati da razmatra teze za izradu akta, zaključkom utvrđuje potrebu donošenja akta, načela na kojima treba da se akt zasniva i osnovna pitanja koja treba urediti tim aktom.

4. Nacrt odluka i općih akata

Član 98.

Općinski načelnik je nadležan za predlaganje i davanje preporuka u oblasti normativne djelatnosti Vijeća.

Nacrt odluke ili općeg akta Vijeća, može podnijeti svaki vijećnik, klubovi vijećnika i radna tijela Vijeća.

Član 99.

Nacrt odluke ili općeg akta treba biti izrađen tako da se u njemu formuliraju u vidu pravnih odredaba rješenja koja se predlažu. Pojedine odredbe mogu se dati u jednoj ili više varijanti.

Nacrt odluke ili općeg akta treba da sadrži obrazloženje u kome se navode: pravni osnov za donošenje, razlozi za donošenje, načela na kojima treba da se urede određena pitanja u odgovarajućoj oblasti, finansijska i druga sredstva potrebna za sprovođenje odluke ili općeg akta i način njihovog obezbjeđenja i objašnjenje pravnih rješenja sadržanih u nacrtu, mišljenja organa i organizacija koje su konsultirane u postupku pripreme nacarta.

Uz nacrt se podnosi potrebna dokumentacija.

Član 100.

Nacrt odluke ili općeg akta dostavlja se predsjedavajućem u pisanoj formi i u elektronskoj formi (CD, disketa i sl.). Tekst u elektronskoj formi mora biti istovjetan tekstu materijala dostavljenog u pisanoj formi.

Predsjedavajući upućuje nacrt vijećnicima radi razmatranja u komisijama i klubovima vijećnika.

Nacrt predsjedavajući dostavlja i Općinskom načelniku radi davanja mišljenja u slučajevima kada načelnik nije podnosilac nacarta.

Član 101.

Nacrt odluke ili općeg akta može se pretresati na sjednici Vijeća u roku koji ne može biti kraći od sedam dana od dana dostavljanja vijećnicima.

Član 102.

Prije pretresa nacarta odluke ili općeg akta na sjednici Vijeća, nacrt razmatraju Komisija za propise i nadležna radna tijela i o tome podnose izvještaj Vijeću prije održavanja sjednice Vijeća.

Član 103.

Pretres nacarta odluke ili općeg akta može biti opći i pretres u pojedinostima.

U općem pretresu vijećnici iznose mišljenja o tome da li je potrebno donositi odluku ili opći akt, o načelima na kojima se nacrt zasniva i o potrebnim finansijskim sredstvima i njihovim izvorima.

U pretresu u pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima u nacrtu.

Član 104.

Ako Vijeće ocijeni da nije potrebno da se odluka ili opći akt donese, zaključkom će odbiti nacrt.

Ako Komisija za propise da mišljenje da nacrt nije u skladu sa Ustavom, zakonom ili Statutom Općine, Vijeće će prethodno zauzeti stav o tom mišljenju.

Član 105.

Po završenom pretresu Vijeće zaključkom utvrđuje da prihvata nacrt i sa stavovima i primjedbama koje su dostavila radna tijela i vijećnici na sjednici Vijeća, dostavlja ga podnosiocu.

Član 106.

Postupak donošenja odluke ili općeg akta obuhvata razmatranje nacrtu i prijedloga odluke ili općeg akta.

5. Javna rasprava o nacrtu odluke ili općeg akta**Član 107.**

Vijeće općine može prilikom razmatranja nacrtu odluke ili općeg akta ako ocijeni da je neophodno da se izvrši šira rasprava zainteresiranih organa, znanstvenih i stručnih institucija i građana, odlučiti da se nacrt stavi na javnu raspravu.

Član 108.

Ako odluči da nacrt odluke ili općeg akta stavi na javnu raspravu, Vijeće zaključkom utvrđuje sljedeće:

- način objavljivanja nacrtu,
- određuje nosioca aktivnosti na organizovanju i vođenju javne rasprave,
- obim i nivo javne rasprave,
- potrebna finansijska sredstva i izvore sredstava za provođenje javne rasprave,
- rok za provođenje javne rasprave,
- način prikupljanja i obrade mišljenja i prijedloga iz javne rasprave.

Član 109.

Izveštaj o provedenoj javnoj raspravi, dostavlja se Vijeću.

Predlagač odluke ili općeg akta dužan je da u pripremi prijedloga odluke ili općeg akta uzme u obzir primjedbe, prijedloge i mišljenja iz javne rasprave, kao i da obrazloži razloge zbog kojih nije prihvatio pojedine od njih.

Vijeće će na istoj sjednici razmatrati izvještaj o provedenoj javnoj raspravi i prijedlog odluke ili općeg akta.

6. Prijedlog odluke ili općeg akta**Član 110.**

Prijedlog za donošenje odluka i drugih akata Vijeća mogu podnijeti:

- vijećnici Općinskog vijeća,
- radna tijela Vijeća i
- Općinski načelnik.

Član 111.

Prijedlog odluke ili općeg akta podnosi se u obliku u kome se donosi.

Obrazloženje prijedloga sadrži, pored elemenata iz člana 95. stav 2. ovog Poslovnika, pitanja koja se prijedlogom rješavaju, objašnjenja važnijih pravnih instituta, izmjene i dopune koje su izvršene u odnosu na nacrt, druge izmjene i dopune koje se predlažu, primjedbe i prijedloge na nacrt koji nisu prihvaćeni.

Na proceduru podnošenja, dostavljanja i rasprave o prijedlogu odluke ili općeg akta shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na nacrt.

Prijedlog odluke ili općeg akta može se pretresati na sjednici Vijeća po isteku roka od sedam dana od dana dostavljanja vijećnicima.

Podnosilac prijedloga odluke ili općeg akta i Općinski načelnik mogu do završetka pretresa predložiti Vijeću da se pretres prijedloga odloži, o čemu Vijeće odlučuje odmah.

Podnosilac prijedloga odluke ili općeg akta može do otvaranja pretresa povući prijedlog.

Član 112.

Po završenoj raspravi o prijedlogu akta, Vijeće može prijedlog akta usvojiti, odbiti ili vratiti predlagaču na doradu, odnosno ponovnu obradu.

Kad Vijeće vrati prijedlog akta, daće odgovarajuće upute predlagaču u kom smislu treba akt dopuniti ili izmijeniti.

7. Amandmani

Član 113.

Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga akta podnosi se u obliku amandmana. Amandmane mogu podnositi ovlašteni predlagači akata.

Amandman na prijedlog akta podnosi se najkasnije tri dana prije dana određenog za održavanje sjednice Vijeća, na kojoj će se raspravljati o donošenju akta.

Amandman mora biti podnesen u pisanoj formi i mora biti obrazložen.

Predsjedavajući Vijeća dostavlja amandmane odmah po primitku predlagaču akta kao i Općinskom načelniku ako on nije predlagač, koji svoja mišljenja i prijedloge o amandmanima dostavlja Vijeću, najkasnije do početka sjednice.

Izuzetno, vijećnik može podnijeti amandman i u toku rasprave o prijedlogu u pisanoj formi ili usmeno, do zaključenja rasprave u toku same sjednice.

Član 114.

Ako amandman sadrži odredbu koja podrazumijeva angažman finansijskih sredstava, podnosilac amandmana je dužan ukazati na izvore ovih sredstava.

Član 115.

Općinski načelnik može podnositi amandmane do završetka rasprave i na prijedlog odluke ili općeg akta čiji on nije predlagač.

Član 116.

Amandman podnosioca prijedloga odluke ili općeg akta i amandman drugog ovlaštenog predlagača sa kojim se podnosilac prijedloga saglasio postaje sastavni dio prijedloga odluke ili općeg akta.

Ako vijećnik zatraži da se Vijeće posebno izjasni o amandmanu sa kojim se podnosilac prijedloga odluke ili općeg akta nije saglasio, o tome amandmanu se glasa odvojeno.

8. Donošenje odluka i općih akata po skraćenom postupku

Član 117.

Ako nije u pitanju složena i obimna odluka ili opći akt, podnosilac prijedloga može umjesto nacрта podnijeti prijedlog odluke ili općeg akta i predložiti da se prijedlog raspravlja po skraćenom postupku bez nacрта.

Prijedlog odluke ili općeg akta dostavlja se vijećnicima u roku koji ne može biti kraći od sedam dana od dana određenog za održavanje sjednice Vijeća na kojoj će se raspravljati o prijedlogu.

Ako Vijeće ne prihvati da raspravlja o prijedlogu odluke ili općeg akta po skraćenom postupku, prijedlog će se raspravljati kao nacrt.

9. Donošenje odluka i općih akata po hitnom postupku

Član 118.

Izuzetno, po hitnom postupku može se donijeti odluka ili drugi opći akt kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje tog akta u redovnom postupku mogle nastupiti štetne posljedice za društvene interese Općine.

Član 119.

Prijedlog za donošenje odluke ili općeg akta po hitnom postupku može podnijeti svaki vijećnik, radno tijelo Vijeća ili Općinski načelnik, uz obrazloženje razloga hitnosti.

Član 120.

O prijedlogu za donošenje odluke ili općeg akta po hitnom postupku Vijeće odlučuje kao o prethodnom pitanju u toku rasprave o dnevnom redu.

O prijedlogu se vodi rasprava, a Vijeće može odlučiti da podnosilac prijedloga ili njegov zastupnik usmeno obrazloži razloge donošenja akta po hitnom postupku.

Ako prijedlog nije podnio Općinski načelnik, Vijeće će prije odlučivanja tražiti mišljenje Općinskog načelnika.

Ako Vijeće usvoji prijedlog za donošenje akta po hitnom postupku, prijedlog akta se unosi u dnevni red i o njemu se raspravlja i odlučuje na istoj sjednici.

Ako Vijeće ne prihvati razloge za donošenje akta po hitnom postupku, o tome odlučuje zaključkom i obavještava predlagača da taj prijedlog akta podnese u redovnoj proceduri.

10. Donošenje drugih akata Vijeća

Član 121.

Nacrt odnosno prijedlog budžeta i završnog računa budžeta Općine, utvrđuje Općinski načelnik na prijedlog resorne službe za upravu i, sa obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom, dostavlja ih predsjedavajućem Vijeća.

Član 122.

U postupku za donošenje akata iz prethodnog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje odluka i općih akata.

Član 123.

Donošenje rezolucija i preporuka vrši se po odredbama ovog poslovnika koje se odnose na donošenje odluka ili općih akata, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, a rok za razmatranje prijedloga ovih akata ne može biti kraći od sedam dana od dana dostavljanja vijećnicima.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prijedlozi ovih akata mogu se podnositi i na samoj sjednici, ako za to postoji neodložna potreba.

11. Postupak za davanje autentičnog tumačenja odluke

Član 124.

Autentično tumačenje je opći akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe odluke.

Autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbe odluke na koju se daje autentično tumačenje.

Član 125.

Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja odluka mogu podnijeti građani, političke organizacije i udruženja građana, državni organi, preduzeća, ustanove i druge organizacije i zajednice.

Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja odluka mogu podnijeti ovlašteni predlagači odluka.

Član 126.

Prijedlog, odnosno inicijativa za davanje autentičnog tumačenja odluka podnosi se predsjedavajućem Vijeća i moraju biti obrazloženi.

Predsjedavajući Vijeća upućuje prijedlog za davanje autentičnog tumačenja odluka Komisiji za Statut i propise.

Komisija utvrđuje prijedlog teksta autentičnog tumačenja.

Član 127.

O prijedlogu teksta autentičnog tumačenja odluke odlučuje Vijeće.

Doneseno autentično tumačenje ne može se mijenjati niti dopunjavati.

U postupku za davanje autentičnog tumačenja odluke shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje akata.

Član 128.

Autentično tumačenje odluke objavljuje se u službenom glasilu Općine Breza.

12. Prečišćen tekst odluka i općih akata**Član 129.**

Ako je odlukom ili općim aktom određeno da Komisija za Statut i propise utvrđuje prečišćen tekst odluke ili općeg akta (u daljem tekstu: prečišćen tekst akta), prijedlog prečišćenog teksta akta izrađuje Stručna služba Vijeća i dostavlja ga Komisiji za Statut i propise.

Član 130.

Komisija za Statut i propise na sjednici utvrđuje prečišćen tekst odluke ili općeg akta.

Prečišćen tekst odluke ili općeg akta sadrži integralni tekst akta čiji se prečišćen tekst utvrđuje.

Član 131.

Prečišćen tekst akta se primjenjuje od dana objave u službenom glasilu Općine Breza, a važnost njegovih pravnih odredaba utvrđena je u aktima koji su obuhvaćeni prečišćenim tekstom akta.

Kad se nakon objavljenog prečišćenog teksta akta Vijeću predloži izmjena ili dopuna akta, izmjene i dopune predlažu se na odnosne odredbe u prečišćenom tekstu akta s navođenjem broja službenog glasila općine u kojem je objavljen prečišćen tekst akta.

Na isti način se postupa kada je utvrđen novi prečišćen tekst akta, s tim što se naznačava da se radi o novom prečišćenom tekstu.

13. Ispravke u odluci ili općem aktu**Član 132.**

Ispravke štamparskih grešaka u objavljenom tekstu odluke ili općeg akta, poslije savnjavanja sa izvornikom, daje sekretar Vijeća.

14. Potpisivanje i objavljivanje akta**Član 133.**

Akte koje donosi Vijeće potpisuje predsjedavajući Vijeća, a u slučaju njegove odsutnosti zamjenik predsjedavajućeg.

Izvornikom odluke ili drugog općeg akta smatra se tekst koji je usvojen na sjednici Vijeća.

Na izvornike odluke ili drugog općeg akta stavlja se pečat Vijeća.

Izvornici iz prethodnog stava čuvaju se u arhivi Vijeća.

Akte koje donose radna tijela Vijeća, potpisuju predsjednici tih radnih tijela.

Član 134.

Odluke i drugi opći akti Vijeća obavezno se objavljuju u službenom glasilu Općine Breza, odnosno na oglasnoj ploči Općine, ako se za to ukaže potreba.

VIII – IZBOR, IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA**1. Kandidacioni postupak****Član 135.**

Kandidate za izborne funkcije predlaže Komisija za izbor i imenovanje uz konsultaciju sa predstavnicima političkih stranaka koje imaju svoje predstavnike u Vijeću.

Član 136.

Komisija za izbor i imenovanja prvo konstatuje da li postoji međustranački sporazum o određenim kandidatima onih stranaka koje srazmjerno broju mjesta u Vijeću obezbjeđuju natpolovičnu većinu.

Pod sporazumom se podrazumijevaju saglasne izjave ovlaštenih stranačkih predstavnika podnesene pismeno ili date usmeno na sjednici Komisije.

Kandidate utvrđene na osnovu međustranačkog sporazuma Komisija predlaže Vijeću.

Član 137.

Ako nema međustranačkog sporazuma iz prethodnog člana, Komisija utvrđuje prijedlog kandidata uvažavajući zastupljenost političkih stranaka u Vijeću.

2. Izborni postupak**Član 138.**

Vijeće vrši izbor predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća tajnim glasanjem.

Član 139.

Tajno glasanje vrši se putem glasačkih listića. Glasачki listići su jednake veličine, iste boje i oblika, a svaki je ovjeren pečatom Vijeća.

Na glasačkom listiću kandidati su popisani abecednim redom prezimena.

Glasачke listiće priprema Stručna služba Vijeća.

Član 140.

Glasanje se vrši zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata za kojeg se glasa, a u slučaju opoziva, odnosno razrješenja, zaokruživanjem riječi "Za opoziv" ili "Protiv opoziva", odnosno riječi "Za razrješenje" ili "Protiv razrješenja".

Glasачki listić, na kojem je zaokružen redni broj ispred imena većeg broja kandidata od broja koji se bira, smatra se nevažećim.

Nevažeći je i nepopunjen glasački listić, potpisan glasački listić, kao i listić iz kojega se ne može sa sigurnošću utvrditi rezultat glasanja.

Član 141.

Nakon što su svi prisutni vijećnici predali glasačke listiće i pošto predsjedavajući Vijeća objavi da je glasanje završeno, prelazi se na utvrđivanje rezultata glasanja u sali u kojoj se održava sjednica.

Rezultat glasanja utvrđuje komisija koju imenuje Vijeće.

Na funkcije iz člana 134. ovog poslovnika, izabrani su kandidati koji dobiju većinu glasova od ukupnog broja vijećnika.

Ako ni jedan od kandidata ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje će se ponoviti za dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova.

Ako i u ponovljenom glasanju dva kandidata ne dobiju potrebnu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak.

Predsjedavajući Vijeća objavljuje rezultate glasanja.

Član 142.

Javno glasanje se vrši dizanjem ruke.

3. Imenovanja i razrješenja**Član 143.**

O prijedlogu za imenovanje glasa se za svakog kandidata posebno.

Izuzetno od prethodnog stava kod izbora radnih tijela Vijeća, osim kada se imenovanje vrši radi izmjena i dopuna sastava tih tijela, glasa se za listu u cjelini.

Ukoliko se sa liste ospori imenovanje pojedinog kandidata, za tog kandidata se glasa odvojeno.

Član 144.

Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na izbor, odnosno imenovanje, shodno se primjenjuju i na postupak razrješenja.

4. Smjenjivanje, opoziv i ostavka**Član 145.**

Funkcioner kojeg bira ili imenuje Vijeće može biti smijenjen sa dužnosti ako ne vrši tu dužnost u skladu sa Ustavom i zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

Član 146.

Funkcioner kojeg bira ili imenuje Vijeće može biti opozvan sa dužnosti u skladu sa zakonom ako je ne obavlja savjesno, odgovorno ili dovoljno uspješno.

Član 147.

Kada funkcioner podnese ostavku, predsjedavajući Vijeća obavještava Komisiju za izbor i imenovanje radi davanja mišljenja o ostavci.

Predsjedavajući Vijeća ostavku funkcionera dostavlja vijećnicima zajedno sa pribavljenim mišljenjem iz prethodnog stava.

Član 148.

Vijeće razmatra ostavku funkcionera i može odlučiti da je uvaži prihvatajući razloge navedene u njenom obrazloženju ili da je ne uvaži ako ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti podnosioca ostavke.

Ako Vijeće prihvati razloge navedene u obrazloženju ostavke, donijet će odluku o razrješenju funkcionera kojeg je izabrala, odnosno imenovala.

Ako ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti, Vijeće će sprovesti postupak za smjenjivanje ili opoziv funkcionera koji je podnio ostavku.

IX – ODNOSI VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

1. Opće odredbe

Član 149.

Općinski načelnik prisustvuje sjednicama Vijeća i predstavlja izvršnu vlast i općinsku upravu.

Član 150.

Općinski načelnik po svojoj inicijativi ili na zahtjev Vijeća, izvještava Vijeće o svom radu, sprovođenju politike koju je utvrdilo Vijeće u cjelini ili za pojedine oblasti društvenog života, o izvršavanju općih i drugih akata Vijeća o sprovođenju zakona, o stanju i razvoju u svim ili pojedinim oblastima društvenog života i društvenih odnosa, te o drugim pitanjima.

Član 151.

Općinski načelnik najmanje jednom godišnje podnosi godišnji izvještaj o svom radu, kao i radu općinskih službi.

Vijeće može u svako doba od Općinskog načelnika zatražiti podnošenje periodičnih i posebnih izvještaja o njegovom radu, kao i izvještaja o radu pojedinih općinskih službi.

Izvještaj o radu Općinskog načelnika razmatra se na sjednici i o tome Vijeće donosi zaključak.

Član 152.

Rasprava o radu i odgovornosti Općinskog načelnika može se zaključiti:

- zauzimanjem stavova o radu načelnika i njegovoj odgovornosti,
- donošenjem zaključaka, kojima se utvrđuje obaveza načelnika i daju smjernice za njegov rad u vezi sa sprovođenjem utvrđene politike, odluka i drugih akata Vijeća i izvršavanju zakona,
- donošenjem odluka kojima se utvrđuju obaveze načelnika u vezi s poduzimanjem određenih mjera, podnošenjem izvještaja ili prijedloga akata, ili s dostavljanjem informativnog ili drugog materijala,
- postavljanjem pitanja povjerenja načelniku,
- zaključkom o inicijativi za opoziv načelnika.

2. Vijećnička pitanja

Član 153.

Vijećnici imaju pravo postavljati vijećnička pitanja Općinskom načelniku i bilo kojoj općinskoj službi i institucijama koje vrše javna ovlaštenja iz općinske nadležnosti.

Vijećnička pitanja se odnose na informacije, činjenice, situacije ili saznanja o radu iz djelokruga Općinskog načelnika i općinske uprave te ostalih nosilaca javno-pravnih ovlaštenja iz općinske nadležnosti.

Član 154.

Na sjednici Vijeća se može (u pravilu) na početku sjednice izdvojiti najduže do 40 minuta za vijećnička pitanja (vrijeme pitanja), kojem obavezno prisustvuje Općinski načelnik i rukovodioci općinskih službi.

Član 155.

Odgovori na vijećnička pitanja mogu se davati usmeno ili u pisanoj formi.

Član 156.

Vijećničko pitanje obavezno se podnosi pismeno predsjedavajućem Općinskog vijeća u pisanoj formi na obrazcu koji je sastavni dio ovog Poslovnika, a kraće pojašnjenje postavljenog vijećničkog pitanja može se dati i usmeno.

Predsjedavajući vijećničko pitanje prosljeđuje Općinskom načelniku ili subjektu kojem je upućen.

Vijećnik može tražiti da se na postavljeno vijećničko pitanje odgovor da na samoj sjednici Općinskog vijeća ukoliko je nadležni organ u mogućnosti dati odmah odgovor na isti.

Ukoliko vijećnik ne dobije odgovor u ostavljenom roku propisanim članom 155. Poslovnika o radu Općinskog vijeća može tražiti da se vijećničko pitanje raspravlja na kolegiju vijeća-klub vijećnika o uvrštavanju u dnevni red sjednice vijeća.

Član 157.

Kada vijećnik traži usmeni odgovor, podnesak treba biti kratak i jasan i sa jednim pitanjem, odnosno precizno usmeno izneseno pitanje.

Obrazloženje pitanja daje se tako što vijećnik postavlja pitanja u vremenu od tri minute, nakon čega se daje usmeni odgovor od strane Općinskog načelnika ili drugog ovlaštenog lica.

Ukoliko vijećnik nije zadovoljan odgovorom, može postaviti novo pitanje u vremenu od dvije minute, nakon čega se daje novi odgovor.

Nakon drugog odgovora predsjedavajući zaključuje razmatranje tog pitanja.

Član 158.

Iz opravdanih razloga Općinski načelnik ili drugo ovlašteno lice mogu zatražiti da se davanje odgovora po određenom pitanju odgodi za narednu sjednicu Vijeća.

Član 159.

Pitanja na koja se traži odgovor u pisanoj formi u pravilu su ona pitanja koja nisu pogodna za jednostavno usmeno objašnjenje.

Odgovor, u pisanoj formi u pravilu, dostavlja se predsjedavajućem u roku od 15 dana, a taj rok ne može biti duži od 30 dana.

Predsjedavajući dostavlja odgovor vijećniku na prvoj narednoj sjednici Vijeća i ostalim vijećnicima Općinskog vijeća.

3. Interpelacija

Član 160.

Najmanje 1/3 vijećnika u Vijeću može podnijeti interpelaciju za raspravljanje određenih načelnih pitanja u vezi sa radom Općinskog načelnika i općinskih službi, na provođenju utvrđene politike i zakona i općinskih propisa.

Interpelacija se podnosi u pisanoj formi predsjedavajućem i mora biti potpisana od svih podnosilaca.

Član 161.

Interpelacijom se može tražiti da Općinski načelnik pripremi Odluku ili drugi opći akt ili da poduzme određene mjere u određenoj oblasti iz svoje nadležnosti.

Interpelacija se dostavlja Općinskom načelniku.

Član 162.

Općinski načelnik dužan je dostaviti pisani izvještaj povodom interpelacije predsjedavajućem u roku od 30 dana.

Predsjedavajući dostavlja izvještaj Općinskog načelnika svim vijećnicima i stavlja ga na dnevni red prve naredne sjednice.

Ukoliko Općinski načelnik ne podnese izvještaj u roku iz stava 1. ovog člana, interpelacija se stavlja na dnevni red prve naredne sjednice Vijeća po isteku roka.

Član 163.

Vijeće razmatra interpelaciju na način što predsjedavajući daje riječ predstavniku podnosilaca interpelacije da obrazloži inicijativu.

Nakon obrazloženja predsjedavajući daje riječ Općinskom načelniku da obrazloži izvještaj, odnosno da odgovori na interpelaciju ukoliko izvještaj nije dostavljen.

Poslije izlaganja Općinskog načelnika svaki vijećnik može govoriti u trajanju do pet minuta, a to pravo ima i Općinski načelnik.

Predsjedavajući zaključuje raspravu kada ocijeni da je interpelacija raspravljena.

Vijeće po završenju rasprave o interpelaciji može donijeti rezoluciju ili preporuku.

U slučaju važnijih pitanja koja se tiču politike općine u određenoj oblasti, izvršavanja zakona i općinskih propisa, Vijeće može glasati o odgovornosti Općinskog načelnika ili drugog ovlaštenog lica.

X – ODNOS VIJEĆA PREMA POLITIČKIM STRANKAMA I UDRUŽENJIMA GRAĐANA

Član 164.

U ostvarivanju svojih Statutom i zakonom utvrđenih prava, obaveza i odgovornosti, Vijeće surađuje sa političkim strankama i udruženjima građana koji djeluju na području općine.

Član 165.

Kad se na Vijeću raspravljaju pitanja značajna za općinu u cijelini, Vijeće će inicirati dogovor o tim pitanjima sa političkim strankama i udruženjima građana, a putem svojih radnih tijela, Kolegija i klubova vijećnika.

Član 166.

U ostvarivanju konkretnih aktivnosti Vijeće može zatražiti mišljenja, prijedloge i sugestije od političkih stranaka i udruženja građana.

Član 167.

U slučaju kad političke stranke, odnosno udruženja građana neposredno pokrenu inicijativu, podnesu prijedlog ili mišljenje za rješavanje pitanja iz nadležnosti Vijeća, Vijeće je dužno da o tim inicijativama, prijedlozima i mišljenjima zauzme stav i da o svom stavu obavijesti političku stranku ili udruženje građana.

XI – JAVNOST U RADU VIJEĆA**Član 168.**

Vijeće obezbjeđuje obavještanje javnosti o svom radu i radu svojih radnih tijela.

Najava održavanja sjednica općinskog vijeća, kao i radni materijali za sjednicu, objavljuju se na zvaničnoj web stranici Općine Breza.

Član 169.

Materijali Vijeća i radnih tijela povjerljive prirode nisu dostupni javnosti.

Član 170.

Podaci koje vijećnik sazna na sjednici Vijeća ili radnih tijela koja se održavaju bez prisustva javnosti takođe su povjerljive prirode.

Član 171.

Na sjednici Vijeća i radnih tijela može se odlučiti da se o određenim pitanjima raspravlja bez prisustva javnosti.

Član 172.

Ovlašteni predstavnici sredstava javnog informiranja imaju pravo prisustvovati sjednici Vijeća i njegovih radnih tijela i obavještavati javnost o njihovom radu.

Član 173.

Vijeće i njegova radna tijela mogu odlučiti da putem sredstava javnog informiranja daju službena saopćenja.

O davanju službenog saopćenja odlučuje organ iz prethodnog stava.

Tekst saopćenja usvaja se na sjednici.

Član 174.

Konferencija za štampu o pitanjima iz nadležnosti Vijeća održava se kad to odluči predsjedavajući Vijeća.

Vijeće određuje i svog predstavnika koji će održati konferenciju za štampu.

Član 175.

Nacrti, odnosno prijedlozi odluka ili općih akata, kao i usvojeni akti Vijeća, mogu se u cijelosti objaviti u dnevnoj štampi ili kao posebne publikacije.

**XII – OSTVARIVANJE SARADNJE SA ZAKONODAVNIM
TIJELIMA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, FEDERACIJE BiH
I BOSNE I HERCEGOVINE****Član 176.**

Vijeće će ostvarivati saradnju sa zakonodavnim tijelima Zeničko-dobojskog kantona, Federacije BiH i Bosne i Hercegovine u skladu sa kantonalnim Ustavom i ustavima Federacije BiH i države Bosne i Hercegovine.

**XIII – RAD VIJEĆA U VRIJEME VANREDNIH OKOLNOSTI, RATNOG STANJAILI U
SLUČAJU NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI****Član 177.**

U slučaju vanrednih okolnosti, u uslovima stanja prirodne i druge nesreće, zbog opasnosti širenja zaraznih bolesti i drugih nepredvidivih okolnosti, sjednice Kolegija Općinskog vijeća, sjednice Općinskog vijeća, kao i sjednice radnih tijela Općinskog vijeća, mogu se održavati online – korištenjem informacijskog sistema, koji podržava direktnu audio ili audio-video komunikaciju.

Prilikom održavanja sjednica online, primjenjuju se odredbe ovog Poslovnika i osiguravaju potrebne tehničke pretpostavke za rad i odlučivanje.

Član 178.

Vijeće u vrijeme vanrednih okolnosti, ratnog stanja ili u slučaju neposredne ratne okolnosti nastavlja sa radom u skladu sa Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

Na rad i organizaciju Vijeća u uvjetima iz prethodnog stava primjenjuje se ovaj poslovnik, ako Statutom ili drugim aktom Vijeća nije drugačije određeno.

XIV – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 179.**

Ako neko pitanje organizacije i rada Općinskog vijeća nije uređeno ovim Poslovnikom uredit će se zaključkom Općinskog vijeća.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se danom donošenja.

Zaključak iz stava jedan ovog člana ne može biti u suprotnosti sa načelima i odredbama ovog Poslovnika.

Član 180.

Danom stupanja na snagu ovog Poslovnika prestaje da važi Poslovnik o radu Općinskog vijeća Općine Breza objavljen u „Službenom glasniku Općine Breza“ broj: 3/11, 2/18 i 4/21).

Član 181.

Ovaj Poslovnik o radu Općinskog vijeća stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/1-02-3261/21
Breza, 02.12.2021. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
 Općinsko vijeće

Bosnia and Herzegovina
 Federation of Bosnia and Herzegovina
 Zenica-Doboj canton
MUNICIPALITY OF BREZA
 Municipality Council

OBRAZAC ZA POSTAVLJANJE VIJEĆNIČKOG PITANJA

Na osnovu člana 156. Poslovnika o radu Općinskog vijeća ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 12/21) podnosim vijećničko pitanje, odnosno vijećničku inicijativu Općinskog vijeća Breza.

IME I PREZIME VIJEĆNIKA	
Datum, sjednica OV-a	
PITANJE UPUĆENO SLUŽBI:	
PITANJE SE ODNOSI NA SLUŽBU/JU/JP	
Problem u MZ (kojoj) – naselju (kojem)	
Problem interesne grupe (koje)	
Ostalo (navesti konkretno čiji je interes)	
Koliko puta i ko je postavljao ovo pitanje?	
OBRAZLOŽENJE VIJEĆNIČKOG PITANJA (ukratko)	

Potpis vijećnika

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 37., a u vezi sa članom 1. Zakona o budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 102/13,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15,104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), te člana 17. Zakona o principima lokalne samouprave ("Službene novine FBiH" broj 49/06, 51/09) i člana 20. tačka 3. a u vezi sa članom 39. stav 4 Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza" broj 7/21), Općinsko vijeće Breza, na prijedlog Općinskog načelnika na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj 02.12.2021. godine, usvaja:

**IZMJENE I DOPUNE
 BUDŽETA OPĆINE BREZA
 ZA 2021. GODINU**

Član 1.

Budžet Općine Breza sastoji se od:

	O P I S	Plan Budžeta za 2021. godinu	Izmjene Plana Budžeta za 2021. godinu
1.	UKUPNI PRIHODI	4.995.000	5.238.750
2.	UKUPNO KAPITALNI PRIMICI	365.055	11.250
3.	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	5.360.055	5.250.000
4.	UKUPNO RASHODI	3.945.955	3.601.253
5.	U K U P N O KAPITALNI IZDACI	705.000	844.000
6.	U K U P N O FINANSIRANJE	160.000	140.000
7.	U K U P N O RASHODI + KAPITALNI IZDACI + FINANSIRANJE	4.810.055	4.585.253
8.	Pokriće akumuliranog deficita	550.000	664.747
9.	VIŠAK-MANJAK (3-7-8)	0	0

Član 2.

Prihodi i izdaci za period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine utvrđeni su u bilansima prihoda i izdataka. Tabela prikaz je sastavni dio Budžeta Općine Breza za 2021. godinu.

O B R A Z L O Ź E N J E

I - PRAVNA REGULATIVA

Budžet je procjena godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos izdataka i drugih plaćanja.

Pravni osnov za donošenje Izmjena i dopuna Budžeta Općine Breza sadržan je u članovima 13. i 15. Zakona o principima lokalne samouprave, prema kojem Općinsko vijeće donosi budžet na prijedlog Općinskog načelnika.

Dodatni propisi za izradu budžeta su:

- Zakon o budžetima FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda ZE-DO kantona;
- Zakon o porezima ZE-DO kantona;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH;
- Zakona o uplatama na Jedinostveni račun i raspodjeli prihoda;
- Zakona o porezu na dodanu vrijednost;
- Zakon o građevinskom zemljištu FBiH;
- Zakon o komunalnim naknadama;
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti;
- Zakon o koncesijama ZE-DO kantona;
- Zakon o cestama FBiH, itd.

II - UVODNE NAPOMENE

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je nacrt Izmjena i dopuna Budžeta Općine Breza za 2021. godinu, koji je usklađen je sa "Dokumentom okvirnog Budžeta 2021-2023 Federacije BiH" Federalnog Ministarstva finansija, Dokumentom okvirnog Budžeta Vlade Ze-Do Kantona, te Dokumentom okvirnog Budžeta Općine Breza za period 2021-2023. Navedene smjernice obuhvataju:

- 1) - srednjoročne makro-ekonomske pretpostavke i prognoze
- 2) - srednjoročnu fiskalnu strategiju
- 3) - strukturu potrošnje u javnom sektoru
- 4) - budžetske prioritete za period 2021-2023.godina

Razlozi za donošenje Izmjena i dopuna Budžeta Općine Breza za 2021 godinu su:

- određena odstupanja u visini ostvarenih poreznih i neporeznih prihoda, tekućih grantova i kapitalnih primitaka
- neostvarenje neporeskih prihoda i njihova prestrukturiranja
- povećanje pojedinih planiranih tekućih izdataka
- neizvršavanje dijela grantova kako tekućih tako i kapitalnih izdataka
- nastanak pojedinih stavki – rashoda u grupi kapitalnih izdataka

Izmjene i dopune Budžeta Općine Breza za period 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

Budžet po ekonomskoj klasifikaciji

Konto	Opis konta / računa	Plan 2021. godina	Izvršenje Budžeta 30.09.2021	Index	Izmjene i dopune za 2021 god.
70/81/		5.360.055,00	3.914.857,67	78,29%	5.250.000,00
700000	PRIHODI	4.995.000,00	3.906.091,27	79,00%	5.238.750,00
710000	PRIHODI OD POREZA	2.600.000,00	2.188.195,05	84,16%	2.900.000,00
711000	<i>Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća</i>	1.000,00	537,06	53,71%	800,00
711100	<i>Porezi na dobit pojedinaca</i>	1.000,00	537,06	53,71%	800,00
711110	<i>Porezi na dobit građana</i>	1.000,00	537,06	53,71%	800,00
711111	<i>Porez na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti</i>	1.000,00	537,06	53,71%	800,00
713000	<i>Porezi na plaće i radnu snagu</i>	0,00	2.370,01	0,00%	3.200,00
713100	<i>Porezi na plaće</i>	0,00	2.370,01	0,00%	3.200,00
713110	<i>Porezi na plaće</i>	0,00	2.370,01	0,00%	3.200,00
713111	<i>Porez na plaću i druga lična primanja</i>	0,00	2.370,01	0,00%	3.200,00
714000	<i>Porez na imovinu</i>	412.970,00	345.766,81	83,73%	440.000,00
714100	<i>Porez na imovinu</i>	412.970,00	345.766,81	83,73%	440.000,00
714110	<i>Stalni porezi na imovinu</i>	85.970,00	71.807,70	83,53%	95.743,61
714111	<i>Porez na imovinu</i>	8.920,00	10.386,17	116,44%	13.848,23
714112	<i>Porez na imovinu od</i>	3.850,00	2.965,85	77,04%	3.954,47

	<i>pravnih osoba</i>				
714113	<i>Porez na imovinu za putnička vozila</i>	73.200,00	58.455,68	79,86%	77.940,91
714120	<i>Porez na nasljeđe i darove</i>	15.000,00	5.043,66	33,62%	6.724,88
714121	<i>Porez na nasljeđe i darove</i>	15.000,00	5.043,66	33,62%	6.724,88
714130	<i>Porez na financijske i kapitalne transakcije</i>	312.000,00	268.915,45	86,19%	337.531,91
714131	<i>Porez na promet nepokretnosti</i>	90.000,00	74.766,78	83,07%	99.689,03
714132	<i>Porez na promet nepokretnosti od pravnih lica</i>	222.000,00	194.148,67	87,45%	237.842,48
715000	<i>Domaći porezi na dobra i usluge</i>	0,00	400,41	0,00%	540,00
715100	<i>Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost</i>	0,00	396,22	0,00%	530,00
715130	<i>Porez na promet proizvoda po tarifnim brojevima</i>	0,00	12,09	0,00%	20,00
715132	<i>Porez na promet proizvoda iz tarifnog broja 2. Tarife</i>	0,00	12,09	0,00%	20,00
715140	<i>Porez na promet usluga</i>	0,00	384,13	0,00%	510,00
715141	<i>Porez na promet usluga</i>	0,00	384,13	0,00%	510,00
715900	<i>porez na prom.osnov.proizvoda poljoprivrede, ribarstva i prouz.koji služe za ljud.prehranu</i>		4,19	0,00%	10,00
715914	<i>porez na prom.osnov.proizvoda poljoprivrede, ribarstva i prouz.koji služe za ljud.prehranu</i>	0,00	4,19	0,00%	10,00
716000	<i>Porez na dohodak</i>	751.338,00	536.015,70	71,34%	705.360,00

716100	Porez na dohodak	751.338,00	536.015,70	71,34%	705.360,00
716110	Porez na dohodak	751.338,00	536.015,70	71,34%	705.360,00
716111	Porez na dohodak fizičkih lica od nesamostalne djelatnosti	648.728,00	431.946,31	66,58%	550.058,51
716112	Porez na dohodak fizičkih lica od samostalne djelatnosti	16.885,00	17.420,17	103,17%	28.226,89
716113	Porez na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava	2.524,00	2.839,81	112,51%	3.786,41
716114	Porez na dohodak fizičkih lica od ulaganja kapitala	570,00	0,00	0,00%	0,00
716115	Porez na dohodak fizičkih lica na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću	32.875,00	35.959,01	109,38%	50.675,25
716116	Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12.stav(4) Zakona o porezu na dohodak	34.320,00	30.506,44	88,89%	40.675,25
716117	Porez na dohodak po konačnom obračunu	15.436,00	17.343,96	112,36%	31.937,39
717000	Prihodi od indirektnih poreza	1.434.192,00	1.303.090,35	90,86%	1.750.000,00
717100	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju federaciji	1.434.192,00	1.303.090,35	90,86%	1.750.000,00
717110	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju federaciji	52.800,00	42.944,13	81,33%	60.208,00
717114	Prihodi od indirektnih	52.800,00	42.944,13	81,33%	60.208,00

	<i>poreza na ime finansiranja auto cesta u FBiH</i>				
717130	<i>Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za puteve</i>	131.000,00	117.927,98	90,02%	161.000,00
717131	<i>Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za puteve</i>	131.000,00	117.927,98	90,02%	161.000,00
717140	<i>Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju općinama</i>	1.250.392,00	1.142.218,24	91,35%	1.528.792,00
717141	<i>Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju općinama</i>	1.250.392,00	1.142.218,24	91,35%	1.528.792,00
719000	<i>Ostali porezi</i>	500,00	14,71	2,94%	100,00
719100	<i>Ostali porezi</i>	500,00	14,71	2,94%	100,00
719110	<i>Ostali porezi</i>	500,00	14,71	2,94%	100,00
719114	<i>Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća</i>	400,00	14,71	3,68%	100,00
719115	<i>Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća po osnovu ugovora o djelu i povr.i</i>	100,00	0,00	0,00%	0,00
720000	NEPOREZNI PRIHODI	1.200.000,00	813.927,27	67,83%	1.125.287,00
721000	<i>Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika</i>	20.000,00	16.789,15	83,95%	23.000,00
721100	<i>Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i</i>	19.900,00	16.780,61	84,32%	22.980,00

	<i>finansijskih javnih institucija</i>				
721120	<i>Prihodi od zemljišne rente i iznajmljivanja</i>	19.900,00	16.780,61	84,32%	22.980,00
721122	<i>Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora</i>	9.400,00	10.361,11	110,22%	13.800,00
721127	<i>Prihodi od zakupa korištenja sportskorekreativnih lovišta</i>	500,00	90,00	18,00%	120,00
721129	<i>Prihodi od iznajmljivanja ostale materijalne imovine</i>	10.000,00	6.329,50	63,30%	9.060,00
721200	<i>Ostali prihodi od imovine</i>	100,00	8,54	8,54%	20,00
721210	<i>Ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine</i>	100,00	8,54	8,54%	20,00
721211	<i>Prihodi od kamate za depozite u banci</i>	100,00	8,54	8,54%	20,00
722000	<i>Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga</i>	1.175.000,00	796.382,12	67,78%	1.102.287,00
722100	<i>Administrativne takse</i>	100.000,00	50.910,02	50,91%	67.880,20
722130	<i>Općinske takse</i>	100.000,00	50.910,02	50,91%	67.880,20
722131	<i>Općinske administrativne takse</i>	99.000,00	50.815,02	51,33%	67.753,37
722134	<i>Takse za vjenčanja i druge civilne registracije</i>	500,00	70,00	14,00%	93,50
722135	<i>Druge općinske administrativne takse</i>	500,00	25,00	5,00%	33,33
722300	<i>Komunalne takse</i>	160.000,00	164.911,62	103,07%	164.911,62
722320	<i>Općinske komunalne takse</i>	160.000,00	164.911,62	103,07%	164.911,62
722321	<i>Općinske komunalne takse</i>	0,00	120,00	0,00%	120,00

722322	Općinske komunalne naknade za istaknutu firmu	160.000,00	164.791,62	102,99%	164.791,62
722400	Ostale budžetske naknade	690.100,00	377.616,74	54,72%	597.895,53
722430	Općinske naknade	438.100,00	240.001,87	54,78%	414.409,06
722433	Naknada za uređenje građevinskog zemljišta	80.000,00	61.870,60	77,34%	82.494,13
722434	Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	198.100,00	2.501,76	1,26%	100.469,33
722435	Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti	150.000,00	167.045,31	111,36%	220.000,00
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	10.000,00	8.584,20	85,84%	11.445,60
722440	Ostale naknade	240.000,00	107.609,83	44,84%	143.479,77
722441	Općinske komunalne naknade u skladu sa kan.propisima	230.000,00	107.609,83	46,79%	143.479,77
722442	Naknade za izgradnju i održavanje skloništa	10.000,00	0,00	0,00%	0,00
722450	Naknade za korištenje šuma	2.000,00	15.000,00	750,00%	20.000,00
722459	Ostali prihodi za korištenje zaštitu i unapređenje šuma	2.000,00	15.000,00	750,00%	20.000,00
722460	Naknade za zauzimanje javnih površina	10.000,00	15.005,04	150,05%	20.006,70
722461	Naknade za zauzimanje javnih površina	2.000,00	650,00	32,50%	866,67
722463	Naknade za zakup javnih površina od kafea i restorana, kioska i pijaca	8.000,00	14.355,04	179,44%	19.140,03

722500	<i>Posebne naknade i takse</i>	219.900,00	200.023,14	90,96%	266.697,52
722510	<i>Naknade i takse za vet. - sanitarne preglede životinja i biljaka</i>	76.500,00	82.344,80	107,64%	109.793,07
722515	<i>Naknada za korištenje premjera i katastara</i>	6.500,00	6.265,80	96,40%	8.354,40
722516	<i>naknade za vršenje usluga iz oblasti predmjera i katastra</i>	70.000,00	76.079,00	108,68%	101.438,67
722530	<i>Cestovne naknade</i>	102.000,00	80.277,05	78,70%	107.036,07
722531	<i>Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba</i>	25.000,00	19.121,50	76,49%	25.495,33
722532	<i>Naknada za upotrebu cesta za vozila građana</i>	77.000,00	61.155,55	79,42%	81.540,74
722580	<i>Posebne naknade</i>	41.400,00	37.401,29	90,34%	49.868,30
722581	<i>Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaća</i>	40.000,00	36.466,93	91,17%	48.622,57
722582	<i>Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog rada</i>	1.200,00	733,36	61,11%	977,81
722583	<i>Naknada za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila</i>	100,00	93,60	93,60%	124,80
722584	<i>Naknada iz funkcionalne premije osiguranja od autoodgovornosti za vatrogasne jedinice</i>	100,00	107,40	107,40%	143,20
722700	<i>Neplanirane uplate - prihodi</i>	5.000,00	2.920,60	58,41%	3.894,13

722790	<i>Ostale neplanirane uplate</i>	5.000,00	2.920,60	58,41%	3.894,13
722791	<i>Ostale neplanirane uplate</i>	5.000,00	2.920,60	58,41%	3.894,13
723000	<i>Novčane kazne (neporeske prirode)</i>	5.000,00	756,00	15,12%	1.008,00
723100	<i>Novčane kazne</i>	5.000,00	756,00	15,12%	1.008,00
723130	<i>Po opštinskim propisima</i>	5.000,00	756,00	15,12%	1.008,00
723133	<i>Novčane kazne za prekršaje koje su registrirane u registru nov.kazni i troš.prekršajnog postupka</i>	4.500,00	720,00	16,00%	960,00
723139	<i>Ostali prihodi</i>	500,00	36,00	7,20%	48,00
730000	TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)	645.000,00	1.180.931,95	139,45%	1.207.463,00
732000	<i>Od ostalih nivoa vlasti</i>	645.000,00	899.468,95	139,45%	1.207.463,00
732100	<i>Od ostalih nivoa vlasti</i>	585.000,00	899.468,95	153,75%	1.207.463,00
732110	<i>Od ostalih nivoa vlasti</i>	585.000,00	899.468,95	153,75%	1.207.463,00
732112	<i>Primljeni grantovi od Federacije</i>	125.000,00	281.463,00	225,17%	412.463,00
732114	<i>Primljeni grantovi od kantona</i>	460.000,00	618.005,95	134,35%	795.000,00
	<i>Ministarstvo za privredu</i>		21.000,00		
	<i>Prenos za Romsko naselje</i>		19.160,00		
	<i>Ministarsvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva</i>		274.420,34		
	<i>Ministarstvo za boračka pitanja</i>		173.082,50		
	<i>Ministarstvo za prostorno uređene</i>		98.598,75		
	<i>Ministarstvo za prostorno</i>		31.744,36		

	<i>uređene-prenos iz 2020 godine</i>				
732120	<i>Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti</i>	60.000,00	0,00	0,00%	0,00
732128	<i>Primljeni namjenski transfer iz sredstava za zaštitu okoline</i>	60.000,00	0,00	0,00%	0,00
740000	KAPITALNI TRANSFERI	550.000,00	4.500,00	1,00%	6.000,00
742100	<i>Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova</i>	550.000,00	4.500,00	0,82%	6.000,00
742110	<i>Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti</i>	550.000,00	4.500,00	0,82%	6.000,00
741112	<i>Primljeni kapitalni transferi od federacije</i>	425.000,00	0,00	0,00%	0,00
742114	<i>Primljeni kapitalni transferi od kantona</i>	125.000,00	4.500,00	3,60%	6.000,00
810000	PRIMICI	365.055,00	8.766,40	2,40%	11.250,00
811000	<i>Kapitalni primici</i>	365.055,00	8.766,40	2,40%	11.250,00
811100	<i>Primici od prodaje stalnih sredstava</i>	365.055,00	8.766,40	2,40%	11.250,00
811110	<i>Primici od prodaje stalnih sredstava</i>	365.055,00	8.766,40	2,40%	11.250,00
811111	<i>Primici od prodaje zemljišta</i>	365.055,00	8.766,40	2,40%	11.250,00
600000+820000	RASHODI	4.760.055,00	3.311.695,16	69,57%	4.570.253,00

611100	BRUTO PLATE UPOSLENIH	1.407.500,00	1.054.389,37	74,91%	1.407.500,00
611110	Plate i naknade plate po umanjenju doprinosa	971.175,00	727.528,67	74,91%	971.175,00
611130	Doprinosi na teret zaposlenih	436.325,00	326.860,70	74,91%	436.325,00
611131	<i>Doprinosi za Penzijsko i invalidsko osiguranje</i>	<i>235.676,00</i>	<i>179.246,33</i>	76,06%	235.676,00
611132	<i>Doprinos za Zdravstveno osiguranje</i>	<i>178.833,00</i>	<i>131.798,56</i>	73,70%	178.833,00
611133	<i>Doprinos za zapošljavanje</i>	<i>21.816,00</i>	<i>15.815,81</i>	72,50%	21.816,00

611200	NAKNADE TROŠKOVA UPOSLENIH	215.975,00	106.391,49	49,26%	195.651,00
611211	<i>Naknade za prevoz</i>	<i>10.000,00</i>	<i>2.532,60</i>	25,33%	15.400,00
611221	<i>Naknade za topli obrok tokom rada</i>	<i>130.000,00</i>	<i>78.504,00</i>	60,39%	115.000,00
611224	<i>Regres za godišnji odmor</i>	<i>35.975,00</i>	<i>0,00</i>	0,00%	36.926,00
611225	<i>Otpremnine zbog odlaska u penziju/mirovinu ili u slučaju otkaza</i>	<i>30.000,00</i>	<i>21.034,89</i>	70,12%	21.050,00
611226	<i>Jubilarnе nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.</i>	<i>5.000,00</i>	<i>0,00</i>	0,00%	0,00
611227	<i>Pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti</i>	<i>5.000,00</i>	<i>4.320,00</i>	86,40%	7.275,00

612110	DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	145.000,00	110.710,01	76,35%	148.074,00
612111	<i>Doprinosi za penzijsko invalidsko osiguranje</i>	82.650,00	63.263,18	76,54%	85.300,00
612112	<i>Doprinos za Zdravstveno osiguranje</i>	55.100,00	42.175,39	76,54%	56.000,00
612113	<i>Doprinos za zapošljavanje</i>	7.250,00	5.271,44	72,71%	6.774,00

613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	969.080,00	609.243,07	62,87%	814.162,00
613200	Izdaci za energiju	145.000,00	101.530,77	70,02%	145.500,00
613211	<i>Izdaci za električnu energiju za potrebe Općine i objekata u vlasništvu Općine</i>	15.000,00	25.603,26	170,69%	35.000,00
	<i>Izdaci za električnu energiju za potrebe javne rasvjete</i>	110.000,00	60.520,36	55,02%	90.000,00
613212	<i>Izdaci za centralno grijanje</i>	20.000,00	15.407,15	77,04%	20.500,00
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	327.680,00	183.183,01	55,90%	229.012,00
613310	Izdaci za komunikaciju	26.580,00	25.796,80	97,05%	34.700,00
613311	<i>Izdaci za telefon, telefax i teleteks</i>	5.640,00	4.918,49	87,21%	6.600,00
613312	<i>Izdaci za internet</i>	3.100,00	2.195,55	70,82%	3.000,00
613313	<i>Izdaci za mobilni telefon</i>	1.340,00	1.319,08	98,44%	1.800,00
	<i>Izdaci za otplate rata kredita na ime kupljenih</i>	2.500,00	968,38	38,74%	1.300,00

	<i>mobitnih uređaja iz prethodnog mandata</i>				
613314	Poštanske usluge	14.000,00	16.395,30	117,11%	22.000,00
613320	Izdaci za komunalne usluge	301.100,00	157.386,21	52,27%	194.312,00
613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	3.000,00	2.633,24	87,77%	3.550,00
613323	Izdaci za usluge odvoza smeća	3.100,00	2.021,76	65,22%	2.800,00
613324	Izdaci za usluge održavanja čistoće	294.000,00	24.833,90	8,45%	175.762,00
	Program zajedničke komunalne potrošnje za period 15.03.2021. do 15.03.2022. godine	294.000,00	118.767,71	41,00%	150.762,00
613329	Ostale komunalne usluge	1.000,00	9.129,60	912,96%	12.200,00
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	21.900,00	10.761,30	49,14%	15.200,00
613410	Administrativni materijal i sitan inventar	11.000,00	10.636,70	96,70%	14.700,00
613411	Izdaci za obrasce i papir	8.000,00	5.875,13	73,44%	7.800,00
613412	Izdaci za kompjuterski materijal	2.900,00	1.637,99	56,48%	2.200,00
613416	Sitan inventar	2.000,00	7,24	0,36%	500,00
613419	Ostali administrativni materijal	0,00	3.116,34	0,00%	4.200,00
613480	Materijali posebne namjene	10.900,00	124,60	1,14%	500,00
613484	Materijal za čišćenje	3.000,00	124,60	4,15%	500,00
613487	Poseban materijal za potrebe civilne zaštite	5.000,00	0,00	0,00%	0,00

613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	10.000,00	4.381,49	43,81%	7.000,00
613510	Gorivo za prevoz	5.200,00	3.543,15	68,14%	6.160,00
613511	Benzin	3.900,00	3.373,05	86,49%	5.940,00
613512	Dizel	1.300,00	170,10	13,08%	220,00
613520	Prevozne usluge	4.800,00	838,34	17,47%	840,00
613700	Izdaci za tekuće održavanje	200.000,00	144.621,63	72,31%	188.120,00
613710	Materijal za opravke i održavanje	15.000,00	2.032,34	13,55%	2.800,00
613720	Usluge opravki i održavanja	185.000,00	142.589,29	77,08%	185.320,00
613722	Usluge opravki i održavanje opreme	0,00	5.562,20	0,00%	7.400,00
613723	Usluge opravki i održavanje vozila	0,00	540,57	0,00%	720,00
613724	Usluge opravki i održavanje cesta, željeznica i mostova	175.500,00	136.486,52	77,77%	157.200,00
	Program održavanja lokalnih cesta u ljetnom periodu	90.000,00	86.641,77	96,27%	86.700,00
	Program održavanja lokalnih cesta u zimskom periodu	70.500,00	49.844,75	70,70%	70.500,00
613726	Usluge održavanja javne rasvjete	15.000,00	9.181,80	61,21%	20.000,00
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	7.500,00	2.299,50	30,66%	3.100,00
613810	Izdaci osiguranja	2.500,00	499,00	19,96%	500,00
613813	Osiguranje vozila	2.500,00	499,00	19,96%	500,00
613820	Usluge bankarstva i	5.000,00	1.800,50	36,01%	2.600,00

	platnog prometa				
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	257.000,00	162.465,37	63,22%	226.230,00
613910	Izdaci za informiranje	41.500,00	30.783,04	98,18%	40.200,00
613911	<i>Usluge medija</i>	12.500,00	10.448,10	83,58%	14.000,00
613913	<i>Usluge javnog informisanja i odnosa s javnošću</i>	0,00	2.839,03	0,00%	4.000,00
613914	<i>Usluge reprezentacije</i>	14.000,00	9.728,95	69,49%	13.200,00
	<i>Sredstva za prijem delegacija</i>	3.000,00	0,00	0	0,00
	<i>Cvetni aranžmani za svečanosti i manifestacije</i>		682,20	22,74%	1.000,00
	<i>Nabavka knjiga i drugih poklona</i>	5.000,00	7.223,55	144,47%	8.500,00
	<i>Novogodišnji pokloni</i>		2.441,00		
	<i>Kalendari</i>		1.000,00		
	<i>Poklon dezinfekciona sredstva</i>		585,00		
	<i>Ukrasne kese</i>		180,00		
	<i>Knjige Slovo bosansko</i>		2.000,00		
	<i>Srebrenički cvjetovi - broš</i>		970,00		
	<i>Obilazak Porodice poginulog uposlenika RMU Breza</i>		47,55		
	<i>čestitke</i>	0,00	819,00	0,00%	1.500,00
	<i>Nagrade istaknutim pojedincima, učenicima i studentima</i>	3.000,00	900,00	30,00%	1.200,00
	<i>Nabavka napitaka za potrebe Organa uprave</i>	3.000,00	104,20	3,47%	1.000,00
613914-1	<i>Vaučerizacija</i>	8.000,00	4.000,00	50,00%	4.000,00

	<i>Vaučer karte za sportska takmičenja i manifestacije</i>	5.000,00	4.000,00	80,00%	4.000,00
	<i>Vaučer karte za kulturne i druge manifestacije</i>	3.000,00	0,00	0,00%	0,00
613916	Usluge objavljivanja tendera i oglasa	7.000,00	3.766,96	53,81%	5.000,00
613920	Usluge za stručno obrazovanje	2.000,00	153,00	7,65%	300,00
613930	Stručne usluge	9.500,00	7.235,00	76,16%	10.000,00
613931	<i>Izdaci računovodstvenih i revizijskih usluga</i>	7.500,00	0,00	0,00%	0,00
613934	<i>Kompjuterske usluge</i>	2.000,00	7.235,00	361,75%	10.000,00
613941	Primarna opća i zdravstvena zaštita	5.000,00	1.005,03	20,10%	7.500,00
613960	Zatezne kamate i toškovi spora	10.000,00	3.578,14	35,78%	4.700,00
613970	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnostii povremenog samostalnog rada	134.760,00	76.737,48	56,94%	109.730,00
613973	izdaci za volonterski rad po osnovu ugovora o volonterskom radu	0,00	8.192,00	0,00%	11.000,00
613974	<i>Izdaci za rad stručnih komisija</i>	30.000,00	14.755,48	49,18%	20.000,00
613975	<i>Izdaci za naknade općinskim vijećnicima</i>	60.000,00	53.790,00	89,65%	68.730,00
613976	<i>Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti-MZ</i>	44.760,00	0,00	0,00%	10.000,00
613980	Izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog	31.240,00	22.296,48	71,37%	29.800,00

	samostalnog rada i druge doprinose i naknade				
613983	<i>Posebna naknda za zaštitu prirodnih i dr nasreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaća</i>	4.000,00	4.014,14	100,35%	5.400,00
613985	<i>Izdaci za volontere za osiguranje za slučaj ozljede na radu i prof.bol.</i>	0,00	0,00	0,00%	0,00
613986	<i>Doprinos za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povr.samos.rada</i>	7.000,00	3.167,68	45,25%	4.300,00
613987	<i>Doprinos zaPIO/MIO iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povr.samos.rada</i>	11.240,00	6.278,07	55,85%	8.300,00
613988	<i>Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti</i>	9.000,00	8.836,59	98,18%	11.800,00
613990	Ostale nespomenute usluge i dadžbine	22.000,00	20.677,10	93,97%	24.000,00
613991	<i>Ostale nespomenute usluge i dadžbine</i>	22.000,00	20.677,10	82,71%	24.000,00
	<i>Obilježavanje značajnih datuma i godišnjica</i>	20.000,00	0,00	0,00%	0,00
	<i>Ostale nespomenute usluge</i>	2.000,00	20.677,10	909,78%	24.000,00

614000	TEKUĆI TRANSFERI	1.081.500,00	571.873,27	52,88%	977.866,00
614112	Transfer Federalnoj geodetskoj upravi	0,00	0,00	0,00%	13.000,00

614180	Transfer JU Centar za socijalni rad	299.000,00	227.004,42	75,92%	308.300,00
	<i>Plate i naknade uposlenih u JU Centar za socijalni rad</i>	215.000,00	166.327,80	77,36%	227.000,00
	<i>Stalne novčane pomoći</i>	24.000,00	19.858,50	82,74%	26.500,00
	<i>Jednokratne novčane pomoći</i>	22.000,00	19.440,00	88,36%	26.000,00
	<i>Naknade za porodilje (povećane za 50% u odnosu na propise važeće odluke)</i>	14.000,00	9.150,00	65,36%	12.200,00
	<i>Jednokratna pomoć za djecu oboljelu od dijabetisa TIP 1</i>	5.000,00	1.000,00	20,00%	1.000,00
	<i>Jednokratna pomoć za djecu sa poteškoćama u razvoju</i>	5.000,00	0,00	0,00%	0,00
	<i>Materijalni i drugi troškovi</i>	10.000,00	8.700,00	87,00%	11.600,00
	<i>Kategorizacija djece sa posebnim potrebama</i>	1.000,00	490,31	49,03%	1.000,00
	<i>Dženaze, sahrane korisnika stalne novčane pomoći</i>	1.500,00	2.037,81	135,85%	3.000,00
	<i>Biomedicinska oplodnja</i>	1.500,00	0,00	0,00%	0,00
614411	Transfer JU za predškolski odgoj i obrazovanje Umihana Čuvidina	90.000,00	57.497,65	58,70%	100.000,00
	<i>Subvencija plata i naknada uposlenih</i>	75.000,00	57.497,65	70,44%	100.000,00
	<i>Materijalni i drugi troškovi</i>	5.000,00	0,00	0,00%	0,00
	<i>Sufinansiranje projektnih</i>	10.000,00	0,00	0,00%	0,00

	<i>aktivnosti</i>				
614411	Transfer JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić	30.000,00	20.930,20	69,77%	30.000,00
	<i>Materijalni i drugi troškovi (grijanje, komunalije...)</i>	<i>20.000,00</i>	<i>13.180,20</i>	66,00%	20.000,00
	<i>Sufinansiranje projektnih aktivnosti</i>	<i>10.000,00</i>	<i>7.750,00</i>	77,50%	10.000,00
	Grantovi viših nivoa vlasti	285.000,00	119.760,50	42,00%	241.166,00
614219	Ostala davanja pojedincima PIO/MIO	0,00	0,00	0,00%	19.300,00
614232	<i>Izdaci za vojne invalide, ranjene borce, porodice poginulih boraca i demobilisane borce</i>	<i>150.000,00</i>	<i>56.560,50</i>	37,71%	83.206,00
614234	<i>Boračke i studentske stipendije (ZDK)</i>	<i>125.000,00</i>	<i>63.200,00</i>	50,56%	128.060,00
614239	<i>Sredstva za obilazak Porodica šehida i poginulih boraca na dan pogibije</i>	<i>10.000,00</i>	<i>0,00</i>	0,00%	10.600,00
614240	Transfer za posebne namjene u slučaju elem nesreće	5.000,00	0,00	0,00%	0,00
	Transfer za podršku i razvoj sporta i kulture	80.000,00	60.525,00	75,66%	95.000,00
	<i>Podrška projektima sportskih klubova i udruženja s područja općine Breza (putem javnog poziva i shodno propisanim kriterijima)</i>	<i>50.000,00</i>	<i>47.825,00</i>	95,65%	80.000,00
	<i>Podrška projektima nevladinih i udruženja</i>	<i>30.000,00</i>	<i>12.700,00</i>	42,33%	15.000,00

	<i>građana sa područja općine Breza za projekte iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada... (putem javnog poziva i shodno propisanim kriterijima)</i>				
	Transfer za podršku mladim i projektima iz ekologije	20.000,00	0,00	0,00%	0,00
	<i>Podrška projektima koji jačaju ulogu mladih u društvu i projektima iz oblasti ekologije i zaštite okoliša (putem javnog poziva i shodno propisanim kriterijima)</i>	20.000,00	0,00	0,00%	0,00
614300	Grantovi neprofitnim i nevladinim organizacijama	92.500,00	11.800,00	12,76%	65.000,00
	<i>Grant sredstva na ime osnovnih troškova rada sportskim, nevladinim i udruženjima građana sa područja općine Breza (putem javnog poziva i shodno propisanim kriterijima)</i>	40.000,00	0,00	0,00%	10.000,00
	<i>Grant sredstva boračkim i drugim udruženjima od posebnog značaja (shodno kriterijima koje treba usvojiti OV Breza)</i>	15.000,00	5.800,00	38,67%	30.000,00

	<i>Grant sredstva vjerskim zajednicama (shodno zaključku OV Breza)</i>	15.000,00	6.000,00	40,00%	10.000,00
	<i>Grant parlamentarnim klubovima vijećnika u OV Breza (na osnovu proračuna propisanog zakonskim odredbama uz smanjenje od 50% na prijedlog Općinskog načelnika s obzirom na smanjenje prihoda i preusmjerenje sredstava za potrebe podrške roditeljima djece oboljele od dijabetisa TIP 1 i djece sa poteškoćama u razvoju)</i>	15.000,00		0,00%	15.000,00
	<i>Klub vijećnika SDA</i>	2.283,33		0,00%	2.283,33
	<i>Klub vijećnika A-SDA</i>	1.908,33		0,00%	1.908,33
	<i>Klub vijećnika DF</i>	1.383,33		0,00%	1.383,33
	<i>Klub vijećnika SDP</i>	1.758,33		0,00%	1.758,33
	<i>Klub vijećnika NiP</i>	1.383,33		0,00%	1.383,33
	<i>Klub vijećnika SPU BiH/ GDS BiH</i>	1.383,33		0,00%	1.383,33
	<i>Nezavisni klub SDA-SBB</i>	1.758,34		0,00%	1.758,34
	<i>Nezavisni klub Bašić Mirnes – Jekalović Sabir</i>	1.383,34		0,00%	1.383,34
	<i>Samostalni klub Tabaković Dr.Amina – Grgić Goran</i>	1.758,34		0,00%	1.758,34
	<i>Grant sredstva predsjednicima i MZ na ime materijalnih i troškova osnovnog rada (shodno propisima koje treba da</i>	7.500,00		0,00%	0,00

	<i>revidira OV na nekoj od narednih sjednica)</i>				
614400	Subvencije javnim preduzećima, ustanovama, obrtnicima poljoprivrednim proizvođačima i pojedincima	180.000,00	74.355,60	3,89%	100.400,00
	<i>Fond za mobilnost i podršku aktivnostima u MZ</i>	15.000,00		0,00%	5.000,00
	<i>Subvencija JP Komunalno (na ime kreditnog dugovanja – projekat Milkino Vrelo)</i>	16.000,00	5.400,00	43,75%	8.600,00
	<i>Subvencija JU Centar za djecu sa poteškoćama u razvoju</i>	11.000,00	12.600,00	0,00%	16.800,00
614414	<i>Podrška poljoprivrednoj proizvodnji (shodno programu i propisima)</i>	50.000,00	54.755,60	0,00%	50.000,00
	<i>Podrška registrovanim poljoprivrednim proizvođačima (shodno programu i propisima)</i>	20.000,00		0,00%	20.000,00
614500	Subvencije	50.000,00		0,00%	25.000,00
614510	<i>Subvencija za razvoj poduzetništva i obrta (shodno programu i propisima)</i>	25.000,00		0,00%	25.000,00
	<i>Subvencija troškova specijalizacije iz oblasti medicine</i>	25.000,00		0,00%	0,00
614817	<i>Izvršenje sudskih presuda i</i>	8.000,00		0,00%	0,00

	<i>rješenja o izvršenju</i>				
	<i>Subvencije Ju Dom zdravlja Breza za primarnu zdravstvenu zaštitu</i>	10.000,00		0,00%	0,00
615000	KAPITALNI GRANTOVI	46.000,00	15.500,00	33,69%	37.850,00
615300	<i>Kapitalni grant DVD Breza</i>		4.500,00		4.500,00
	<i>Grant PS Breza (podrška projektu uvođenja nadzornih i sigurnosnih kamera i sistema)</i>	15.000,00		0,00%	0,00
	<i>Grant MIZ Breza (podrška završetku radova na vanjskom uređenju Gradske džamije)</i>	20.000,00		0,00%	20.000,00
	<i>Kapitalni grand JU Dom zdravlja Breza (serološki aparat)</i>	11.000,00	11.000,00	100,00%	11.000,00
	<i>Japitalni grant JP Veterinarska stanica Breza</i>				2.350,00
616000	KAMATE	30.000,00	10.354,44	34,51%	20.150,00
616300	<i>Kamate na domaće i direktno pozajmljivanje</i>	30.000,00	10.354,44	34,51%	20.150,00

820000	KAPITALNA I RAZVOJNA ULAGANJA	865.000,00	833.233,41	96,33%	984.000,00
821000	<i>Nabavka stalnih sredstava</i>	705.000,00	764.418,23	108,43%	844.000,00
821221	<i>Projekti javne rasvjete, uređenja trotoara i zaštitnih ograda</i>	50.000,00	12.285,60	24,57%	35.000,00
	<i>Javna rasvjeta Opreć Trtorići</i>		12.285,60		

821222	Projekti rekonstrukcije lokalnih cesta i mostova	200.000,00	241.885,87	120,94%	242.000,00
	Lokalna cesta Bukovik		230.488,00		
	Lokalna cesta Potkraj		11.397,87		
821224	Projekti iz oblasti vodosnabdijevanja- Vodovod Župča	150.000,00	246.472,63	164,32%	247.000,00
821211	Projekti rekonstrukcije i sanacije drugih građevina u vlasništvu Općine Breza	50.000,00	160.263,21	320,53%	170.000,00
	Zgrada Romskog naselja Breza		144.532,53		
	Sanacija Doma kulture Breza		15.730,68		
821213	Ostale građevine	0,00	69.749,71	0,00%	70.000,00
	Gradska tržnica		29.612,86		
	Centralno Spomen obilježje Breza		40.136,85		
821300	Nabavka opreme	35.000,00	3.161,61	9,03%	20.000,00
821311	Namještaj	0,00		0,00%	5.000,00
821312	Kompjuterska oprema	15.000,00		0,00%	11.800,00
	Nabavka fotoaparata i prateće opreme	3.000,00	2.900,00	96,67%	2.900,00
	Redizajniranje službene web stranice Općine Breza	2.000,00		0,00%	0,00
	Nabavka opreme za potrebe Službe za urbanizam i prostorno uređenje – GPS aparat	15.000,00		0,00%	0,00

821313	Oprema za prenos podataka i glasa	0,00	261,61	0,00%	300,00
821370	Fiksna oprema	0,00		0,00%	0,00
821372	Ugrađena oprema	0,00		0,00%	0,00
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	220.000,00	30.599,60	13,91%	60.000,00
821513	Ulaganja - Participativno budžetiranje	70.000,00	0,00	0,00%	10.000,00
	Program Omladinske banke – Općina Breza i Fondacija Mozaik	6.000,00	5.000,00	83,33%	5.000,00
821521	Studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanje, planska i prostorna dokumentacija	150.000,00	25.599,60	17,07%	45.000,00
823000	Otplate dugova domaćeg zaduživanja	160.000,00	68.815,18	43,01%	140.000,00
823332	Otplate kreditnih Mala rijeka - obaveza prema Razvojnoj banci FBiH	160.000,00	68.815,18	43,01%	140.000,00

	POKRIĆE AKUMULIRANOG DEFICITA (otplata dugova prema dobavljačima i neizmirenim zatečenim obavezama)	550.000,00	650.000,00	118,18%	664.747,00
--	--	-------------------	-------------------	----------------	-------------------

990000	<i>Konto budžetske rezerve</i>	50.000,00	8.274,60	16,55%	0,00
999000	<i>Konto budžetske rezerve</i>	50.000,00	8.274,60	16,55%	0,00

Član 3.

Način izvršavanja Budžeta Općine Breza za 2021. godinu, upravljanje prihodima, primicima i izdacima Budžeta, raspolaganje sredstvima tekućih i kapitalnih transfera, te prava i obaveze korisnika Budžetskih sredstava utvrđuje se Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Breza za 2021. godinu koju donosi Općinsko vijeće.

Član 4.

Budžet Općine Breza za 2021. godinu stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza", a primjenjivati će se od 01.01.2021. godine i važi za fiskalnu 2021. godinu.

Broj: 01/1-02-3544/21
Breza, 02.12.2021. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 36. stav 12. i člana 42. stav 1. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14 i 4/16) i člana 20. tačka 2. i tačka 5. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 7/21), Općinsko vijeće Breza, na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ODLUKU

o izmjenama i dopunama Odluke o pristupanju izradi Zoning plana „Poslovna zona Šaš“

Član 1.

Ovom Odlukom vrše se izmjene i dopune Odluke o pristupanju izradi Zoning plana „Poslovna zona Šaš“ („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 10/18), (u daljem tekstu: Odluka).

Član 2.

Član 5. Odluke mijenja se i glasi:

„Zoning plan donosi se za period važenja Odluke o usvajanju revizije sa izmjenama i dopunama Urbanističkog plana grada Breza sa prigradskim naseljima i Odluke o provođenju revizije sa izmjenama i dopunama Urbanističkog plana grada Breza sa prigradskim naseljima čiji period važenja je utvrđen u Odluci o produženju roka važenja Odluke o usvajanju revizije sa izmjenama i dopunama Urbanističkog plana grada Breza sa prigradskim naseljima („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 2/21), a primjenjivat će se do donošenja nove Odluke o usvajanju Urbanističkog plana grada Breza sa prigradskim naseljima.“

Član 3.

U članu 6. stav 1. alineja 4. mijenja se i glasi:

„ - Na osnovu prethodno izrađenog Elaborata o uticajima starih rudarskih radova na izgradnju i korištenja prostora unutar zone, sa utvrđenim načinima za osiguranje terena, kako bi se taj uticaj minimizirao, potrebno je utvrditi i definisati mjere i uslove za građenju posebne odredbe u slučaju postojanja ograničenja u prostoru u pogledu nosivosti tla.“

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj:01/1-02-3484/21
Breza, 02.12.2021. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 2. alineja 5. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 22. stav 2. Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13, 100/13, 32/19), člana 20. tačka 7. i člana 106. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 7/21), Općinsko vijeće Breza na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ODLUKU

o davanju saglasnosti za ispravku pogrešnog upisa u zemljišnim knjigama

Član 1.

Daje se saglasnost Općinskom sudu u Visokom, Odjeljenju za zemljišnoknjižne poslove, da u skladu sa svojim nadležnostima izvrši ispravku pogrešnog upisa u zemljišnoj knjizi za parcele označene kao k.č. 876/6 u površini od 1052 m², k.č. 876/7 u površini od 895 m², k.č. 876/8 u površini od 759 m², k.č. 876/9 u površini od 631 m², k.č. 876/10 u površini od 761 m² i k.č. 876/11 u površini od 1052 m², upisane u „B“ vlasničkom listu zemljišnoknjižnog uloška broj: 724 k.o. Sutješćica, kao vlasništvo Općine Breza sa dijelom 1/1, a u „C“ teretnom listu istog zemljišnoknjižnog uloška upisano je pravo korištenja radi građenja u korist „SENABIL“ d.o.o. Sarajevo sa dijelom 1/1, tako da navedene parcele upiše u zemljišnoknjižni uložak broj: 67 k.o. Sutješćica kao vlasništvo „SENABIL“ d.o.o. Sarajevo sa dijelom 1/1.

Član 2.

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoline, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Breza.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Broj: 01/1-02-3480/21
Breza, 02.12.2021. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 2. alineja 5. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 5. stav 1. Odluke o načinu i uslovima dodjele u zakup stanova u vlasništvu Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 5/20 i 10/21) i člana 20. tačka 7. i člana 106. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 7/21), Općinsko vijeće Breza na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ODLUKU

o raspisivanju Javnog oglasa o dodjeli u zakup stana u vlasništvu Općine Breza

Član 1.

Odobrava se raspisivanje Javnog oglasa o dodjeli u zakup stana, koji je u u vlasništvu Općine Breza. Predmetni stan pod brojem: U1J35, nalazi se u zgradi kolektivnog stanovanja u Brezi, ulica Alije Izetbegovića, broj: 58., na V spratu, površine 32 m².

Član 2.

Daje se ovlaštenje Općinskom načelniku da objavi Javni oglas o dodjeli u zakup predmetnog stana.

Član 3.

Javni oglas o dodjeli stana u zakup treba sadržavati sljedeće:

- lokaciju stana
- površinu stana
- visinu zakupnine i način plaćanja
- vremenski period za koji se stan dodjeljuje u zakup
- rok za podnošenje prijave na javni oglas
- ostale uslove propisane Odlukom o načinu i uslovima dodjele u zakup stanova u vlasništvu Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 5/21 i 10/21)

Javni oglas objavit će se u jednim dnevnim novinama, koje se distribuiraju na području Federacije BiH, na službenoj web stranici Općine Breza i na oglasnoj ploči Općine Breza.

Član 4.

Javni oglas o dodjeli stana u zakup provodi komisija koju imenuje Općinski načelnik.

Komisija za provođenje Javnog oglasa sastoji se od predsjednika i četiri člana, a svaki od članova ima zamjenike.

Komisija za svoj rad odgovara Općinskom načelniku.

Član 5.

Komisija iz prethodnog člana u postupku po Javnom oglasu, primjenjivat će odredbe Odluke o načinu i uslovima dodjele u zakup stanova u vlasništvu Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 5/20 i 10/21).

Komisija će nakon okončanog postupka po Javnom oglasu i utvrđivanja rang liste, istu dostaviti Općinskom načelniku na dalje postupanje.

Ugovor o zakupu stana između Općine Breza i zakupca, zaključit će se nakon pribavljenog mišljenja Općinskog pravobranilaštva Breza.

Član 6.

Kategorije lica koja imaju pravo na dodjelu stana u zakup, način prijave na Javni oglas, dokumentacija koja je potrebna za prijavu na Javni oglas i drugi podaci za provođenje postupka po Javnom oglasu, određeni su odredbama Odluke o načinu i uslovima dodjele u zakup stanova u vlasništvu Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 5/20 i 10/21) i biti će navedeni u Javnom oglasu.

Član 7.

Nakon kompletno okončanog postupka po Javnom oglasu o dodjeli u zakup stana u vlasništvu Općine Breza, Općinski načelnik obavezan je pisanom informacijom upoznati Općinsko vijeće Breza o ishodu Javnog oglasa.

Član 8.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Broj: 01/1-02-3483/21
Breza, 02.12.2021. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-3544/21
Breza, 02.12.2021. godine

Na osnovu člana 121. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 7/21) prilikom razmatranja Nacrta Budžeta Općine Breza za 2022. godinu, Općinsko vijeće Breza, na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

UTVRĐUJE SE Nacrt Budžeta Općine Breza za 2022. godinu sa Dokumentom okvirnog budžeta za period 2022. - 2024. godina.

II

Po utvrđenom Nacrtu, javnu raspravu sprovesti u periodu od 06.12.2021. do 15.12.2021. godine, u okviru vijećnika Općinskog vijeća Breza i ostalih korisnika Budžeta Općine Breza.

III

Za realizaciju Zaključka zadužuje se Općinski načelnik, te Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu.

IV

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Dostavljeno:

1x Općinski načelnik

1x Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu

1x 01/1

1x a/a

PREDSJEDAVAJUĆI

Općinskog vijeća

Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-3437/21
Breza, 02.12.2021. godine

Na osnovu člana 121. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 7/21) prilikom razmatranja Informacije o trenutnom stanju i problematici u JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Breza, Općinsko vijeće Breza, na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

DA SE na narednoj sjednici Općinskog vijeća Breza izvrši imenovanje vršioca dužnosti članova Nadzornog odbora JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Breza.

II

DA Nadzorni odbor i direktor Veterinarske stanice utvrde činjenično stanje u JP „Veterinarska stanica“, te predlože Općinskom vijeću mjere za prevazilaženje postojećeg stanja. (Nakon imenovanja vršioca dužnosti Nadzornog odbora)

III

Za realizaciju tačke I zadužuje se Služba za privredu.

IV

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Dostavljeno:

1x Služba za privredu

1x JP „Veterinarska stanica“ Breza

1x 01/1

1x a/a

PREDSJEDAVAJUĆI

Općinskog vijeća

Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-3242/21
Breza, 02.12.2021. godine

Na osnovu člana 121. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 7/21) prilikom razmatranja Zaključka sa 35. sjednice Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, broj:01-31-9696/21 od 08.07.2021. godine, kao i Akcionog plana 2021. - 2023. implementacije Analize stanja socijalne zaštite u Zeničko-dobojskom kantonu, sa posebnim osvrtom na uticaj pandemije koronavirusa na sistem socijalne zaštite, Općinsko vijeće Breza, na trinaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

DAJE SE PODRŠKA realizaciji Akcionog plana 2021. - 2023. implementacije Analize stanja socijalne zaštite u Zeničko-dobojskom kantonu, sa posebnim osvrtom na uticaj pandemije koronavirusa na sistem socijalne zaštite.

II

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Dostavljeno:
1x Skupština ZDK
1x 01/1
1x a/a

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Anel Rihčić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Na osnovu člana 122. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj 7/12), Općinski načelnik donosi:

ODLUKU

I

Da se iz budžetskih rezervi Budžeta Općine Breza za 2021. godinu izdvoji iznos od 28,73 KM (Konto 999999) i preusmjeri na konto – 821311 – Namještaj, za nabavku stolova i stolica u Društvenim centrima u Brezi.

II

Za realizaciju Odluke zadužuje se Općinski načelnik, Službe za privredu i Službe za finansije, inspekcijske poslove i opću upravu.

III

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/2-11-3343/21
Breza, 08.11.2021. godine

Općinski načelnik
Vedad Jusić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Na osnovu člana 122. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj 7/21), Općinski načelnik donosi:

ODLUKU**I**

Da se iz budžetskih rezervi Budžeta Općine Breza za 2021. godinu izdvoji iznos od 5.232,38 KM (Konto 999999) i preusmjeri na stav Nabavka stalnih sredstava, konto 821200 analitika – Projekti iz oblasti vodosnadbijevanja i kanalizacionih sistema (Konto 821224), a za nabavku radova – Sanacija sistema odvodnje u naselju Koritnik, lokalitet Grabovik.

II

Za realizaciju zaključka zadužuje se Općinski načelnik, Služba za privredu i Služba za finansije, inspekcijske poslove i opću upravu – Računovodstvo.

III

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza.“

Broj: 01/2-11-3390/21
Breza, 12.11.2021. godine

Općinski načelnik
Vedad Jusić, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Broj: 01/2-04-3553/21
Breza, 03.12.2021. godine

Na osnovu člana 10. stav 1. tačka 5., Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (Službene novine FBiH" broj: 29/05), člana 39. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza" broj: 7/21) Općinski načelnik donosi:

N A R E D B U

o provođenju obavezne preventivne sistematske deratizacije na području općine Breza - jesenja faza za 2021. godinu

I

Naređuje se provođenje obavezne preventivne sistematske deratizacije na području općine Breza – jesenja faza u periodu **od 06.12. do 24.12.2021. godine.**

II

Sistematska deratizacija iz tačke I ove naredbe obuhvata:

1. Javne i zelene površine u pojasu naselja sa koncentrisanim stanovništvom (gradska naselja),
2. Nezvanična (neorganizirana) odlagališta otpada-smetljišta,
3. Objekti općinskih javnih zdravstvenih ustanova sa pripadajućim vanjskim površinama (obuhvatajući: podrume, tavane, magacinski prostor, dvorišta, smetljarnike, garaže, otvorena i zatvorena odlagališta otpada prostori za skladištenje i pripremu hrane, te pripadajuće površine kao što su dvorišta i parkovi),
4. Općinske institucije i njihove ispostave sa pripadajućim vanjskim površinama,
5. Individualne stambene objekte u privatnom vlasništvu u užim zonama gradskih naselja (obuhvatajući: podrume, tavane, magacinski prostor, dvorišta, smetljarnike, garaže, otvorena i zatvorena odlagališta otpada, prostori za skladištenje i pripremu hrane, te pripadajuće površine kao što su dvorišta i parkovi).

III

Troškove za površine i objekte iz tačke II Naredbe snosi Općina Breza.

IV

Obaveznu preventivnu sistematsku deratizaciju – jesenja faza za objekte i površine iz svoje nadležnosti u skladu sa Programom provođenja obavezne sistematske deratizacije na području ZDK u 2021. godinina području općine Breza će provesti "EKO-TIM" d.o.o. Sarajevo.

Ostali subjekti koji podliježu provođenju preventivne sistematske deratizacije –jesenja faza, ukoliko ne prihvate usluge gore navedene firme, dužni su istu provesti pod nadzorom ovlaštenog pravnog lica i to u vrijeme izvođenja preventivne sistematske deratizacije na području općine Breza u periodu od **06.12. do 24.12.2021.godine**, te nadležnom inspektoru predočiti dokaz o istom.

V

Subjekti koji podliježu provođenju preventivne sistematske deratizacije –jesenja faza, su dužni obezbijediti nesmetan rad ekipama Dobavljača "EKO-TIM" d.o.o. Sarajevo.

VI

Nadzor i kontrolu izvođenja akcije preventivne sistematske deratizacije –jesenja faza za područje općine Breza provodit će općinski sanitarni inspektor.

VII

Ova naredba stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Breza" i putem sredstava informisanja.

Dostavljeno:

Općinski načelnik

1. Dom zdravlja Breza

Vedad Jusić, s.r.

2. Ministarstvo zdravstva ZDK, ul Abdulaziza Aska Borića 2B, Zenica

3. „EKO-TIM” d.o.o. Sarajevo, ul. Olovska br. 38, Vogošća

4. Općinski sanitarni inspektor

5. Radio Breza

6. Oglasna ploča

7. web stranica Općine Breza

8. "Službeni glasnik Općine Breza"

9. a/a

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-13/20
Sarajevo, 13.10.2021. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti odredbi člana 2. tačka g), člana 3. tačka 7., člana 10., Tarifni broj I. tačka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o opštinskim komunalnim taksama, na osnovu člana IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 13.10.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Utvrđuje se da član 2. tačka g) i član 10. tačka d) u dijelu koji glasi „ili akumulativnost“ Odluke o opštinskim komunalnim taksama („Službeni glasnik Opštine Breza“, broj: 12/18), te Tarifni broj I. Tačka 15. i tarifni broj IX. Tarife opštinskih komunalnih taksi koja je sastavni dio te Odluke, nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenom glasniku Opštine Breza“.

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 04.06.2020. godine, podneskom broj: 01-01-486-1/2020 zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbi člana 2. tačka g), člana 3. tačka 7., člana 10., Tarifni broj I. tačka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o opštinskim komunalnim taksama (u daljem tekstu: osporene odredbe Odluke).

2. Stranke u postupku

U skladu sa članom 39. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03), stranke u ovom postupku su: podnosilac zahtjeva i Opštinsko vijeće Breza, kao donosilac osporenih odredaba Odluke.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnosilac zahtjeva u zahtjevu navodi da član 2. tačka g), član 3. tačka 7., član 10., Tarifni broj I. tačka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o opštinskim komunalnim taksama (u daljem tekstu: Odluka), nisu u skladu sa članom II.A.2 (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je propisano da sva lica na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uživaju pravo na jednakost pred zakonom. Smatra da ne postoji pravni osnov za propisivanje plaćanja komunalne takse za korištenje elektroenergetskih objekata kojim se vrši prijenos električne energije. Naime, izgradnjom trafostanica uređuje se zemljište i plaća naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, kako je to propisano u članu 53. stav 2. Odluke o građevinskom zemljištu Opštine Breza: „Izgradnju komunalnih građevina i instalacija za pojedinačno korištenje, kao što je izgradnja i rekonstrukcija uređaja i mreže za snadbijevanje naselja vodom, električnom i toplotnom energijom, ptt saobraćajem, za odvođenje oborinskih i otpadnih voda, prijevoz putnika u lokalnom saobraćaju, održavanje javne gradske čistoće, a za koje opština naplaćuje naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta“. Imajući u vidu naprijed navedeno, utvrđivanjem i dodatne komunalne takse, dolazi do diskriminatornog postupanja prema pravnim licima koja vrše distribuciju električne energije, te se onemogućava uživanje prava na jednakost pred zakonom.

Dalje podnosilac zahtjeva citira član 10. Odluke, i ističe da iz istog proizilazi da se kao kriterij za određivanje iznosa komunalne takse na godišnjem nivou, između ostalog, propisuje i akumulativnost djelatnosti fizičkog ili pravnog lica, kao zamjena za ranije normirani kriterij djelatnosti. Na ovaj način se utvrđuje znatno veći iznos godišnje takse za pojedine visokoakumulativne djelatnosti, što se može podvesti pod miješanje u pravo na imovinu subjekata za koje je visina naknade enormno visoka u odnosu na ostale visokoakumulativne djelatnosti za koje su propisani manji iznosi. Skrivena diskriminacija, formalnim propisivanjem kriterija visokoakumulativnih djelatnosti, a suštinskim zadržavanjem kriterija vrste djelatnosti kao osnovice za tarifu komunalnih taksi, je takođe u suprotnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na princip zabrane diskriminacije.

Dalje ističe, da paušalno određena tarifa komunalne takse za visokoakumulativne djelatnosti nije u skladu sa konceptom jednakosti pred zakonom i da se nakon analize Tarife opštinskih komunalnih taksi Tarifnog broja I. ne može zaključiti na koji način se došlo do iznosa od na primjer 15.000,00 KM komunalne takse za distribuciju električne energije, dok su recimo za druge takođe „visokoakumulativne djelatnosti“ određeni manji iznosi (npr. telekomunikacije, banke, sportske kladionice i dr.). Propisana visina taksi u značajno različitim iznosima po kriteriju akumulativnosti djelatnosti je proizvoljna, jer se utvrđuje prema pretpostavljenoj finansijskoj dobiti. Odluka stavlja u povoljniji položaj i uvodi različit pravni tretman jedne kategorije obaveznika, dok drugu kategoriju obaveznika tretira na bitno drugačiji i nepovoljniji način, iako u konkretnom slučaju, ne postoji nikakvo objektivno i razumno opravdanje za takvo postupanje. Smatra da osporene odredbe Odluke nisu formulisane na osnovu adekvatnih kriterija, čime se omogućava pojava proizvoljnosti, selektivnosti i volonterizma, kao kategorija koje ugrožavaju ustavom zagarantirana prava.

Dalje navodi da iznesene navode najbolje potkrepljuju presude Ustavnog suda Federacije broj: U- 36/16 od 11.07.2017. godine i broj: U-6/17 od 12.09.2017. godine, koje se odnose na pitanje utvrđivanja i plaćanja komunalnih taksi.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, podnosilac zahtjeva predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom se utvrđuje da osporene odredbe Odluke nisu u saglasnosti sa članom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-13/20 od 12.06.2020. godine, zatražio od Opštinskog vijeća Breza da u roku od 30 dana, dostavi odgovor na zahtjev.

Opštinsko vijeće Breza zastupano po Pravobranilaštvu Opštine Breza je dana 09.07.2020. godine, dostavilo odgovor na zahtjev u kojem navodi da Premijer Federacije Bosne i Hercegovine nije članom 10. stav (2) tačka d) Ustava Federacije BiH ovlašten za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti odredaba Odluke, te traži da Ustavni sud Federacije podneseni zahtjev odbaci kao podnesen od strane neovlaštenog lica, obzirom da zahtjev za ocjenu ustavnosti opštinskih odluka može podnijeti samo premijer kantona ili kanton. Dalje navodi, da je u potpunosti neosnovan navod podnosioca zahtjeva da ne postoji pravni osnov za propisivanje plaćanja komunalne takse za korištenje elektroenergetskih objekata kojim se vrši prijenos električne energije, jer se prilikom izgradnje istih plaća naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta kako je propisano članom 53. stav 2. Odluke o građevinskom zemljištu, i zaključak da na taj način navodno dolazi do diskriminatornog postupanja prema pravnim licima koja vrše distribuciju električne energije.

Dalje ističe, da je Odluku donijelo Opštinsko vijeće Breza na osnovu člana VI.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, člana 75. stav 1. tačka c) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, člana 13. stav 1. tačka c), člana 13. stav 3. Zakona o pripadnosti javnih prihoda („Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09 i 35/14), čl. 36. i 37. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.: 49/06 i 51/09), člana 19. tačka 6. i člana 101. stav 3. Statuta Opštine Breza-prečišćeni tekst („Službeni glasnik Opštine Breza“, broj: 8/09). Opštinsko vijeće Breza je u skladu sa navedenim propisima donijelo Odluku kojom je utvrdilo da se komunalna taksa plaća za svaku istaknutu firmu, te za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije. Pod pojmom „istaknuta firma“ podrazumijeva se ime pod kojim pravno

ili fizičko lice posluje, dok se pod pojmom „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“, podrazumijeva stavljanje u funkciju trafostanica. Članom 4. iste Odluke je propisano da su obaveznici takse pravna i fizička lica upisana u odgovarajući registar koja koriste pravo ili predmete za čije korištenje je propisano plaćanje takse ili pružaju usluge za čije pružanje je propisana taksa. Pod navedene definicije spadaju i pravna lica koja vrše distribuciju električne energije na području Opštine Breza, odnosno lica koja koriste elektroenergetske objekte kojim se vrši prijenos električne energije, te je stoga sasvim jasno da osporeni član 3. tačka 7. Tarifni broj I. tačka 15. i Tarifni broj IX. Odluke nisu u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i članom 9. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi (u daljem tekstu: Evropska povelja), o čemu je, kako se navodi, Ustavni sud Federacije već zauzeo pravni stav u odluci broj: U-8/17 od 14.03.2020. godine.

Ukazuje na to da prema praksi Evropskog suda za ljudska prava različito postupanje-nejednakost pred zakonom (diskriminacija) postoji kada se zadovolje četiri elementa i to: slične ili podudarne grupe, različito tretiranje, zabranjena osnova za različito tretiranje i da različit tretman nije opravdan. Naprijed navedeni elementi u konkretnoj ustavnoj stvari nisu zadovoljeni niti su dokazani od strane podnosioca zahtjeva, tako da je zahtjev podnosioca u potpunosti neosnovan. Prilikom donošenja Odluke, Opštinsko vijeće Breza je u cijelosti ispoštovalo član II. 2. (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, član 7. Opšte deklaracije o pravima čovjeka, član 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i pravne stavove Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Prilikom donošenja Odluke Opštinsko vijeće Breza je u potpunosti ispoštovalo i pravni stav Ustavnog suda Federacije, da se prilikom utvrđivanja visine takse moraju uzeti i drugi realni i relevantni kriteriji kao što su: područje opštine gdje se djelatnost obavlja, veličina obilježja, ili natpisa istaknute firme uključujući i kriterij akumulativnosti djelatnosti pravnog ili fizičkog lica, kao i druge kriterije.

U nastavku se citira član 10. Odluke i član 9. Evropske povelje i ističe da je poštujući presude Ustavnog suda Federacije i član 9. Evropske povelje, koja ima primat nad domaćim zakonodavstvom, utvrdilo razne realne i relevantne kriterije kod određivanja takse na istaknutu firmu kao jednog od bitnih izvora finansiranja jedinice lokalne samouprave. Razlika u visini komunalne takse utvrđena je na realnim i relevantnim kriterijima od kojih je kriterij „akumulativnosti“ samo jedan od šest realnih i jasno definisanih kriterija koji su kao takvi propisani odredbama člana 10. Odluke i koji su u cijelosti zasnovani na Ustavu, zakonu, pravnom shvatanju zauzetom od strane Ustavnog suda Federacije i članu 9. Evropske povelje, tako da u odredbama navedenog člana Odluke nema diskriminacije niti povrede prava na jednakost.

Kako podnosilac zahtjeva nije dokazao osnovanost navoda o postojanju povrede Ustava Federacije BiH predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom se utvrđuje da su osporene odredbe Odluke u saglasnosti sa odredbom člana II.A.2 (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

5. Prethodni postupak

Kako bi Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine u potpunosti utvrdio činjenično stanje, u skladu sa članom 17. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: U-13/20 od 05.10.2020. godine, zatraženo je od Opštinskog vijeća Breza da u roku od 15 dana od dana prijema akta, kao donosilac Odluke o građevinskom zemljištu („Službeni glasnik Opštine Breza, br.: 6/17 i 1/19), dostavi Sudu odgovor na pitanje, ko je u smislu člana 44., člana 51., člana 53. stav (1) tačka 2. i člana 54. stav (1) Odluke o građevinskom zemljištu „investitor“, koji je dužan platiti naknadu za opremanje gradskog građevinskog zemljišta koje, između ostalog, obuhvata i izgradnju uređaja za snadbijevanje naselja električnom energijom, odnosno izgradnju elektroenergetskih objekata (trafostanica) kojima se vrši prijenos električne energije.

Dana 27.10.2020. godine u Ustavnom sudu Federacije zaprimljen je akt Pravobranilaštva Opštine Breza broj: U-7/2020 od 20.10.2020. godine u kojem je priloženo izjašnjenje opštinske Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliše, geodetske i imovinskopravne poslove, a u vezi sa gore pomenutim pitanjem. Pritom nije dat potpun odgovor na to pitanje, već se citiraju neke odredbe Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.: 1/14 i 4/16). Tako npr. član 93. stav 1. gdje je propisano da je investitor „pravno ili fizičko lice u čije ime se gradi građevina i vrše zahvati u prostoru u skladu sa odredbama ovog zakona“.

6. Relevantno pravo**A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine**

Član II.A.2 (1) c)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebno:

(1) Sva lica na teritoriji Federacije uživaju prava na:

c) jednakost pred zakonom.

Član IV.C.3.10.(2) d)

(2) Ustavni sud:

d) na zahtjev premijera, ili kantona, utvrđuje da li neki predloženi ili usvojeni propis koje je donijelo neko tijelo kantonalne, gradske ili opštinske vlasti u skladu sa ovim ustavom.

Član VI. 4. c)

Opštinsko vijeće:

c) donosi druge propise u izvršavanju opštinskih nadležnosti.

Amandman VIII

Na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član III.1.Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

U isključivoj su nadležnosti Federacije:

c) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije,

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15)

Član 13. stav 1. tačka c) i stav 4.

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

c) naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;

Opštinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksa u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine
(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Član 8. stav 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno ulaze:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

Član 13. stav 1. i stav 2. alineja 4.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je opštinsko vijeće u opštini, a gradsko vijeće u gradu (u daljem tekstu: "vijeće").

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom;

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

- a) vlastiti prihodi:
  - porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, u skladu sa zakonom;
  - lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom;
  - ....
  - drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

D. Zakon o privrednim društvima
(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15)

POGLAVLJE II. (FIRMA)

Član 11.
(Pojam)

- (1) Firma je ime pod kojim društvo posluje.
- (2) Firma se obavezno ističe na poslovnim prostorijama društva.

E. Odluka o građevinskom zemljištu
(„Službeni glasnik Opštine Breza, br.: 6/17 i 1/19)

IV-NAKNADE

Član 44.

Fizičko i pravno lice-investitor, u postupku izdavanja odobrenja za građenje, dužno je platiti naknadu iz osnova prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta-renta i naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

V - UREĐENJE GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Član 51.

Pod uređenim gradskim građevinskim zemljištem podrazumijeva se zemljište na kome su izvršeni radovi pripreme zemljišta za građenje i opremanje zemljišta u skladu sa zakonom. Smatra se da je uređeno gradsko građevinsko zemljište, ako ispunjava minimum uređenja gradskog građevinskog zemljišta i to:

- snabdijevanje vodom i rješenje otpadnih voda, kolski prilaz građevinskoj parceli
- snabdijevanje električnom energijom.

Član 53. stav (1) tačka 2.

Opremanje gradskog građevinskog zemljišta obuhvata:

2. Izgradnju komunalnih građevina i instalacija za pojedinačno korištenje, kao što je izgradnja i rekonstrukcija uređaja i mreže za snabdijevanje naselja vodom, električnom i toplotnom energijom, ptt saobraćajem, za odvođenje oborinskih i otpadnih voda, prijevoz putnika u lokalnom saobraćaju, održavanje javne gradske čistoće.

Član 54. stav 1.

Investitor koji namjerava graditi na gradskom građevinskom zemljištu dužan je platiti naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta koja obuhvata stvarne troškove pripremanja i opremanja tog zemljišta, koja se utvrđuje rješenjem o urbanističkoj saglasnosti. Ako je prodato gradsko građevinsko zemljište koje nije uređeno, korisnik tog zemljišta dužan je da izvrši uređenje na cijeloj površini zemljišta saglasno uslovima iz urbanističke saglasnosti i u tom slučaju nije dužan da plati naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

F. Odluka o opštinskim komunalnim taksama
(„Službeni glasnik Opštine Breza“, broj: 12/18).

Član 2. tačka g) – **osporena odredba**

Komunalna taksa plaća se za:

g) korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije

Član 3. tačka 7.- **osporena odredba**

U smislu ove odluke:

7. pod korištenjem elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije podrazumijeva se stavljanje u funkciju trafostanica.

Kriteriji za utvrđivanje takse za istaknutu firmu

Član 10.- osporena odredba

U postupku utvrđivanja visine takse na području Opštine Breza kao kriteriji uzimaju se:

- a) područje opštine odnosno zona u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica sa istaknutom firmom;
- b) položajne pogodnosti obezbijedene taksenom obavezniku u zoni u kojoj je istaknuta firma, koje utječu na poslovanje, a nisu rezultat sopstvene aktivnosti taksenog obaveznika;
- c) pravni status subjekta koji obavlja djelatnost (pravno ili fizičko lice);
- d) niskoakumulativna ili akumulativna djelatnost koju obavlja određeno pravno ili fizičko lice;
- e) veličina/kvadratura objekta – za trgovine (klasifikacija je izvršena u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj trgovini („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10) i Pravilnikom o klasifikaciji trgovina („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12);
- f) vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost (klasifikacija je izvršena u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ZDK („Službene novine ZDK“, broj: 5/16).

Tarifni broj I. tačka 15.- osporena Odredba

TARIFNI BROJ I:

15. proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i parom

POSLOVNA ZONA	I		II		III		IV	
	P	F	P	F	P	F	P	F
Prav./fiz. Lice								
Proizvodnja el. ener.	72.000	-	67.500	-	63.000	-	58.500	-
Proizvodnja el. ener. iz obnovljivih izvora	900	560	720	480	540	400	360	240
Distribucija el. ener.	15.000	-	12.500	-	7.000	-	4.300	-
Proizvodnja plina	900	400	790	350	680	300	580	260
Proiz. i snadbij. parom	27.000	-	25.200	-	23.400	-	21.600	-

TARIFNI BROJ IX. – osporena Odredba

TARIFNI BROJ IX.

Za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije-trafostanica plaća se komunalna taksa i to:

Vrste uređaja/objekata	I zona	II zona	III zona	IV zona
Trafostanica 220/110/35/10 kv KM/ pod komadu godišnje	5.000,00	4.500,00	4.000,00	3.500,00
Trafostanica 110/35/10 kv KM/po komadu godišnje	3.500,00	3.000,00	2.500,00	2.000,00
Trafostanica 35/10 (20) kv KM/po komadu godišnje	2.000,00	1.800,00	1.600,00	1.400,00
Trafostanica 10(20)0,4 kv KM/po komadu godišnje	650,00	600,00	550,00	500,00
Stubna trafostanica KM/ Po komadu godišnje	350,00	300,00	250,00	200,00

G. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presude Ustavnog suda Federacije, br.: U-26/16 od 22.03.2017. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 38/17), U-60/17 od 26.03.2019. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/19), U-15/19, od 18.06.2019. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/19) i dr.

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize zahtjeva i odgovora na zahtjev, razmatranja Odluke, posebno njenih osporenih odredbi, kao i druge dokumentacije u spisu, u svjetlu relevantnih pravnih propisa i ustavnog principa o jednakosti pred zakonom, utvrđeno je kako slijedi u nastavku.

Podnosilac zahtjeva je u skladu sa članom IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, lice ovlašteno za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

Opštinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 26.12.2018. godine je donijelo Odluku kojom je propisana obaveza plaćanja opštinske komunalne takse, kriteriji za utvrđivanje visine te takse, način prijave i naplate takse, oslobađanje od plaćanja takse, umanjenje i povrat takse, nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem takse, te je utvrđena tarifa komunalnih taksi na području Opštine Breza.

Podnosilac zahtjeva osporava sljedeće odredbe te Odluke: član 2. tačka g), član 3. tačka 7., član 10., a potom Tarifni broj I. tačka 15. i Tarifni broj IX. Tarife komunalnih taksi, koja je sastavni dio Odluke. U nastavku će osporene Odredbe biti razmotrene pojedinačno, numeričkim redoslijedom, a razmatranje će obuhvatiti i pripadajuće tarifne odredbe.

Članom 2. Odluke propisano je da se komunalna taksa plaća za: a) svaku istaknutu firmu, b) držanje, odnosno korištenje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.), c) držanje žive muzike u ugostiteljskim objektima, d) privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registrovanim za odmor i noćenja, e) isticanje objava, oglasa i saopštenja na javnim mjestima, f) korištenje uređaja za pružanje usluga mobilne telefonije i g) korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije. Dakle ovdje je riječ o odredbama kojima su propisane vrste komunalnih taksi, od kojih je jedna i taksa za „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“. Uvođenje ove vrste komunalne takse na nivou opština u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo je po sebi problematično. Koliko god je uobičajeno i prihvatljivo propisivanje komunalne takse za „držanje žive muzike“ u ugostiteljskim objektima, za privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registrovanim za odmor i noćenja ili za isticanje objava, oglasa i saopštenja na javnim mjestima, toliko je upitno mogu li se u taj komunalno-takseni kontekst staviti preduzeća koja, „stavljajući u pogon“ neophodne uređaje i instalacije, što su njihova stalna sredstva za rad, vrše djelatnost od posebnog javnog interesa, kao što je snabdijevanje stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine električnom energijom kao elementarni uslov za normalan civilizovan život. Stoga uvođenje te vrste komunalne takse ne samo u ovoj Odluci, već generalno na opštinskom nivou, mora biti razmotreno sa najvećom pažnjom.

Regulacija elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine postoji na nivou države i vrše je posebna tijela uspostavljena Zakonom o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.: 7/2002, 13/2003, 76/2009 i 1/2011). Tako regulisanje elektroprijenosnog sistema vrši Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), vođenje sistema vrši Nezavisni operater sistema (NOS), a upravljanje prijenosnom mrežom vrši Elektroprijenos Bosne i Hercegovine, kompanija osnovana posebnim zakonom (Zakon o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, „Službeni glasnik BiH“, broj: 35/2004.), dok je kreiranje državne elektroenergetske politike u nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Prema odredbi člana III.1. f) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine ima isključivu nadležnost za „utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture“. Dakle ne samo energetska politika, već i „osiguravanje i održavanje potrebne infrastrukture“ ustavna su kategorija, što nedvosmisleno

govori o opšte društvenoj važnosti najvišeg ranga i energetske politike i infrastrukture za ostvarivanje te politike.

Zato je u Federaciji Bosne i Hercegovine, kada je u pitanju električna energija, sve u vezi sa funkcionisanjem elektroenergetskog sektora, elektroprivredne djelatnosti, planiranjem i razvitkom, izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem elektroenergetskih objekata, regulisano Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 66/13, 94/15 i 54/19 – u daljem tekstu ZOEE) kao posebnim sistemskim zakonom, a nadzor i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i kupaca električne energije u nadležnosti je Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK), koja je takođe osnovana posebnim zakonom. Već ovaj sumarni prikaz pravnog okvira u kojem se odvija elektroprivredna djelatnost, jasno odražava opštedruštveni i javni značaj te djelatnosti, koja već na kategorijalnom nivou nikako ne bi smjela biti svrstana u isti kontekst sa obaveznicima komunalnih taksi za „držanje žive muzike“ u ugostiteljskim objektima, privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registrovanim za odmor i noćenja ili za isticanje objava, oglasa i saopštenja na javnim mjestima i tome slično.

Na takav značaj još potpunije ukazuju odredbe ZOEE, prema kojima se elektroprivrednim djelatnostima smatraju proizvodnja i distribucija el. energije, te snabdijevanje i trgovina el. energijom (član 12. stav (1)). Tu djelatnost obavlja posebna kategorija privrednih subjekata: elektroenergetski subjekti osnovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i registrovani za obavljanje barem jedne od gore navedenih djelatnosti. Ali ne samo to. Da bi uopšte mogli da obavljaju tu djelatnost moraju za to dobiti dozvolu (licencu) od FERK, koja se periodično obnavlja.

Nadalje, prema ZOEE elektroenergetskom subjektu se „u opštem ekonomskom i društvenom interesu može nametnuti obaveza javne usluge koja će osigurati sigurnost opskrbe, redovnost, kvalitet i cijenu opskrbe, kao i zaštitu životne sredine, uključujući energetske efikasnost, upotrebu energije iz obnovljivih izvora i zaštitu okoline, a sve u skladu sa važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina“ (član 13. stav (1)). A kada im se nametne obaveza javne usluge, dužni su pružati univerzalnu uslugu snabdijevanja električnom energijom svih krajnjih kupaca iz kategorije domaćinstava, malih preduzeća i komercijalnih kupaca, na području njihovog djelovanja, u skladu sa elektroenergetskom politikom Federacije (član 13. stav (7)).

Ovdje se očigledno radi o djelatnostima čije obavljanje iziskuje razmiještanje ogromnog broja uređaja i instalacija u prostoru, pri čemu su svi oni uvezani u jedinstven elektroenergetski sistem. Takav sistem nadilazi opštinske, kantonalne i entitetske granice i iziskuje pravnu regulaciju sa najvišeg nivoa u ovom slučaju državnog i entitetskog, odnosno federalnog. Da bi taj sistem bio u stanju kontinuirano ostvarivati svoju funkciju u skladu sa strogim zahtjevima propisanim domaćim i međunarodnim pravnim i tehničkim standardima, on mora biti iznad, odnosno izvan partikularne pravne regulacije na nivou jedinica lokalne samouprave, izuzev onih propisa koji se neposredno odnose na pribavljanje dozvole za građenje elektroenergetskih objekata odnosno postavljanje nadzemnih i podzemnih instalacija na lokalnom zemljištu. U tom svjetlu mora biti razmatrana ne samo već navedena odredba člana 2. tačka g) Odluke, već uz nju i pripadajući Tarifni broj IX. Tarife opštinskih komunalnih taksi.

Prema odredbi Tarifnog broja IX., „za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije-trafostanica“ plaća se komunalna taksa „po komadu godišnje“, u različitim, prilično visokim iznosima, čija visina zavisi od ulaznog-izlaznog napona i snage trafostanice i opštinske zone u kojoj je ista postavljena. Visina se kreće od 200 KM za najmanje, tzv. stubne trafo-stanice postavljene u IV zoni, do 5000 KM za najveće trafo-stanice 220/110/35/10 kV postavljene u I zoni.

Ovako propisano novčano davanje potpuno gubi karakter takse, kao jednokratne naknade koju obaveznik takse plaća za uslugu koju mu pruža neki državni organ, te poprma karakter poreza, čije je tipično obilježje periodično zahvatanje u imovinu ili dohodak obaveznika. Takvom utisku doprinosi i činjenica da se kod ovako utvrđenih iznosa ne vidi objektivni kriterij koji im je podloga, ukoliko se ne prihvati da su trafostanice veće električne snage i voluminoznije odnosno gabaritnije od onih čija je električna snaga niža, te da ove prve zapremaju veći prostor od ovih drugih. Ali čak i tad ostaje pitanje na osnovu čega je utvrđena polazna vrijednost (bilo ona najniža ili ona najviša), jer se ne polazi od nekog utvrđenog etalona, koji bi, zbog svega ranije rečenog morao biti jedinstven za čitav elektroenergetski sistem, dakle utvrđen državnim ili federalnim propisom ili međunarodnom standardizacijom. A pošto to ovdje nije slučaj, znači da donosioci ovakvih odluka u drugim opštinama u Federaciji Bosne i

Hercegovine mogu za istu vrstu trafostanice propisati manji ili (što je vjerovatnije) veći iznos komunalne takse od onog za koji se ovdje odlučio nadležni organ Opštine Breza. Dakle s jedne strane radi se o zadiranju u fiskalni teren, a s druge strane se otvara mogućnost stvaranja pravnog partikularizma koji je naprosto neprihvatljiv kad je elektroprivredna djelatnost u pitanju, kao uostalom i kad su u pitanju druge djelatnosti od opštedruštvenog i javnog interesa, na primjer djelatnosti iz sfere telekomunikacija.

Prema tome, ovdje se u vidu opštinske komunalne takse zapravo oporezuje korištenje imovine koja je sredstvo za obavljanje privredne djelatnosti. Jer, prema odredbama Kodeksa računovodstvenih principa i računovodstvenim standardima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/98) u „materijalna stalna sredstva“ uz ostalo spadaju „strojevi, postrojenja, uređaji, instalacije“, a koja sredstva „pravno lice drži za korištenje u proizvodnji ili isporuci proizvoda i usluga“ i „za koja se očekuje da će se koristiti više od jedne godine“ (računovodstveni standard 16, definicije, 2.). A k tome su ovdje u pitanju djelatnosti od javnog interesa kojom se zadovoljavaju elementarne potrebe stanovništva lokalne zajednice. Treba imati na umu da je Ustavni sud Federacije iz tih razloga proglasio neustavnim i neke odredbe kantonalnih zakona.

Zato ovdje treba podsjetiti da je na osnovu člana III.1.c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine „donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije“ u isključivoj nadležnosti Federacije. To je i logično, jer je fiskalna politika jedno od najvažnijih sredstava ekonomske politike, a „utvrđivanje ekonomske politike“ takođe je u isključivoj nadležnosti Federacije prema odredbi člana III.1.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije smatra da upravo ta činjenica, da je prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine isključivo nadležna za „utvrđivanje ekonomske politike“ i „fiskalne politike“ kao bazičnog ekonomsko-političkog sredstva, nedvosmisleno ukazuje na to da je volja ustavotvorca da u Federaciji treba postojati jedinstvena ekonomska politika, a sljedstveno tome i jedinstvena fiskalna politika, kao pravno-ekonomski okvir u kojem se moraju kretati niži nivoi vlasti kada donose propise o oporezivanju. U protivnom bi divergentna rješenja mogla biti ne samo opstruktivna u pogledu provođenja jedinstvene fiskalne, pa time i ekonomske politike u Federaciji, već i “elektroenergetske politike Federacije”, kako to propisuje član 13. stav (7.) ZOEE. A pravni partikularizam u ovoj bi oblasti sasvim izvjesno mogao generisati nejednakost privrednih subjekata pred zakonom na različitim dijelovima teritorije Federacije.

S druge strane, elektroenergetski subjekti su, kao investitori, prije početka izgradnje elektroenergetskih objekata dužni riješiti imovinsko-pravne odnose (član 73. stav 1. ZOEE), a “na objekte čiji su imovinsko-pravni uređeni” dužni su plaćati “posebne naknade, uključujući naknade za koncesiju i naknade utvrđene drugim zakonima”, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužni su nastalu štetu nadoknaditi (član 73. stav 2. ZOEE). Osim toga, elektroenergetski subjekti moraju imati dozvolu za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (licencu) koju izdaje FERK, a što podrazumijeva plaćanje regulatorne naknade u skladu sa Pravilnikom o metodologiji i načinu obračuna regulatornih naknada za imaoce dozvola (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 84/19). Regulatorna naknada plaća se u dva oblika: fiksni dio regulatorne naknade utvrđen je samim Pravilnikom i plaća se nezavisno o ostvarenom/planiranom prihodu, a varijabilni dio regulatorne naknade zavisi od nivoa ostvarenog/planiranog prihoda. Fiksni dio Regulatorne naknade obračunava se polugodišnje, a svake godine nakon usvajanja Budžeta u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, te utvrđivanja viška prihoda nad rashodima FERK i utvrđivanja prihoda elektroenergetskih subjekata koji imaju dozvolu, FERK posebnom odlukom utvrđuje postotak za obračun varijabilnog dijela regulatorne naknade.

Kada se svemu tome doda i činjenica da su elektroenergetski subjekti i obaveznici poreza na dohodak, onda bi osporene odredbe člana 2. tačka g) Odluke, kao i pripadajući Tarifni broj IX. Tarife, u konačnici mogle imati efekat dvostrukog oporezivanja. Prema tome, više je razloga koji dovode u pitanje ustavnost ovih odredbi. Ove odredbe generišu povredu ustavne garancije jednakosti pred zakonom, jer se u formi komunalne takse proizvoljno i parcijalno zapravo oporezuju stalna materijalna sredstva, ali samo za subjekte koji obavljaju određenu djelatnost, *in concreto* elektroprivrednu djelatnost (jednako i za operatere mobilne telefonije u Tarifnom broju VIII., koji ovdje nije osporen). Visina takse u osporenim Odredbama proizvoljno je propisana bez vidljivog objektivnog početnog kriterija. Uvođenje nove naknade koja u biti ima karakter poreza na korištenje sredstava za rad je kategorijalno pitanje fiskalne politike, u ovom slučaju i elektroenergetske politike Federacije za koju je, kao uostalom i za

ekonomsku politiku u cjelini, isključivo nadležna Federacija. Ubiranje komunalne takse na osnovu ovih odredbi, kako je već napomenuto, uz to bi moglo imati efekat dvostrukog oporezivanja.

Kada je u pitanju osporena odredba člana 3. Tačka 7. Odluke, treba konstatovati da član 3. zapravo sadrži definicije ključnih pojmova koji se u Odluci koriste, pa se tako, uz ostalo, u tački 7. utvrđuje da se izraz „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“ ima shvatiti kao „stavljanje u funkciju trafostanica“. Na stranu to što je ovakva definicija očigledno preuska, pošto „stavljanje u funkciju trafostanica“ nije moguće bez dodatnih uređaja i instalacija, kao što su dalekovodi, rasklopna postrojenja i sl., a koji u ovoj definiciji nisu pomenuti, ali se mora konstatovati da nema mjesta osporavanju ustavnosti ove odredbe. Riječ je o pratećoj, eksplikativnoj odredbi kojom se ne uspostavlja nikakve obaveze niti prava, i koja prati pravnu sudbinu odredaba o vrstama komunalnih taksi, pa o njenosti ustavnosti ovaj sud, neće donositi odluku.

Član 10. Odluke propisuje kriterije za visinu takse za istaknutu firmu, a to su: a) područje opštine odnosno zona u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica sa istaknutom firmom; b) položajne pogodnosti obezbijedene taksenom obavezniku u zoni u kojoj je istaknuta firma, koje utječu na poslovanje, a nisu rezultat sopstvene aktivnosti taksenog obaveznika; c) pravni status subjekta koji obavlja djelatnost (pravno ili fizičko lice); d) niskoakumulativna ili akumulativna djelatnost koju obavlja određeno pravno ili fizičko lice; e) veličina/kvadratura objekta –za trgovine (klasifikacija je izvršena u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj trgovini („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10) i Pravilnikom o klasifikaciji trgovina („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12); f) vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost (klasifikacija je izvršena u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ZDK („Službene novine ZDK“, broj: 5/16). Pritom podnosilac zahtjeva osporava samo jedan od njih i to onaj iz tačke d), koji visinu takse čini zavisnom o „niskoakumulativnoj ili akumulativnoj djelatnosti“ koju obavlja takseni obaveznik.

Ovaj kriterij je, prije svega, nejasan. Pošto se jedan spram drugog navode jedan izvedeni pojam (niskoakumulativnost) i jedan generički pojam (akumulativnost) konstrukcija gubi smisao, jer i niskoakumulativna djelatnost je akumulativna. Visoka akumulativnost se ne pominje, dakle naizgled ne utječe na visinu takse. Stoga se, bez uvida u tarifu i tarifne brojeve, ne zna šta je donosilac ove odredbe zapravo htio reći. Nije naime jasno hoće li obaveznik koji obavlja niskoakumulativnu djelatnost plaćati nižu taksu za istaknutu firmu ili je neće plaćati nikako, a onaj čija je djelatnost samo akumulativna višu ili nižu zavisno o stepenu akumulativnosti.

Pravi smisao ove odredbe, u dijelu koji se tiče niskoakumulativnosti djelatnosti moguće je doseći jedino sistematskim tumačenjem ove odredbe u vezi sa uvodnom odredbom Tarifnog broja I. Tarife opštinskih komunalnih taksi koja glasi: “Niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalni i stari obrti za koje se porez na dohodak ne plaća paušalno, te ostale djelatnosti, plaćaju taksu na istaknutu firmu kako slijedi:“, nakon čega slijedi tabelarna razrada bazirana na vrsti djelatnosti, praćena kriterijem zone u kojoj je firma istaknuta i statusnim kriterijem (dakle zavisno o tome je li obaveznik pravno ili fizičko lice).

Dakle, obaveznici koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, (napomena: tradicionalni i stari obrti kao pojam ne figurišu u Odluci, već se ovdje prvi put pominju), taksu za istaknutu firmu plaćaju kao i ostali obaveznici, ukoliko porez na dohodak ne plaćaju paušalno. *Argumentum a contrario*: taksu za istaknutu firmu plaćaju, ako porez na dohodak plaćaju paušalno (napomena: u samoj Odluci ovaj vid oslobađanja od plaćanja takse nije predviđen). Prema tome bi se, vezujući kriterij iz člana 10. tačka d) Odluke, sa uvodnom odredbom Tarifnog broja I. Tarife, moglo zaključiti da je dio taksenih obaveznika koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, a pod tim treba podrazumijevati stare i tradicionalne zanate, te deficitarne djelatnosti, oslobođen obaveze plaćanja komunalne takse na istaknutu firmu. To su oni koji porez na dohodak plaćaju paušalno. Ovako shvaćena „niskoakumulativnost djelatnosti“ kao kriterij koji će dovesti do oslobađanja jedne kategorije obaveznika (lica koja obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalne i stare obrte i deficitarne djelatnosti i pritom porez na dohodak plaćaju paušalno) korespondira sa ranijim odlukama Ustavnog suda Federacije u predmetima ove vrste. Ali, s njima ne korespondira onaj dio osporene Odredbe koji glasi „ili akumulativnost“, koji se odnosi na sve ostale obaveznike i koji vraća u dejstvo prikriveni kriterij djelatnosti prema kojem će

oni plaćati višu ili nižu taksu na istaknutu firmu zavisno o tome koju djelatnost obavljaju. A to, prema svim ranijim odlukama ovog suda predstavlja neprihvatljiv kriterij koji dovodi u pitanje ustavnu garanciju jednakosti pred zakonom iz člana II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

U tom svjetlu treba promatrati i osporenu Odredbu Tarifnog broja I., tačka 15. O njenom karakteru najbolje govori završni dio uvodne odredbe ovog tarifnog broja, koja glasi: „ostale djelatnosti plaćaju taksu na istaknutu firmu, kako slijedi“ (kako je to ranije obrazloženo ovo znači sve djelatnosti koje nisu niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalni i stari zanati, te deficitarne djelatnosti za koje se porez na dohodak ne plaća paušalno). Dakle iz same se te odredbe vidi da je djelatnost i nominalno bazični kriterij za visinu takse na istaknutu firmu.

Ustavni sud Federacije primjećuje da naslov tačke 15. Tarifnog broja I. ne korespondira sa odredbom o vrstama komunalnih taksi iz člana 2. tačka g) Odluke. Tamo je naime propisano da se komunalna taksa plaća za „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši *prijenos* električne energije“. Ako se izraz „distribucija električne energije“ shvati i kao „prijenos električne energije“, što bi se moglo razumno prihvatiti, onda iz formulacije tačke 15. Tarifnog broja I. proističe da je u samom tarifnom broju uvedeno nekoliko novih vrsta komunalne takse: taksa za „proizvodnju električne energije“ (uključujući i „proizvodnju iz obnovljivih izvora“), taksa „za proizvodnju plina“, te taksa za proizvodnju i snabdijevanje parom.

Ustavni sud Federacije smatra da se tarifnim odredbama ne mogu uvoditi nove vrste takse izvan onih propisanih Odlukom, a s druge strane je visina taksi za prijenos (distribuciju) el. energije utvrđena proizvoljno (po svemu sudeći po pretpostavljenoj profitabilnosti), za razliku od drugih komunalnih taksi gdje su upotrijebljeni objektivni kriteriji (npr. veličina, odnosno kvadratura objekta – za trgovinu, te vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost).

Ovdje treba napomenuti i to da je Presudom Ustavnog suda Federacije broj: U-8/17 od 14.03.2018. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/18) utvrđeno kako član 18. Tarifni broj 6. ranije Odluke o opštinskim komunalnim taksama („Službeni glasnik Opštine Breza“, broj: 10/15) nije bio u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Evidentno je i Ustavni sud Federacije konstatuje da je Opštinsko vijeće Breza u novoj Odluci poštovalo obavezujući stav Ustavnog suda Federacije iz obrazloženja gore nevedene presude, po kojem kriterij za utvrđivanje različite visine takse može biti područje opštine gdje se djelatnost obavlja, kao i činjenica da se radi o niskoakumulativnoj djelatnosti (u ranije utvrđenom značenju: stari i tradicionalni zanati, te deficitarna djelatnost), ali i da je suštinski zadržalo vrstu djelatnosti kao primarni kriterij za utvrđivanje različite visine takse. Tačno je da područje (zona) može biti relevantan kriterij za određivanje visine komunalne takse, ali samo ako njena visina u pojedinim zonama neće zavisiti o vrsti djelatnosti obaveznika, što ovdje očigledno nije slučaj.

Na osnovu svega iznesenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno, u sastavu: dr.sc. Kata Senjak, predsjednica Suda, te Vesna Budimir, Mirjana Čučković, Aleksandra Martinović i prof.dr. Edin Muminović, sudije Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
dr.sc. Kata Senjak

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-13/20
Sarajevo, 13.10.2021. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti odredbi članka 2. točka g), članka 3. točka 7., članka 10., Tarifni broj I. točka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama, na temelju članka IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 13.10.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Utvrđuje se da članak 2. točka g) i članak 10. točka d) u dijelu koji glasi „ili akumulativnost“ Odluke o općinskim komunalnim pristojbama („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 12/18), te Tarifni broj I. Točka 15. i tarifni broj IX. Tarife općinskih komunalnih pristojbi koja je sastavni dio te Odluke, nisu u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenom glasniku Općine Breza“.

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 04.06.2020. godine, podneskom broj: 01-01-486-1/2020 zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbi članka 2. točka g), članka 3. točka 7., članka 10., Tarifni broj I. točka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Odluke).

2. Stranke u postupku

Sukladno s člankom 39. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03), stranke u ovom postupku su: podnositelj zahtjeva i Općinsko vijeće Breza, kao donositelj osporenih odredaba Odluke.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva u zahtjevu navodi da članak 2. točka g), članak 3. točka 7., članak 10., Tarifni broj I. točka 15. i Tarifni broj IX. Odluke o općinskim komunalnim pristojbama (u daljnjem tekstu: Odluka), nisu sukladni s člankom II.A.2 (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je propisano da sve osobe na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uživaju pravo na jednakost pred zakonom. Smatra da ne postoji pravni temelj za propisivanje plaćanja komunalne pristojbe za korištenje elektroenergetskih objekata kojim se vrši prijenos električne energije. Naime, izgradnjom trafostanica uređuje se zemljište i plaća naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, kako je to propisano u članku 53. stavak 2. Odluke o građevinskom zemljištu Općine Breza: „Izgradnju komunalnih građevina i instalacija za pojedinačno korištenje, kao što je izgradnja i rekonstrukcija uređaja i mreže za snadbijevanje naselja vodom, električnom i toplotnom energijom, ptt saobraćajem, za odvođenje oborinskih i otpadnih voda, prijevoz putnika u lokalnom saobraćaju, održavanje javne gradske čistoće, a za koje općina naplaćuje naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta“. Imajući u vidu naprijed navedeno, utvrđivanjem i dodatne komunalne pristojbe, dolazi do diskriminatornog postupanja

prema pravnim osobama koje vrše distribuciju električne energije, te se onemogućava uživanje prava na jednakost pred zakonom.

Dalje podnositelj zahtjeva citira članak 10. Odluke, i ističe da iz istog proizilazi da se kao kriterij za određivanje iznosa komunalne pristojbe na godišnjem nivou, između ostalog, propisuje i akumulativnost djelatnosti fizičke ili pravne osobe, kao zamjena za ranije normirani kriterij djelatnosti. Na ovaj način se utvrđuje znatno veći iznos godišnje pristojbe za pojedine visokoakumulativne djelatnosti, što se može podvesti pod miješanje u pravo na imovinu subjekata za koje je visina naknade enormno visoka u odnosu na ostale visokoakumulativne djelatnosti za koje su propisani manji iznosi. Skrivena diskriminacija, formalnim propisivanjem kriterija visokoakumulativnih djelatnosti, a suštinskim zadržavanjem kriterija vrste djelatnosti kao osnovice za tarifu komunalnih pristojbi, je također u suprotnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na načelo zabrane diskriminacije.

Dalje ističe, da paušalno određena tarifa komunalne pristojbe za visokoakumulativne djelatnosti nije sukladna s konceptom jednakosti pred zakonom i da se nakon analize Tarife općinskih komunalnih pristojbi Tarifnog broja I. ne može zaključiti na koji način se došlo do iznosa od na primjer 15.000,00 KM komunalne pristojbe za distribuciju električne energije, dok su recimo za druge također „visokoakumulativne djelatnosti“ određeni manji iznosi (npr. telekomunikacije, banke, sportske kladionice i dr.). Propisana visina pristojbi u značajno različitim iznosima po kriteriju akumulativnosti djelatnosti je proizvoljna, jer se utvrđuje prema pretpostavljenoj financijskoj dobiti. Odluka stavlja u povoljniji položaj i uvodi različit pravni tretman jedne kategorije obveznika, dok drugu kategoriju obveznika tretira na bitno drugačiji i nepovoljniji način, iako u konkretnom slučaju, ne postoji nikakvo objektivno i razumno opravdanje za takvo postupanje. Smatra da osporene odredbe Odluke nisu formulirane na temelju adekvatnih kriterija, čime se omogućava pojava proizvoljnosti, selektivnosti i volonterizma, kao kategorija koje ugrožavaju ustavom zagarantirana prava.

Dalje navodi da iznesene navode najbolje potkrepljuju presude Ustavnog suda Federacije broj: U- 36/16 od 11.07.2017. godine i broj: U-6/17 od 12.09.2017. godine, koje se odnose na pitanje utvrđivanja i plaćanja komunalnih pristojbi.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, podnositelj zahtjeva predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom se utvrđuje da osporene odredbe Odluke nisu u suglasnosti s člankom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Sukladno s člankom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-13/20 od 12.06.2020. godine, zatražio od Općinskog vijeća Breza da u roku od 30 dana, dostavi odgovor na zahtjev.

Općinsko vijeće Breza zastupano po Pravobraniteljstvu Općine Breza je dana 09.07.2020. godine, dostavilo odgovor na zahtjev u kojem navodi da Premijer Federacije Bosne i Hercegovine nije člankom 10. stavak (2) točka d) Ustava Federacije BiH ovlašten za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti odredaba Odluke, te traži da Ustavni sud Federacije podneseni zahtjev odbaci kao podnesen od strane neovlaštene osobe, obzirom da zahtjev za ocjenu ustavnosti općinskih odluka može podnijeti samo premijer kantona ili kanton. Dalje navodi, da je u potpunosti neutemeljen navod podnosioca zahtjeva da ne postoji pravni temelj za propisivanje plaćanja komunalne pristojbe za korištenje elektroenergetskih objekata kojim se vrši prijenos električne energije, jer se prilikom izgradnje istih plaća naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta kako je propisano člankom 53. stavak 2. Odluke o građevinskom zemljištu, i zaključak da na taj način navodno dolazi do diskriminatornog postupanja prema pravnim osobama koje vrše distribuciju električne energije.

Dalje ističe, da je Odluku donijelo Općinsko vijeće Breza na temelju članka VI.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članka 75. stavak 1. točka c) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, članka 13. stavak 1. točka c), članka 13. stavak 3. Zakona o pripadnosti javnih prihoda („Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09 i 35/14), čl. 36. i 37. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.: 49/06 i 51/09), članka 19. točka 6. i članka 101. stavak 3. Statuta Općine Breza-prečišćeni tekst („Službeni glasnik Općine Breza“,

broj: 8/09). Općinsko vijeće Breza je sukladno s navedenim propisima donijelo Odluku kojom je utvrdilo da se komunalna pristojba plaća za svaku istaknutu tvrtku, te za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije. Pod pojmom „istaknuta tvrtka“ podrazumijeva se ime pod kojim pravna ili fizička osoba posluje, dok se pod pojmom „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“, podrazumijeva stavljanje u funkciju trafostanica. Člankom 4. iste Odluke je propisano da su obveznici pristojbe pravne i fizičke osobe upisane u odgovarajući registar koja koriste pravo ili predmete za čije korištenje je propisano plaćanje pristojbe ili pružaju usluge za čije pružanje je propisana pristojba. Pod navedene definicije spadaju i pravne osobe koje vrše distribuciju električne energije na području Općine Breza, odnosno osobe koje koriste elektroenergetske objekte kojim se vrši prijenos električne energije, te je stoga sasvim jasno da osporeni članak 3. točka 7. Tarifni broj I. točka 15. i Tarifni broj IX. Odluke nisu u nesuglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i člankom 9. Europske povelje o lokalnoj samoupravi (u daljnjem tekstu: Europska povelja), o čemu je, kako se navodi, Ustavni sud Federacije već zauzeo pravni stav u odluci broj: U-8/17 od 14.03.2020. godine.

Ukazuje na to da prema praksi Europskog suda za ljudska prava različito postupanje-nejednakost pred zakonom (diskriminacija) postoji kada se zadovolje četiri elementa i to: slične ili podudarne grupe, različito tretiranje, zabranjena osnova za različito tretiranje i da različit tretman nije opravdan. Naprijed navedeni elementi u konkretnoj ustavnoj stvari nisu zadovoljeni niti su dokazani od strane podnositelja zahtjeva, tako da je zahtjev podnositelja u potpunosti neutemeljen. Prilikom donošenja Odluke, Općinsko vijeće Breza je u cijelosti ispoštovalo članak II. 2. (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članak 7. Opće deklaracije o pravima čovjeka, članak 14. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i pravne stavove Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Prilikom donošenja Odluke Općinsko vijeće Breza je u potpunosti ispoštovalo i pravni stav Ustavnog suda Federacije, da se prilikom utvrđivanja visine pristojbe moraju uzeti i drugi realni i relevantni kriteriji kao što su: područje općine gdje se djelatnost obavlja, veličina obilježja, ili natpisa istaknute tvrtke uključujući i kriterij akumulativnosti djelatnosti pravne ili fizičke osobe, kao i druge kriterije.

U nastavku se citira članak 10. Odluke i članak 9. Europske povelje i ističe da je poštujući presude Ustavnog suda Federacije i članak 9. Europske povelje, koja ima primat nad domaćim zakonodavstvom, utvrdilo razne realne i relevantne kriterije kod određivanja pristojbe na istaknutu tvrtku kao jednog od bitnih izvora financiranja jedinice lokalne samouprave. Razlika u visini komunalne pristojbe utvrđena je na realnim i relevantnim kriterijima od kojih je kriterij „akumulativnosti“ samo jedan od šest realnih i jasno definiranih kriterija koji su kao takvi propisani odredbama članka 10. Odluke i koji su u cijelosti utemeljeni na Ustavu, zakonu, pravnom shvatanju zauzetom od strane Ustavnog suda Federacije i članku 9. Europske povelje, tako da u odredbama navedenog članka Odluke nema diskriminacije niti povrede prava na jednakost.

Kako podnositelj zahtjeva nije dokazao utemeljenost navoda o postojanju povrede Ustava Federacije BiH predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom se utvrđuje da su osporene odredbe Odluke u suglasnosti s odredbom članka II.A.2 (1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

5. Prethodni postupak

Kako bi Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine u potpunosti utvrdio činjenično stanje, sukladno s člankom 17. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: U-13/20 od 05.10.2020. godine, zatraženo od Općinskog vijeća Breza da u roku od 15 dana od dana prijema akta, kao donositelj Odluke o građevinskom zemljištu („Službeni glasnik Općine Breza, br.: 6/17 i 1/19), dostavi Sudu odgovor na pitanje, tko je u smislu članka 44., članka 51., članka 53. stavak (1) točka 2. i članka 54. stavak (1) Odluke o građevinskom zemljištu „investitor“, koji je dužan platiti naknadu za opremanje gradskog građevinskog zemljišta koje, između ostalog, obuhvata i izgradnju uređaja za snadbijevanje naselja električnom energijom, odnosno izgradnju elektroenergetskih objekata (trafostanica) kojima se vrši prijenos električne energije.

Dana 27.10.2020. godine u Ustavnom sudu Federacije zaprimljen je akt Pravobraniteljstva Općine Breza broj: U-7/2020 od 20.10.2020. godine u kojem je priloženo izjašnjenje općinske Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinskopravne poslove, a u svezi s gore

spomenutim pitanjem. Pritom nije dat potpun odgovor na to pitanje, već se citiraju neke odredbe Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.: 1/14 i 4/16). Tako npr. članak 93. stavak 1. gdje je propisano da je investitor „pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina i vrše zahvati u prostoru sukladno s odredbama ovog zakona“.

6. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak II.A.2 (1) c)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebice:

(1) Sve osobe na teritoriji Federacije uživaju prava na:

c) jednakost pred zakonom.

Članak IV.C.3.10.(2) d)

(2) Ustavni sud:

d) na zahtjev premijera, ili kantona, utvrđuje da li neki predloženi ili usvojeni propis koje je donijelo neko tijelo kantonalne, gradske ili općinske vlasti sukladan sa ovim ustavom.

Članak VI. 4. c)

Općinsko vijeće:

c) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Amandman VIII

Na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak III.1.Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

U isključivoj su nadležnosti Federacije:

c) donošenje propisa o financijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije,

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15)

Članak 13. stavak 1. točka c) i stavak 4.

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz članka 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

c) naknade i pristojbe sukladno s propisima jedinica lokalne samouprave;

Općinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i pristojbi u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine
(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Članak 8. stavak 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebice ulaze:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

Članak 13. stavak 1. i stavak 2. alineja 4.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljnjem tekstu: "vijeće").

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave sukladno sa zakonom;

Članak 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i pristojbama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Članak 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

- a) vlastiti prihodi:
  - porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, sukladno sa zakonom;
  - lokalne pristojbe i naknade čije iznose utvrđuje vijeće sukladno sa zakonom;
  - ....
  - drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

D. Zakon o gospodarskim društvima
(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15)

POGLAVLJE II. (TVRTKA)

Članak 11.
(Pojam)

- (1) Tvrtka je ime pod kojim društvo posluje.
- (2) Tvrtka se obvezno ističe na poslovnim prostorijama društva.

E. Odluka o građevinskom zemljištu
(„Službeni glasnik Općine Breza, br.: 6/17 i 1/19)

IV-NAKNADE

Članak 44.

Fizička i pravna osoba-investitor, u postupku izdavanja odobrenja za građenje, dužna je platiti naknadu iz osnova prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta-renta i naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

V - UREĐENJE GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Članak 51.

Pod uređenim gradskim građevinskim zemljištem podrazumijeva se zemljište na kome su izvršeni radovi pripreme zemljišta za građenje i opremanje zemljišta sukladno sa zakonom. Smatra se da je uređeno gradsko građevinsko zemljište, ako ispunjava minimum uređenja gradskog građevinskog zemljišta i to:

- snabdijevanje vodom i rješenje otpadnih voda, kolski prilaz građevinskoj parceli
- snabdijevanje električnom energijom.

Članak 53. stavak (1) točka 2.

Opremanje gradskog građevinskog zemljišta obuhvata:

2. Izgradnju komunalnih građevina i instalacija za pojedinačno korištenje, kao što je izgradnja i rekonstrukcija uređaja i mreže za snabdijevanje naselja vodom, električnom i toplotnom energijom, ptt saobraćajem, za odvođenje oborinskih i otpadnih voda, prijevoz putnika u lokalnom saobraćaju, održavanje javne gradske čistoće.

Članak 54. stavak 1.

Investitor koji namjerava graditi na gradskom građevinskom zemljištu dužan je platiti naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta koja obuhvata stvarne troškove pripremanja i opremanja tog zemljišta, koja se utvrđuje rješenjem o urbanističkoj suglasnosti. Ako je prodato gradsko građevinsko zemljište koje nije uređeno, korisnik tog zemljišta dužan je da izvrši uređenje na cijeloj površini zemljišta suglasno uvjetima iz urbanističke suglasnosti i u tom slučaju nije dužan da plati naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

F. Odluka o općinskim komunalnim pristojbama

(„Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 12/18).

Članak 2. točka g) – **osporena odredba**

Komunalna pristojba plaća se za:

g) korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije

Članak 3. točka 7.- **osporena odredba**

U smislu ove odluke:

7. pod korištenjem elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije podrazumijeva se stavljanje u funkciju trafostanica.

Kriteriji za utvrđivanje pristojbe za istaknutu tvrtku

Članak 10.- osporena odredba

U postupku utvrđivanja visine pristojbe na području Općine Breza kao kriteriji uzimaju se:

- a) područje općine odnosno zona u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica sa istaknutom tvrtkom;
- b) položajne pogodnosti obezbijedene pristojbenom obvezniku u zoni u kojoj je istaknuta tvrtka, koje utječu na poslovanje, a nisu rezultat sopstvene aktivnosti pristojbenog obveznika;
- c) pravni status subjekta koji obavlja djelatnost (pravna ili fizička osoba);
- d) niskoakumulativna ili akumulativna djelatnost koju obavlja određena pravna ili fizička osoba;
- e) veličina/kvadratura objekta – za trgovine (klasifikacija je izvršena sukladno sa Zakonom o unutarnjoj trgovini („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10) i Pravilnikom o klasifikaciji trgovina („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12);
- f) vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost (klasifikacija je izvršena sukladno sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ZDK („Službene novine ZDK“, broj: 5/16).

Tarifni broj I. točka 15.- osporena Odredba

TARIFNI BROJ I:

15. proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i parom

POSLOVNA ZONA	I		II		III		IV	
	P	F	P	F	P	F	P	F
Prav./fiz. Osoba								
Proizvodnja el. ener.	72.000	-	67.500	-	63.000	-	58.500	-
Proizvodnja el. ener. iz obnovljivih izvora	900	560	720	480	540	400	360	240
Distribucija el. ener.	15.000	-	12.500	-	7.000	-	4.300	-
Proizvodnja plina	900	400	790	350	680	300	580	260
Proiz. i snadbij. parom	27.000	-	25.200	-	23.400	-	21.600	-

TARIFNI BROJ IX. – osporena Odredba

TARIFNI BROJ IX.

Za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije-trafostanica plaća se komunalna pristojba i to:

Vrste uređaja/objekata	I zona	II zona	III zona	IV zona
Trafostanica 220/110/35/10 kv KM/ pod komadu godišnje	5.000,00	4.500,00	4.000,00	3.500,00
Trafostanica 110/35/10 kv KM/po komadu godišnje	3.500,00	3.000,00	2.500,00	2.000,00
Trafostanica 35/10 (20) kv KM/po komadu godišnje	2.000,00	1.800,00	1.600,00	1.400,00
Trafostanica 10(20)0,4 kv KM/po komadu godišnje	650,00	600,00	550,00	500,00
Stubna trafostanica KM/ Po komadu godišnje	350,00	300,00	250,00	200,00

G. Sudbena praksa Ustavnog suda Federacije

Presude Ustavnog suda Federacije, br.: U-26/16 od 22.03.2017. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 38/17), U-60/17 od 26.03.2019. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/19), U-15/19, od 18.06.2019. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/19) i dr.

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize zahtjeva i odgovora na zahtjev, razmatranja Odluke, posebice njenih osporenih odredbi, kao i druge dokumentacije u spisu, u svjetlu relevantnih pravnih propisa i ustavnog načela o jednakosti pred zakonom, utvrđeno je kako slijedi u nastavku.

Podnositelj zahtjeva je sukladno s člankom IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 26.12.2018. godine je donijelo Odluku kojom je propisana obveza plaćanja općinske komunalne pristojbe, kriteriji za utvrđivanje visine te pristojbe, način prijave i naplate pristojbe, oslobađanje od plaćanja pristojbe, umanjeње i povrat pristojbe, nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem pristojbe, te je utvrđena tarifa komunalnih pristojbi na području Općine Breza.

Podnositelj zahtjeva osporava sljedeće odredbe te Odluke: članak 2. točka g), članak 3. točka 7., članak 10., a potom Tarifni broj I. točka 15. i Tarifni broj IX. Tarife komunalnih pristojbi, koja je sastavni dio Odluke. U nastavku će osporene Odredbe biti razmotrene pojedinačno, numeričkim redoslijedom, a razmatranje će obuhvatiti i pripadajuće tarifne odredbe.

Člankom 2. Odluke propisano je da se komunalna pristojba plaća za: a) svaku istaknutu tvrtku, b) držanje, odnosno korištenje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.), c) držanje žive muzike u ugostiteljskim objektima, d) privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registriranim za odmor i noćenja, e) isticanje objava, oglasa i saopćenja na javnim mjestima, f) korištenje uređaja za pružanje usluga mobilne telefonije i g) korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije. Dakle ovdje je riječ o odredbama kojima su propisane vrste komunalnih pristojbi, od kojih je jedna i pristojba za „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“. Uvođenje ove vrste komunalne pristojbe na nivou općina u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo je po sebi problematično. Koliko god je uobičajeno i prihvatljivo propisivanje komunalne pristojbe za „držanje žive muzike“ u ugostiteljskim objektima, za privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registriranim za odmor i noćenja ili za isticanje objava, oglasa i saopćenja na javnim mjestima, toliko je upitno mogu li se u taj komunalno-pristojbeni kontekst staviti poduzeća koja, „stavljajući u pogon“ neophodne uređaje i instalacije, što su njihova stalna sredstva za rad, vrše djelatnost od posebnog javnog interesa, kao što je snabdijevanje stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine električnom energijom kao elementarni uvjet za normalan civiliziran život. Stoga uvođenje te vrste komunalne pristojbe ne samo u ovoj Odluci, već generalno na općinskom nivou, mora biti razmotreno s najvećom pažnjom.

Regulacija elektroenergetskog sustava Bosne i Hercegovine postoji na razini države i vrše je posebna tijela uspostavljena Zakonom o prijenosu, regulatoru i operateru sustavu električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.: 7/2002, 13/2003, 76/2009 i 1/2011). Tako reguliranje elektroprijenosnog sustava vrši Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), vođenje sustava vrši Neovisni operater sustava (NOS), a upravljanje prijenosnom mrežom vrši Elektroprijenos Bosne i Hercegovine, kompanija osnovana posebnim zakonom (Zakon o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, „Službeni glasnik BiH“, broj: 35/2004.), dok je kreiranje državne elektroenergetske politike u nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Prema odredbi članka III.1. f) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine ima isključivu nadležnost za „utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture“. Dakle ne samo energetska politika,

već i „osiguravanje i održavanje potrebne infrastrukture“ ustavna su kategorija, što nedvojbeno govori o opće društvenoj važnosti najvišeg ranga i energetske politike i infrastrukture za ostvarivanje te politike.

Zato je u Federaciji Bosne i Hercegovine, kada je u pitanju električna energija, sve u svezi s funkcioniranjem elektroenergetskog sektora, elektroprivredne djelatnosti, planiranjem i razvitkom, izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem elektroenergetskih objekata, regulirano Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 66/13, 94/15 i 54/19 – u daljnjem tekstu ZOEE) kao posebnim sistemskim zakonom, a nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i kupaca električne energije u nadležnosti je Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK), koja je također osnovana posebnim zakonom. Već ovaj sumarni prikaz pravnog okvira u kojem se odvija elektroprivredna djelatnost, jasno odražava općedruštveni i javni značaj te djelatnosti, koja već na kategorijalnom nivou nikako ne bi smjela biti svrstana u isti kontekst sa obveznicima komunalnih pristojbi za „držanje žive muzike“ u ugostiteljskim objektima, privremeni boravak u hotelima i drugim objektima registriranim za odmor i noćenja ili za isticanje objava, oglasa i saopćenja na javnim mjestima i tome slično.

Na takav značaj još potpunije ukazuju odredbe ZOEE, prema kojima se elektroprivrednim djelatnostima smatraju proizvodnja i distribucija el. energije, te snabdijevanje i trgovina el. energijom (članak 12. stavak (1)). Tu djelatnost obavlja posebna kategorija gospodarskih subjekata: elektroenergetski subjekti osnovani sukladno sa Zakonom o gospodarskim društvima i registrirani za obavljanje barem jedne od gore navedenih djelatnosti. Ali ne samo to. Da bi uopće mogli da obavljaju tu djelatnost moraju za to dobiti dozvolu (licencu) od FERK, koja se periodično obnavlja.

Nadalje, prema ZOEE elektroenergetskom subjektu se „u općem ekonomskom i društvenom interesu može nametnuti obveza javne usluge koja će osigurati sigurnost opskrbe, redovnost, kvalitet i cijenu opskrbe, kao i zaštitu životne sredine, uključujući energetske efikasnost, upotrebu energije iz obnovljivih izvora i zaštitu okoline, a sve sukladno s važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina“ (članak 13. stavak (1)). A kada im se nametne obveza javne usluge, dužni su pružati univerzalnu uslugu snabdijevanja električnom energijom svih krajnjih kupaca iz kategorije domaćinstava, malih poduzeća i komercijalnih kupaca, na području njihovog djelovanja, sukladno s elektroenergetskom politikom Federacije (članak 13. stavak (7)).

Ovdje se očigledno radi o djelatnostima čije obavljanje iziskuje razmiještanje ogromnog broja uređaja i instalacija u prostoru, pri čemu su svi oni uvezani u jedinstven elektroenergetski sustav. Takav sustav nadilazi općinske, kantonalne i entitetske granice i iziskuje pravnu regulaciju s najviše razine u ovom slučaju državne i entitetske, odnosno federalne. Da bi taj sustav bio u stanju kontinuirano ostvarivati svoju funkciju sukladno sa strogim zahtjevima propisanim domaćim i međunarodnim pravnim i tehničkim standardima, on mora biti iznad, odnosno izvan partikularne pravne regulacije na nivou jedinica lokalne samouprave, izuzev onih propisa koji se neposredno odnose na pribavljanje dozvole za građenje elektroenergetskih objekata odnosno postavljanje nadzemnih i podzemnih instalacija na lokalnom zemljištu. U tom svjetlu mora biti razmatrana ne samo već navedena odredba članka 2. točka g) Odluke, već uz nju i pripadajući Tarifni broj IX. Tarife općinskih komunalnih pristojbi.

Prema odredbi Tarifnog broja IX., „za korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije-trafostanica“ plaća se komunalna pristojba „po komadu godišnje“, u različitim, prilično visokim iznosima, čija visina ovisi od ulaznog-izlaznog napona i snage trafostanice i općinske zone u kojoj je ista postavljena. Visina se kreće od 200 KM za najmanje, tzv. stubne trafostanice postavljene u IV zoni, do 5000 KM za najveće trafo-stanice 220/110/35/10 kV postavljene u I zoni.

Ovako propisano novčano davanje potpuno gubi karakter pristojbe, kao jednokratne naknade koju obveznik pristojbe plaća za uslugu koju mu pruža neki državni organ, te poprima karakter poreza, čije je tipično obilježje periodično zahvatanje u imovinu ili dohodak obveznika. Takvom utisku doprinosi i činjenica da se kod ovako utvrđenih iznosa ne vidi objektivni kriterij koji im je podloga, ukoliko se ne prihvati da su trafostanice veće električne snage i voluminoznije odnosno gabaritnije od onih čija je električna snaga niža, te da ove prve zapremaju veći prostor od ovih drugih. Ali čak i tad ostaje pitanje na temelju čega je utvrđena polazna vrijednost (bilo ona najniža ili ona najviša), jer se ne

polazi od nekog utvrđenog etalona, koji bi, zbog svega ranije rečenog morao biti jedinstven za čitav elektroenergetski sustav, dakle utvrđen državnim ili federalnim propisom ili međunarodnom standardizacijom. A pošto to ovdje nije slučaj, znači da donositelji ovakvih odluka u drugim općinama u Federaciji Bosne i Hercegovine mogu za istu vrstu trafostanice propisati manji ili (što je vjerovatnije) veći iznos komunalne pristojbe od onog za koji se ovdje odlučio nadležni organ Općine Breza. Dakle s jedne strane radi se o zadiranju u fiskalni teren, a s druge strane se otvara mogućnost stvaranja pravnog partikularizma koji je naprosto neprihvatljiv kad je elektroprivredna djelatnost u pitanju, kao uostalom i kad su u pitanju druge djelatnosti od općedruštvenog i javnog interesa, na primjer djelatnosti iz sfere telekomunikacija.

Prema tome, ovdje se u vidu općinske komunalne pristojbe zapravo oporezuje korištenje imovine koja je sredstvo za obavljanje gospodarske djelatnosti. Jer, prema odredbama Kodeksa računovodstvenih načela i računovodstvenim standardima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/98) u „materijalna stalna sredstva“ uz ostalo spadaju „strojevi, postrojenja, uređaji, instalacije“, a koja sredstva „pravna osoba drži za korištenje u proizvodnji ili isporuci proizvoda i usluga“ i „za koja se očekuje da će se koristiti više od jedne godine“ (računovodstveni standard 16, definicije, 2.). A k tome su ovdje u pitanju djelatnosti od javnog interesa kojom se zadovoljavaju elementarne potrebe stanovništva lokalne zajednice. Treba imati na umu da je Ustavni sud Federacije iz tih razloga proglasio neustavnim i neke odredbe kantonalnih zakona.

Zato ovdje treba podsjetiti da je na temelju članka III.1.c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine „donošenje propisa o financijama i financijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije“ u isključivoj nadležnosti Federacije. To je i logično, jer je fiskalna politika jedno od najvažnijih sredstava ekonomske politike, a „utvrđivanje ekonomske politike“ također je u isključivoj nadležnosti Federacije prema odredbi članka III.1.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije smatra da upravo ta činjenica, da je prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine isključivo nadležna za „utvrđivanje ekonomske politike“ i „fiskalne politike“ kao bazičnog ekonomsko-političkog sredstva, nedvojbeno ukazuje na to da je volja ustavotvorca da u Federaciji treba postojati jedinstvena ekonomska politika, a sljedstveno tome i jedinstvena fiskalna politika, kao pravno-ekonomski okvir u kojem se moraju kretati niže razine vlasti kada donose propise o oporezivanju. U protivnom bi divergentna rješenja mogla biti ne samo opstruktivna u pogledu provođenja jedinstvene fiskalne, pa time i ekonomske politike u Federaciji, već i “elektroenergetske politike Federacije”, kako to propisuje članak 13. stavak (7.) ZOEE. A pravni partikularizam u ovoj bi oblasti sasvim izvjesno mogao generirati nejednakost gospodarskih subjekata pred zakonom na različitim dijelovima teritorije Federacije.

S druge strane, elektroenergetski subjekti su, kao investitori, prije početka izgradnje elektroenergetskih objekata dužni riješiti imovinsko-pravne odnose (članak 73. stavak 1. ZOEE), a “na objekte čiji su imovinsko-pravni uređeni” dužni su plaćati “posebne naknade, uključujući naknade za koncesiju i naknade utvrđene drugim zakonima”, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužni su nastalu štetu nadoknaditi (članak 73. stavak 2. ZOEE). Osim toga, elektroenergetski subjekti moraju imati dozvolu za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (licencu) koju izdaje FERK, a što podrazumijeva plaćanje regulatorne naknade sukladno sa Pravilnikom o metodologiji i načinu obračuna regulatornih naknada za imatelje dozvola (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 84/19). Regulatorna naknada plaća se u dva oblika: fiksni dio regulatorne naknade utvrđen je samim Pravilnikom i plaća se neovisno o ostvarenom/planiranom prihodu, a varijabilni dio regulatorne naknade ovisi od nivoa ostvarenog/planiranog prihoda. Fiksni dio Regulatorne naknade obračunava se polugodišnje, a svake godine nakon usvajanja Proračuna u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, te utvrđivanja viška prihoda nad rashodima FERK i utvrđivanja prihoda elektroenergetskih subjekata koji imaju dozvolu, FERK posebnom odlukom utvrđuje postotak za obračun varijabilnog dijela regulatorne naknade.

Kada se svemu tome doda i činjenica da su elektroenergetski subjekti i obveznici poreza na dohodak, onda bi osporene odredbe članka 2. točka g) Odluke, kao i pripadajući Tarifni broj IX. Tarife, u konačnici mogle imati efekat dvostrukog oporezivanja. Prema tome, više je razloga koji dovode u pitanje ustavnost ovih odredbi. Ove odredbe generiraju povredu ustavne garancije jednakosti pred zakonom, jer se u formi komunalne pristojbe proizvoljno i parcijalno zapravo oporezuju stalna materijalna sredstva, ali samo za subjekte koji obavljaju određenu djelatnost, *in concreto*

elektroprivrednu djelatnost (jednako i za operatere mobilne telefonije u Tarifnom broju VIII., koji ovdje nije osporen). Visina pristojbe u osporenim Odredbama proizvoljno je propisana bez vidljivog objektivnog početnog kriterija. Uvođenje nove naknade koja u biti ima karakter poreza na korištenje sredstava za rad je kategorijalno pitanje fiskalne politike, u ovom slučaju i elektroenergetske politike Federacije za koju je, kao uostalom i za ekonomsku politiku u cjelini, isključivo nadležna Federacija. Ubiranje komunalne pristojbe na temelju ovih odredbi, kako je već napomenuto, uz to bi moglo imati efekat dvostrukog oporezivanja.

Kada je u pitanju osporena odredba članka 3. točka 7. Odluke, treba konstatirati da članak 3. zapravo sadrži definicije ključnih pojmova koji se u Odluci koriste, pa se tako, uz ostalo, u točki 7. utvrđuje da se izraz „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prijenos električne energije“ ima shvatiti kao „stavljanje u funkciju trafostanica“. Na stranu to što je ovakva definicija očigledno preuska, pošto „stavljanje u funkciju trafostanica“ nije moguće bez dodatnih uređaja i instalacija, kao što su dalekovodi, rasklopna postrojenja i sl., a koji u ovoj definiciji nisu spomenuti, ali se mora konstatirati da nema mjesta osporavanju ustavnosti ove odredbe. Riječ je o pratećoj, eksplikativnoj odredbi kojom se ne uspostavljaju nikakve obveze niti prava, i koja prati pravnu sudbinu odredaba o vrstama komunalnih pristojbi, pa o njenoj ustavnosti ovaj sud, neće donositi odluku.

Članak 10. Odluke propisuje kriterije za visinu pristojbe za istaknutu tvrtku, a to su: a) područje općine odnosno zona u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica s istaknutom tvrtkom; b) položajne pogodnosti obezbijedene pristojbenom obvezniku u zoni u kojoj je istaknuta tvrtka, koje utječu na poslovanje, a nisu rezultat sopstvene aktivnosti pristojbenog obveznika; c) pravni status subjekta koji obavlja djelatnost (pravna ili fizička osoba); d) niskoakumulativna ili akumulativna djelatnost koju obavlja određena pravna ili fizička osoba; e) veličina/kvadratura objekta – za trgovine (klasifikacija je izvršena sukladno sa Zakonom o unutarnoj trgovini („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10) i Pravilnikom o klasifikaciji trgovina („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12); f) vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost (klasifikacija je izvršena sukladno sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti ZDK („Službene novine ZDK“, broj: 5/16). Pritom podnositelj zahtjeva osporava samo jedan od njih i to onaj iz točke d), koji visinu pristojbe čini ovisnom o „niskoakumulativnoj ili akumulativnoj djelatnosti“ koju obavlja pristojbeni obveznik.

Ovaj kriterij je, prije svega, nejasan. Pošto se jedan spram drugog navode jedan izvedeni pojam (niskoakumulativnost) i jedan generički pojam (akumulativnost) konstrukcija gubi smisao, jer i niskoakumulativna djelatnost je akumulativna. Visoka akumulativnost se ne pominje, dakle naizgled ne utječe na visinu pristojbe. Stoga se, bez uvida u tarifu i tarifne brojeve, ne zna šta je donositelj ove odredbe zapravo htio reći. Nije naime jasno hoće li obveznik koji obavlja niskoakumulativnu djelatnost plaćati nižu pristojbu za istaknutu tvrtku ili je neće plaćati nikako, a onaj čija je djelatnost samo akumulativna višu ili nižu ovisno o stupnju akumulativnosti.

Pravi smisao ove odredbe, u dijelu koji se tiče niskoakumulativnosti djelatnosti moguće je doseći jedino sistematskim tumačenjem ove odredbe u svezi s uvodnom odredbom Tarifnog broja I. Tarife općinskih komunalnih pristojbi koja glasi: “Niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalni i stari obrti za koje se porez na dohodak ne plaća paušalno, te ostale djelatnosti, plaćaju pristojbu na istaknutu tvrtku kako slijedi:“, nakon čega slijedi tabelarna razrada bazirana na vrsti djelatnosti, praćena kriterijem zone u kojoj je tvrtka istaknuta i statusnim kriterijem (dakle ovisno o tome je li obveznik pravna ili fizička osoba).

Dakle, obveznici koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, (napomena: tradicionalni i stari obrti kao pojam ne figuriraju u Odluci, već se ovdje prvi put spominju), pristojbu za istaknutu tvrtku plaćaju kao i ostali obveznici, ukoliko porez na dohodak ne plaćaju paušalno. *Argumentum a contrario*: pristojbu za istaknutu tvrtku plaćaju, ako porez na dohodak plaćaju paušalno (napomena: u samoj Odluci ovaj vid oslobođanja od plaćanja pristojbe nije predviđen). Prema tome bi se, vezujući kriterij iz članka 10. točka d) Odluke, sa uvodnom odredbom Tarifnog broja I. Tarife, moglo zaključiti da je dio pristojbenih obveznika koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, a pod tim treba podrazumijevati stare i tradicionalne zanate, te deficitarne djelatnosti, oslobođen obveze plaćanja komunalne pristojbe na istaknutu tvrtku. To su oni koji porez na dohodak plaćaju paušalno. Ovako shvaćena

„niskoakumulativnost djelatnosti“ kao kriterij koji će dovesti do oslobađanja jedne kategorije obveznika (osobe koje obavljaju niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalne i stare obrte i deficitarne djelatnosti i pritom porez na dohodak plaćaju paušalno) korespondira s ranijim odlukama Ustavnog suda Federacije u predmetima ove vrste. Ali, s njima ne korespondira onaj dio osporene Odredbe koji glasi „ili akumulativnost“, koji se odnosi na sve ostale obveznike i koji vraća u dejstvo prikriveni kriterij djelatnosti prema kojem će oni plaćati višu ili nižu pristojbu na istaknutu tvrtku ovisno o tome koju djelatnost obavljaju. A to, prema svim ranijim odlukama ovog suda predstavlja neprihvatljiv kriterij koji dovodi u pitanje ustavno jamstvo jednakosti pred zakonom iz članka II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

U tom svjetlu treba promatrati i osporenu Odredbu Tarifnog broja I., točka 15. O njenom karakteru najbolje govori završni dio uvodne odredbe ovog tarifnog broja, koja glasi: „ostale djelatnosti plaćaju pristojbu na istaknutu tvrtku, kako slijedi“ (kako je to ranije obrazloženo ovo znači sve djelatnosti koje nisu niskoakumulativne djelatnosti, tradicionalni i stari zanati, te deficitarne djelatnosti za koje se porez na dohodak ne plaća paušalno). Dakle iz same se te odredbe vidi da je djelatnost i nominalno bazični kriterij za visinu pristojbe na istaknutu tvrtku.

Ustavni sud Federacije primjećuje da naslov točke 15. Tarifnog broja I. ne korespondira s odredbom o vrstama komunalnih pristojbi iz članka 2. točka g) Odluke. Tamo je naime propisano da se komunalna pristojba plaća za „korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši *prijenos* električne energije“. Ako se izraz „distribucija električne energije“ shvati i kao „prijenos električne energije“, što bi se moglo razumno prihvatiti, onda iz formulacije točke 15. Tarifnog broja I. proističe da je u samom tarifnom broju uvedeno nekoliko novih vrsta komunalne pristojbe: pristojba za „proizvodnju električne energije“ (uključujući i „proizvodnju iz obnovljivih izvora“), pristojba „za proizvodnju plina“, te pristojba za proizvodnju i snabdijevanje parom.

Ustavni sud Federacije smatra da se tarifnim odredbama ne mogu uvoditi nove vrste pristojbe izvan onih propisanih Odlukom, a s druge strane je visina pristojbi za prijenos (distribuciju) el. energije utvrđena proizvoljno (po svemu sudeći po pretpostavljenoj profitabilnosti), za razliku od drugih komunalnih pristojbi gdje su upotrijebljeni objektivni kriteriji (npr. veličina, odnosno kvadratura objekta – za trgovinu, te vrsta objekta – za ugostiteljsku djelatnost).

Ovdje treba napomenuti i to da je Presudom Ustavnog suda Federacije broj: U-8/17 od 14.03.2018. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/18) utvrđeno kako članak 18. Tarifni broj 6. ranije Odluke o općinskim komunalnim pristojbama („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 10/15) nije bio u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Evidentno je i Ustavni sud Federacije konstatira da je Općinsko vijeće Breza u novoj Odluci poštovalo obvezujući stav Ustavnog suda Federacije iz obrazloženja gore nevedene presude, po kojem kriterij za utvrđivanje različite visine pristojbe može biti područje općine gdje se djelatnost obavlja, kao i činjenica da se radi o niskoakumulativnoj djelatnosti (u ranije utvrđenom značenju: stari i tradicionalni zanati, te deficitarna djelatnost), ali i da je suštinski zadržalo vrstu djelatnosti kao primarni kriterij za utvrđivanje različite visine pristojbe. Točno je da područje (zona) može biti relevantan kriterij za određivanje visine komunalne pristojbe, ali samo ako njena visina u pojedinim zonama neće ovisiti o vrsti djelatnosti obveznika, što ovdje očigledno nije slučaj.

Na temelju svega iznesenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno, u sastavu: dr.sc. Kata Senjak, predsjednica Suda, te Vesna Budimir, Mirjana Čučković, Aleksandra Martinović i prof.dr. Edin Muminović, suci Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
dr.sc. Kata Senjak

Босна и Херцеговина
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
УСТАВНИ СУД
ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Број: У-13/20

Сарајево, 13.10.2021. године

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Премијера Федерације Босне и Херцеговине за оцјену уставности одредби члана 2. тачка г), члана 3. тачка 7., члана 10., Тарифни број I. тачка 15. и Тарифни број IX. Одлуке о општинским комуналним таксама, на основу члана IV.Ц.3.10.(2) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 13.10.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Утврђује се да члан 2. тачка г) и члан 10. тачка д) у дијелу који гласи „или акумулативност“ Одлуке о општинским комуналним таксама („Службени гласник Општине Бреза“, број: 12/18), те Тарифни број I. Тачка 15. и тарифни број IX. Тарифе општинских комуналних такси која је саставни дио те Одлуке, нису у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и „Службеном гласнику Општине Бреза“.

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Премијер Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) дана 04.06.2020. године, поднеском број: 01-01-486-1/2020 захтјев за оцјену уставности одредби члана 2. тачка г), члана 3. тачка 7., члана 10., Тарифни број I. тачка 15. и Тарифни број IX. Одлуке о општинским комуналним таксама (у даљем тексту: оспорене одредбе Одлуке).

2. Странке у поступку

У складу са чланом 39. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03), странке у овом поступку су: подносилац захтјева и Општинско вијеће Бреза, као доносилац оспорених одредаба Одлуке.

3. Битни наводи захтјева

Подносилац захтјева у захтјеву наводи да члан 2. тачка г), члан 3. тачка 7., члан 10., Тарифни број I. тачка 15. и Тарифни број IX. Одлуке о општинским комуналним таксама (у даљем тексту: Одлука), нису у складу са чланом II.A.2 (1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине којим је прописано да сва лица на територији Федерације Босне и Херцеговине уживају право на једнакост пред законом. Сматра да не постоји правни основ за прописивање плаћања комуналне таксе за коришћење електроенергетских објеката којим се врши пренос електричне енергије. Наиме, изградњом трафостаница уређује се земљиште и плаћа накнада за уређење градског грађевинског земљишта, како је то прописано у члану 53. став 2. Одлуке о грађевинском земљишту Општине Бреза: “Изградњу комуналних грађевина и инсталација за појединачно коришћење, као што је изградња и реконструкција уређаја и мреже за снабдијевање насеља водом, електричном и топлотном енергијом, птт саобраћајем, за одвођење оборинских и отпадних вода, превоз путника у локалном саобраћају, одржавање јавне градске чистоће, а за које општина наплаћује накнаду за уређење градског грађевинског земљишта“. Имајући у виду напријед наведено, утврђивањем и додатне комуналне таксе, долази до дискриминаторног

поступања према правним лицима која врше дистрибуцију електричне енергије, те се онемогућава уживање права на једнакост пред законом.

Даље подносилац захтјева цитира члан 10. Одлуке, и истиче да из истог произилази да се као критериј за одређивање износа комуналне таксе на годишњем нивоу, између осталог, прописује и акумулативност дјелатности физичког или правног лица, као замјена за раније нормирани критериј дјелатности. На овај начин се утврђује знатно већи износ годишње таксе за поједине високоакумулативне дјелатности, што се може подвести под мијешање у право на имовину субјеката за које је висина накнаде енормно висока у односу на остале високоакумулативне дјелатности за које су прописани мањи износи. Скривена дискриминација, формалним прописивањем критерија високоакумулативних дјелатности, а суштинским задржавањем критерија врсте дјелатности као основице за тарифу комуналних такси, је такође у супротности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине у односу на принцип забране дискриминације.

Даље истиче, да паушално одређена тарифа комуналне таксе за високоакумулативне дјелатности није у складу са концептом једнакости пред законом и да се након анализе Тарифе општинских комуналних такси Тарифног броја I. не може закључити на који начин се дошло до износа од на примјер 15.000,00 КМ комуналне таксе за дистрибуцију електричне енергије, док су рецимо за друге такође „високоакумулативне дјелатности“ одређени мањи износи (нпр. телекомуникације, банке, спортске кладионице и др.). Прописана висина такси у значајно различитим износима по критерију акумулативности дјелатности је произвољна, јер се утврђује према претпостављеној финансијској добити. Одлука ставља у повољнији положај и уводи различит правни третман једне категорије обавезника, док другу категорију обавезника третира на битно другачији и неповољнији начин, иако у конкретном случају, не постоји никакво објективно и разумно оправдање за такво поступање. Сматра да оспорене одредбе Одлуке нису формулисане на основу адекватних критерија, чиме се омогућава појава произвољности, селективности и волонтеризма, као категорија које угрожавају уставом загарантирана права.

Даље наводи да изнесене наводе најбоље поткрепљују пресуде Уставног суда Федерације број: У- 36/16 од 11.07.2017. године и број: У-6/17 од 12.09.2017. године, које се односе на питање утврђивања и плаћања комуналних такси.

Имајући у виду све напријед наведено, подносилац захтјева предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом се утврђује да оспорене одредбе Одлуке нису у сагласности са чланом II.A.2.(1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

4. Битни наводи одговора на захтјев

У складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је актом број: У-13/20 од 12.06.2020. године, затражио од Општинског вијећа Бреза да у року од 30 дана, достави одговор на захтјев.

Општинско вијеће Бреза заступано по Правобранилаштву Општине Бреза је дана 09.07.2020. године, доставило одговор на захтјев у којем наводи да Премијер Федерације Босне и Херцеговине није чланом 10. став (2) тачка д) Устава Федерације БиХ овлашћен за подношење захтјева за оцјену уставности одредаба Одлуке, те тражи да Уставни суд Федерације поднесени захтјев одбаци као поднесен од стране неовлашћеног лица, обзиром да захтјев за оцјену уставности општинских одлука може поднијети само премијер кантона или кантон. Даље наводи, да је у потпуности неоснован навод подносиоца захтјева да не постоји правни основ за прописивање плаћања комуналне таксе за коришћење електроенергетских објеката којим се врши пренос електричне енергије, јер се приликом изградње истих плаћа накнада за уређење градског грађевинског земљишта како је прописано чланом 53. став 2. Одлуке о грађевинском земљишту, и закључак да на тај начин наводно долази до дискриминаторног поступања према правним лицима која врше дистрибуцију електричне енергије.

Даље истиче, да је Одлуку донијело Општинско вијеће Бреза на основу члана VI.4. Устава Федерације Босне и Херцеговине, члана 75. став 1. тачка ц) Устава Зеничко-добојског кантона, члана 13. став 1. тачка ц), члана 13. став 3. Закона о припадности јавних прихода („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 22/06, 43/08, 22/09 и 35/14), чл. 36. и 37. Закона о принципима

локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број.: 49/06 и 51/09), члана 19. тачка 6. и члана 101. став 3. Статута Општине Бреза-пречишћени текст („Службени гласник Општине Бреза“, број: 8/09). Општинско вијеће Бреза је у складу са наведеним прописима донијело Одлуку којом је утврдило да се комунална такса плаћа за сваку истакнуту фирму, те за коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије. Под појмом „истакнута фирма“ подразумијева се име под којим правно или физичко лице послује, док се под појмом „коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије“, подразумијева стављање у функцију трафостаница. Чланом 4. исте Одлуке је прописано да су обавезници таксе правна и физичка лица уписана у одговарајући регистар која користе право или предмете за чије коришћење је прописано плаћање таксе или пружају услуге за чије пружање је прописана такса. Под наведене дефиниције спадају и правна лица која врше дистрибуцију електричне енергије на подручју Општине Бреза, односно лица која користе електроенергетске објекте којим се врши пренос електричне енергије, те је стога сасвим јасно да оспорени члан 3. тачка 7. Тарифни број I. тачка 15. и Тарифни број IX. Одлуке нису у несагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине и чланом 9. Европске повеље о локалној самоуправи (у даљем тексту: Европска повеља), о чему је, како се наводи, Уставни суд Федерације већ заузео правни став у одлуци број: У-8/17 од 14.03.2020. године.

Указује на то да према пракси Европског суда за људска права различито поступање-неједнакост пред законом (дискриминација) постоји када се задовоље четири елемента и то: сличне или подударне групе, различито третирање, забрањена основа за различито третирање и да различит третман није оправдан. Напријед наведени елементи у конкретној уставној ствари нису задовољени нити су доказани од стране подносиоца захтјева, тако да је захтјев подносиоца у потпуности неоснован. Приликом доношења Одлуке, Општинско вијеће Бреза је у цијелости испоштовало члан II. 2. (1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине, члан 7. Опште декларације о правима човјека, члан 14. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода и правне ставове Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине. Приликом доношења Одлуке Општинско вијеће Бреза је у потпуности испоштовало и правни став Уставног суда Федерације, да се приликом утврђивања висине таксе морају узети и други реални и релевантни критерији као што су: подручје општине гдје се дјелатност обавља, величина обиљежја, или натписа истакнуте фирме укључујући и критериј акумулативности дјелатности правног или физичког лица, као и друге критерије.

У наставку се цитира члан 10. Одлуке и члан 9. Европске повеље и истиче да је поштујући пресуде Уставног суда Федерације и члан 9. Европске повеље, која има примат над домаћим законодавством, утврдило разне реалне и релевантне критерије код одређивања таксе на истакнуту фирму као једног од битних извора финансирања јединице локалне самоуправе. Разлика у висини комуналне таксе утврђена је на реалним и релевантним критеријима од којих је критериј „акумулативности“ само један од шест реалних и јасно дефинисаних критерија који су као такви прописани одредбама члана 10. Одлуке и који су у цијелости засновани на Уставу, закону, правном схватању заузетом од стране Уставног суда Федерације и члану 9. Европске повеље, тако да у одредбама наведеног члана Одлуке нема дискриминације нити повреде права на једнакост.

Како подносилац захтјева није доказао основаност навода о постојању повреде Устава Федерације БиХ предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом се утврђује да су оспорене одредбе Одлуке у сагласности са одредбом члана II.A.2 (1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

5. Претходни поступак

Како би Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине у потпуности утврдио чињенично стање, у складу са чланом 17. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, актом број: У-13/20 од 05.10.2020. године, затражено је од Општинског вијећа Бреза да у року од 15 дана од дана пријема акта, као доносилац Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник Општине Бреза, бр.: 6/17 и 1/19), достави Суду одговор на питање, ко је у смислу члана 44., члана 51., члана 53. став (1) тачка 2. и члана 54. став (1) Одлуке о грађевинском

земљишту „инвеститор“, који је дужан платити накнаду за опремање градског грађевинског земљишта које, између осталог, обухвата и изградњу уређаја за снабдијевање насеља електричном енергијом, односно изградњу електроенергетских објеката (трафостаница) којима се врши пренос електричне енергије.

Дана 27.10.2020. године у Уставном суду Федерације запримљен је акт Правобранилаштва Општине Брежа број: У-7/2020 од 20.10.2020. године у којем је приложено изјашњење општинске Службе за просторно уређење, заштиту околице, геодетске и имовинскоправне послове, а у вези са горе поменутих питањем. Притом није дат потпун одговор на то питање, већ се цитирају неке одредбе Закона о просторном уређењу и грађењу („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, бр.: 1/14 и 4/16). Тако нпр. члан 93. став 1. гдје је прописано да је инвеститор „правно или физичко лице у чије име се гради грађевина и врше захвати у простору у складу са одредбама овог закона“.

6. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан II.A.2 (1) ц)

Федерација ће осигурати примјену највишег нивоа међународно признатих права и слобода утврђених у документима наведеним у Анексу овог устава. Посебно:

(1) Сва лица на територији Федерације уживају права на:

ц) једнакост пред законом.

Члан IV.Ц.3.10.(2) д)

(2) Уставни суд:

д) на захтјев премијера, или кантона, утврђује да ли неки предложени или усвојени пропис које је донијело неко тијело кантоналне, градске или општинске власти у складу са овим уставом.

Члан VI. 4. ц)

Општинско вијеће:

ц) доноси друге прописе у извршавању општинских надлежности.

Амандман VIII

На Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан III.1.Устава Федерације Босне и Херцеговине мијења се и гласи:

У искључивој су надлежности Федерације:

ц) доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискална политика Федерације,

Б. Закон о припадности јавних прихода у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 и 94/15)

Члан 13. став 1. тачка ц) и став 4.

Поред удјела у расподјели прихода из члана 6. овог Закона, јединицама локалне самоуправе припадају и други јавни приходи како слиједи:

ц) накнаде и таксе у складу са прописима јединица локалне самоуправе;

Општинска вијећа доносе прописе којима се утврђује висина накнада по основу коришћења и уређења земљишта, као и висина других накнада, новчаних казни и такса у њиховој надлежности.

В. Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине
(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и 51/09)

Члан 8. став 3. алинеја 20.

У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно улазе:

- доношење прописа о порезима, накнадама, доприносима и таксама из надлежности јединице локалне самоуправе;

Члан 13. став 1. и став 2. алинеја 4.

Орган одлучивања јединице локалне самоуправе је општинско вијеће у општини, а градско вијеће у граду (у даљем тексту: "вијеће").

Вијеће у оквиру својих надлежности:

- доноси прописе о порезима, таксама, накнадама и доприносима јединице локалне самоуправе у складу са законом;

Члан 36.

У законом прописаним оквирима, јединице локалне самоуправе доносе прописе о накнадама и таксама, као и provedбене прописе о опорезивању.

Члан 37.

Јединицама локалне самоуправе припадају приходи:

- а) властити приходи:
- порези за које јединица локалне самоуправе самостално одређује стопу, у складу са законом;
  - локалне таксе и накнаде чије износе утврђује вијеће у складу са законом;
  - ...
  - други приходи утврђени законом или одлуком вијећа;

Г. Закон о привредним друштвима
(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/15)

ПОГЛАВЉЕ II. (ФИРМА)**Члан 11.
(Појам)**

- (1) Фирма је име под којим друштво послује.
- (2) Фирма се обавезно истиче на пословним просторијама друштва.

Д. Одлука о грађевинском земљишту
(„Службени гласник Општине Бреза, бр.: 6/17 и 1/19)**IV-НАКНАДЕ****Члан 44.**

Физичко и правно лице-инвеститор, у поступку издавања одобрења за грађење, дужно је платити накнаду из основа природних погодности градског грађевинског земљишта-рента и накнаду за уређење градског грађевинског земљишта.

V - УРЕЂЕЊЕ ГРАДСКОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА**Члан 51.**

Под уређеним градским грађевинским земљиштем подразумијева се земљиште на коме су извршени радови припреме земљишта за грађење и опремање земљишта у складу са законом. Сматра се да је уређено градско грађевинско земљиште, ако испуњава минимум уређења градског грађевинског земљишта и то:

- снабдијевање водом и рјешење отпадних вода, колски прилаз грађевинској парцели
- снабдијевање електричном енергијом.

Члан 53. став (1) тачка 2.

Опремање градског грађевинског земљишта обухвата:

2. Изградњу комуналних грађевина и инсталација за појединачно коришћење, као што је изградња и реконструкција уређаја и мреже за снабдијевање насеља водом, електричном и топлотном енергијом, птт саобраћајем, за одвођење оборинских и отпадних вода, превоз путника у локалном саобраћају, одржавање јавне градске чистоће.

Члан 54. став 1.

Инвеститор који намјерава градити на градском грађевинском земљишту дужан је платити накнаду за уређење градског грађевинског земљишта која обухвата стварне трошкове припремања и опремања тог земљишта, која се утврђује рјешењем о урбанистичкој сагласности. Ако је продато градско грађевинско земљиште које није уређено, корисник тог земљишта дужан је да изврши уређење на цијелој површини земљишта сагласно условима из урбанистичке сагласности и у том случају није дужан да плати накнаду за уређење градског грађевинског земљишта.

Ђ. Одлука о општинским комуналним таксама
(„Службени гласник Општине Бреза“, број: 12/18).

Члан 2. тачка г) – оспорена одредба

Комунална такса плаћа се за:

г) коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије

Члан 3. тачка 7.- оспорена одредба

У смислу ове одлуке:

7. под коришћењем електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије подразумева се стављање у функцију трафостаница.

Критерији за утврђивање таксе за истакнуту фирму

Члан 10.- оспорена одредба

У поступку утврђивања висине таксе на подручју Општине Бреза као критерији узимају се:

а) подручје општине односно зона у којој се налази сједиште односно пословна јединица са истакнутом фирмом;

б) положајне погодности обезбијеђене таксеном обавезнику у зони у којој је истакнута фирма, које утичу на пословање, а нису резултат сопствене активности таксеног обавезника;

ц) правни статус субјекта који обавља дјелатност (правно или физичко лице);

д) нискоакумулативна или акумулативна дјелатност коју обавља одређено правно или физичко лице;

е) величина/квадратура објекта – за трговине (класификација је извршена у складу са Законом о унутрашњој трговини („Службене новине Федерације БиХ“, број: 40/10) и Правилником о класификацији трговина („Службене новине Федерације БиХ“, број: 111/12);

ф) врста објекта – за угоститељску дјелатност (класификација је извршена у складу са Законом о угоститељској дјелатности ЗДК („Службене новине ЗДК“, број: 5/16).

Тарифни број I. тачка 15.- оспорена Одредба

ТАРИФНИ БРОЈ I:

15. производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и паром

ПОСЛОВНА ЗОНА	I		II		III		IV	
	П	Ф	П	Ф	П	Ф	П	Ф
Производња ел. енер.	72.000	-	67.500	-	63.000	-	58.500	-
Производња ел. енер. из обновљивих извора	900	560	720	480	540	400	360	240
Дистрибуција ел. енер.	15.000	-	12.500	-	7.000	-	4.300	-
Производња гаса	900	400	790	350	680	300	580	260
Произ. и снабдиј. Паром	27.000	-	25.200	-	23.400	-	21.600	-

ТАРИФНИ БРОЈ IX. – оспорена Одредба

ТАРИФНИ БРОЈ IX.

За коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије-трафостаница плаћа се комунална такса и то:

Врсте уређаја/објеката	I зона	II зона	III зона	IV зона
Трафостаница 220/110/35/10 кв КМ/ под комаду годишње	5.000,00	4.500,00	4.000,00	3.500,00
Трафостаница 110/35/10 кв КМ/по комаду годишње	3.500,00	3.000,00	2.500,00	2.000,00
Трафостаница 35/10 (20) кв КМ/по комаду годишње	2.000,00	1.800,00	1.600,00	1.400,00
Трафостаница 10(20)0,4 кв КМ/по комаду годишње	650,00	600,00	550,00	500,00
Стубна трафостаница КМ/ По комаду годишње	350,00	300,00	250,00	200,00

Е. Судска пракса Уставног суда Федерације

Пресуде Уставног суда Федерације, бр.: У-26/16 од 22.03.2017. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 38/17), У-60/17 од 26.03.2019. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 23/19), У-15/19, од 18.06.2019. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 48/19) и др.

7. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Након анализе захтјева и одговора на захтјев, разматрања Одлуке, посебно њених оспорених одредби, као и друге документације у спису, у свјетлу релевантних правних прописа и уставног принципа о једнакости пред законом, утврђено је како слиједи у наставку.

Подносилац захтјева је у складу са чланом IV.Ц.3.10.(2) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, лице овлашћено за подношење захтјева за оцјену уставности.

Општинско вијеће Бреза на сједници одржаној дана 26.12.2018. године је донијело Одлуку којом је прописана обавеза плаћања општинске комуналне таксе, критерији за утврђивање висине те таксе, начин пријаве и наплате таксе, ослобађање од плаћања таксе, умањење и поврат таксе, надзор над обрачунавањем и плаћањем таксе, те је утврђена тарифа комуналних такси на подручју Општине Бреза.

Подносилац захтјева оспорава сљедеће одредбе те Одлуке: члан 2. тачка г), члан 3. тачка 7., члан 10., а потом Тарифни број I. тачка 15. и Тарифни број IX. Тарифе комуналних такси, која је саставни дио Одлуке. У наставку ће оспорене одредбе бити размотрене појединачно, нумеричким редослиједом, а разматрање ће обухватити и припадајуће тарифне одредбе.

Чланом 2. Одлуке прописано је да се комунална такса плаћа за: а) сваку истакнуту фирму, б) држање, односно коришћење средстава за игру (билијар, аутомати, флипери, видео игре, пикадо, апарати за посебне игре на срећу и сл.), ц) држање живе музике у угоститељским објектима, д) привремени боравак у хотелима и другим објектима регистрованим за одмор и ноћења, е) истицање објава, огласа и саопштења на јавним мјестима, ф) коришћење уређаја за пружање услуга мобилне телефоније и г) коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије. Дакле овдје је ријеч о одредбама којима су прописане врсте комуналних такси, од којих је једна и такса за „коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије“. Увођење ове врсте комуналне таксе на нивоу општина у Федерацији Босне и Херцеговине, само је по себи проблематично. Колико год је уобичајено и прихватљиво прописивање комуналне таксе за „држање живе музике“ у угоститељским објектима, за привремени боравак у хотелима и другим објектима регистрованим за одмор и ноћења или за истицање објава, огласа и саопштења на јавним мјестима, толико је упитно могу ли се у тај комунално-таксени контекст ставити предузећа која, „стављајући у погон“ неопходне

уређаје и инсталације, што су њихова стална средства за рад, врше дјелатност од посебног јавног интереса, као што је снабдијевање становништва Федерације Босне и Херцеговине електричном енергијом као елементарни услов за нормалан цивилизован живот. Стога увођење те врсте комуналне таксе не само у овој Одлуци, већ генерално на општинском нивоу, мора бити размотрено са највећом пажњом.

Регулација електроенергетског система Босне и Херцеговине постоји на нивоу државе и врше је посебна тијела успостављена Законом о преносу, регулатору и оператеру система електричне енергије у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр.: 7/2002, 13/2003, 76/2009 и 1/2011). Тако регулисање електропреносног система врши Државна регулаторна комисија за електричну енергију (ДЕРК), вођење система врши Независни оператер система (НОС), а управљање преносном мрежом врши Електропренос Босне и Херцеговине, компанија основана посебним законом (Закон о оснивању компаније за пренос електричне енергије у Босни и Херцеговини, „Службени гласник БиХ“, број: 35/2004.), док је креирање државне електроенергетске политике у надлежности Министарства вањске трговине и економских односа.

Према одредби члана III.1. ф) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Федерација Босне и Херцеговине има искључиву надлежност за „утврђивање енергетске политике, укључујући расподјелу између кантона, осигурање и одржавање потребне инфраструктуре“. Дакле не само енергетска политика, већ и „осигуравање и одржавање потребне инфраструктуре“ уставна су категорија, што недвосмислено говори о опште друштвеној важности највишег ранга и енергетске политике и инфраструктуре за остваривање те политике.

Зато је у Федерацији Босне и Херцеговине, када је у питању електрична енергија, све у вези са функционисањем електроенергетског сектора, електропривредне дјелатности, планирањем и развојем, изградњом, реконструкцијом и одржавањем електроенергетских објеката, регулисано Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 66/13, 94/15 и 54/19 – у даљем тексту ЗОЕЕ) као посебним системским законом, а надзор и регулисање односа између производње, дистрибуције, снабдијевања и купаца електричне енергије у надлежности је Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ФЕРК), која је такође основана посебним законом. Већ овај сумарни приказ правног оквира у којем се одвија електропривредна дјелатност, јасно одражава општедруштвени и јавни значај те дјелатности, која већ на категоријалном нивоу никако не би смјела бити сврстана у исти контекст са обавезницима комуналних такси за „држање живе музике“ у угоститељским објектима, привремени боравак у хотелима и другим објектима регистрованим за одмор и ноћења или за истицање објава, огласа и саопштења на јавним мјестима и томе слично.

На такав значај још потпуније указују одредбе ЗОЕЕ, према којима се електропривредним дјелатностима сматрају производња и дистрибуција ел. енергије, те снабдијевање и трговина ел. енергијом (члан 12. став (1)). Ту дјелатност обавља посебна категорија привредних субјеката: електроенергетски субјекти основани у складу са Законом о привредним друштвима и регистровани за обављање барем једне од горе наведених дјелатности. Али не само то. Да би уопште могли да обављају ту дјелатност морају за то добити дозволу (лиценцу) од ФЕРК, која се периодично обнавља.

Надаље, према ЗОЕЕ електроенергетском субјекту се „у општем економском и друштвеном интересу може наметнути обавеза јавне услуге која ће осигурати сигурност опскрбе, редовност, квалитет и цијену опскрбе, као и заштиту животне средине, укључујући енергетску ефикасност, употребу енергије из обновљивих извора и заштиту околине, а све у складу са важећим прописима Федерације и међународним уговорима које је закључила Босна и Херцеговина“ (члан 13. став (1)). А када им се наметне обавеза јавне услуге, дужни су пружати универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом свих крајњих купаца из категорије домаћинства, малих предузећа и комерцијалних купаца, на подручју њиховог дјеловања, у складу са електроенергетском политиком Федерације (члан 13. став (7)).

Овдје се очигледно ради о дјелатностима чије обављање изискује размијештање огромног броја уређаја и инсталација у простору, при чему су сви они увезани у јединствен електроенергетски систем. Такав систем надилази општинске, кантоналне и ентитетске границе и изискује правну регулацију са највишег нивоа у овом случају државног и ентитетског, односно федералног. Да би тај систем био у стању континуирано остваривати своју функцију у складу са строгим захтјевима прописаним домаћим и међународним правним и техничким стандардима, он мора бити изнад, односно изван партикуларне правне регулације на нивоу јединица локалне самоуправе, изузев оних прописа који се непосредно односе на прибављање дозволе за грађење електроенергетских објеката односно постављање надземних и подземних инсталација на локалном земљишту. У том свјетлу мора бити разматрана не само већ наведена одредба члана 2. тачка г) Одлуке, већ уз њу и припадајући Тарифни број IX. Тарифе општинских комуналних такси.

Према одредби Тарифног броја IX., „за коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије-трафостаница“ плаћа се комунална такса „по комаду годишње“, у различитим, прилично високим износима, чија висина зависи од улазног-излазног напона и снаге трафостанице и општинске зоне у којој је иста постављена. Висина се креће од 200 КМ за најмање, тзв. стубне трафо-станице постављене у IV зони, до 5000 КМ за највеће трафо-станице 220/110/35/10 кV постављене у I зони.

Овако прописано новчано давање потпуно губи карактер таксе, као једнократне накнаде коју обавезник таксе плаћа за услугу коју му пружа неки државни орган, те поприма карактер пореза, чије је типично обиљежје периодично захватање у имовину или доходак обавезника. Таквом утиску доприноси и чињеница да се код овако утврђених износа не види објективан критериј који им је подлога, уколико се не прихвати да су трафостанице веће електричне снаге и волуминозније односно габаритније од оних чија је електрична снага нижа, те да ове прве запремају већи простор од ових других. Али чак и тад остаје питање на основу чега је утврђена полазна вриједност (било она најнижа или она највиша), јер се не полази од неког утврђеног еталона, који би, због свега раније реченог морао бити јединствен за читав електроенергетски систем, дакле утврђен државним или федералним прописом или међународном стандардизацијом. А пошто то овдје није случај, значи да доносиоци оваквих одлука у другим општинама у Федерацији Босне и Херцеговине могу за исту врсту трафостанице прописати мањи или (што је вјероватније) већи износ комуналне таксе од оног за који се овдје одлучио надлежни орган Општине Бреза. Дакле с једне стране ради се о задирању у фискални терен, а с друге стране се отвара могућност стварања правног партикуларизма који је напосто неприхватљив кад је електропривредна дјелатност у питању, као уосталом и кад су у питању друге дјелатности од општедруштвеног и јавног интереса, на примјер дјелатности из сфере телекомуникација.

Према томе, овдје се у виду општинске комуналне таксе заправо опорезује коришћење имовине која је средство за обављање привредне дјелатности. Јер, према одредбама Кодекса рачуноводствених принципа и рачуноводственим стандардима Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број: 50/98) у „материјална стална средства“ уз остало спадају „стројеви, постројења, уређаји, инсталације“, а која средства „правно лице држи за коришћење у производњи или испоруци производа и услуга“ и „за која се очекује да ће се користити више од једне године“ (рачуноводствени стандард 16, дефиниције, 2.). А к томе су овдје у питању дјелатности од јавног интереса којом се задовољавају елементарне потребе становништва локалне заједнице. Треба имати на уму да је Уставни суд Федерације из тих разлога прогласио неуставним и неке одредбе кантоналних закона.

Зато овдје треба подсјетити да је на основу члана III.1.ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине „доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискална политика Федерације“ у искључивој надлежности Федерације. То је и логично, јер је фискална политика једно од најважнијих средстава економске политике, а „утврђивање економске политике“ такође је у искључивој надлежности Федерације према одредби члана III.1.б) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

Уставни суд Федерације сматра да управо та чињеница, да је према Уставу Федерације Босне и Херцеговине искључиво надлежна за „утврђивање економске политике“ и „фискалне политике“ као базичног економско-политичког средства, недвосмислено указује на то да је воља уставотворца да у Федерацији треба постојати јединствена економска политика, а слједствено томе и јединствена фискална политика, као правно-економски оквир у којем се морају кретати нижи нивои власти када доносе прописе о опорезивању. У противном би дивергентна рјешења могла бити не само опструктивна у погледу провођења јединствене фискалне, па тиме и економске политике у Федерацији, већ и “електроенергетске политике Федерације”, како то прописује члан 13. став (7.) ЗОЕЕ. А правни партикуларизам у овој би области сасвим извјесно могао генерисати неједнакост привредних субјеката пред законом на различитим дијеловима територије Федерације.

С друге стране, електроенергетски субјекти су, као инвеститори, прије почетка изградње електроенергетских објеката дужни ријешити имовинско-правне односе (члан 73. став 1. ЗОЕЕ), а “на објекте чији су имовинско-правни уређени” дужни су плаћати “посебне накнаде, укључујући накнаде за концесију и накнаде утврђене другим законима”, а у случају настанка штетног догађаја дужни су насталу штету надокнадити (члан 73. став 2. ЗОЕЕ). Осим тога, електроенергетски субјекти морају имати дозволу за обављање електропривредне дјелатности (лиценцу) коју издаје ФЕРК, а што подразумијева плаћање регулаторне накнаде у складу са Правилником о методологији и начину обрачуна регулаторних накнада за имаоце дозвола (“Службене новине Федерације БиХ”, број: 84/19). Регулаторна накнада плаћа се у два облика: фиксни дио регулаторне накнаде утврђен је самим Правилником и плаћа се независно о оствареном/планираном приходу, а варијабилни дио регулаторне накнаде зависи од нивоа оствареног/планираног прихода. Фиксни дио Регулаторне накнаде обрачунава се полугодишње, а сваке године након усвајања Буџета у Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, те утврђивања вишка прихода над расходима ФЕРК и утврђивања прихода електроенергетских субјеката који имају дозволу, ФЕРК посебном одлуком утврђује постотак за обрачун варијабилног дијела регулаторне накнаде.

Када се свему томе дода и чињеница да су електроенергетски субјекти и обавезници пореза на доходак, онда би оспорене одредбе члана 2. тачка г) Одлуке, као и припадајући Тарифни број IX. Тарифе, у коначници могле имати ефекат двоструког опорезивања. Према томе, више је разлога који доводе у питање уставност ових одредби. Ове одредбе генеришу повреду уставне гаранције једнакости пред законом, јер се у форми комуналне таксе произвољно и парцијално заправо опорезују стална материјална средства, али само за субјекте који обављају одређену дјелатност, *in concreto* електропривредну дјелатност (једнако и за оператере мобилне телефоније у Тарифном броју VIII., који овдје није оспорен). Висина таксе у оспореним Одредбама произвољно је прописана без видљивог објективног почетног критерија. Увођење нове накнаде која у бити има карактер пореза на коришћење средстава за рад је категоријално питање фискалне политике, у овом случају и електроенергетске политике Федерације за коју је, као уосталом и за економску политику у цјелини, искључиво надлежна Федерација. Убирање комуналне таксе на основу ових одредби, како је већ напоменуто, уз то би могло имати ефекат двоструког опорезивања.

Када је у питању оспорена одредба члана 3. Тачка 7. Одлуке, треба констатовати да члан 3. заправо садржи дефиниције кључних појмова који се у Одлуци користе, па се тако, уз остало, у тачки 7. утврђује да се израз „коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије“ има схватити као „стављање у функцију трафостаница“. На страну то што је оваква дефиниција очигледно преуска, пошто „стављање у функцију трафостаница“ није могуће без додатних уређаја и инсталација, као што су далеководи, расклопна постројења и сл., а који у овој дефиницији нису поменути, али се мора констатовати да нема мјеста оспоравању уставности ове одредбе. Ријеч је о пратећој, експликативној одредби којом се не успостављају никакве обавезе нити права, и која прати правну судбину одредаба о врстама комуналних такси, па о њеној уставности овај суд, неће доносити одлуку.

Члан 10. Одлуке прописује критерије за висину таксе за истакнуту фирму, а то су: а) подручје општине односно зона у којој се налази сједиште односно пословна јединица са истакнутом фирмом; б) положајне погодности обезбијеђене таксеном обавезнику у зони у којој је истакнута фирма, које утичу на пословање, а нису резултат сопствене активности таксног обавезника; ц) правни статус субјекта који обавља дјелатност (правно или физичко лице); д) нискоакумулативна или акумулативна дјелатност коју обавља одређено правно или физичко лице; е) величина/кватура објекта – за трговине (класификација је извршена у складу са Законом о унутрашњој трговини („Службене новине Федерације БиХ“, број: 40/10) и Правилником о класификацији трговина („Службене новине Федерације БиХ“, број: 111/12); ф) врста објекта – за угоститељску дјелатност (класификација је извршена у складу са Законом о угоститељској дјелатности ЗДК („Службене новине ЗДК“, број: 5/16). Притом подносилац захтјева оспорава само један од њих и то онај из тачке д), који висину таксе чини зависном о „нискоакумулативној или акумулативној дјелатности“ коју обавља таксени обавезник.

Овај критериј је, прије свега, нејасан. Пошто се један спрам другог наводе један изведени појам (нискоакумулативност) и један генерички појам (акумулативност) конструкција губи смисао, јер и нискоакумулативна дјелатност је акумулативна. Висока акумулативност се не помиње, дакле наизглед не утиче на висину таксе. Стога се, без увида у тарифу и тарифне бројеве, не зна шта је доносилац ове одредбе заправо хтио рећи. Није наиме јасно хоће ли обавезник који обавља нискоакумулативну дјелатност плаћати нижу таксу за истакнуту фирму или је неће плаћати никако, а онај чија је дјелатност само акумулативна вишу или нижу зависно о степену акумулативности.

Прави смисао ове одредбе, у дијелу који се тиче нискоакумулативности дјелатности могуће је досећи једино систематским тумачењем ове одредбе у вези са уводном одредбом Тарифног броја I. Тарифе општинских комуналних такси која гласи: “Нискоакумулативне дјелатности, традиционални и стари обрти за које се порез на доходак не плаћа паушално, те остале дјелатности, плаћају таксу на истакнуту фирму како слиједи:“, након чега слиједи табеларна разрада базирана на врсти дјелатности, праћена критеријем зоне у којој је фирма истакнута и статусним критеријем (дакле зависно о томе је ли обавезник правно или физичко лице).

Дакле, обавезници који обављају нискоакумулативне дјелатности, (напомена: традиционални и стари обрти као појам не фигуришу у Одлуци, већ се овдје први пут помињу), таксу за истакнуту фирму плаћају као и остали обавезници, уколико порез на доходак не плаћају паушално. *Argumentum a contrario*: таксу за истакнуту фирму плаћају, ако порез на доходак плаћају паушално (напомена: у самој Одлуци овај вид ослобађања од плаћања таксе није предвиђен). Према томе би се, везујући критериј из члана 10. тачка д) Одлуке, са уводном одредбом Тарифног броја I. Тарифе, могло закључити да је дио таксених обавезника који обављају нискоакумулативне дјелатности, а под тим треба подразумијевати старе и традиционалне занате, те дефицитарне дјелатности, ослобођен обавезе плаћања комуналне таксе на истакнуту фирму. То су они који порез на доходак плаћају паушално. Овако схваћена „нискоакумулативност дјелатности“ као критериј који ће довести до ослобађања једне категорије обавезника (лица која обављају нискоакумулативне дјелатности, традиционалне и старе обрте и дефицитарне дјелатности и притом порез на доходак плаћају паушално) кореспондира са ранијим одлукама Уставног суда Федерације у предметима ове врсте. Али, с њима не кореспондира онај дио оспорене Одредбе који гласи „или акумулативност“, који се односи на све остале обавезнике и који враћа у дејство прикривени критериј дјелатности према којем ће они плаћати вишу или нижу таксу на истакнуту фирму зависно о томе коју дјелатност обављају. А то, према свим ранијим одлукама овог суда представља неприхватљив критериј који доводи у питање уставну гаранцију једнакости пред законом из члана II.А.2.(1) ц) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

У том свјетлу треба посматрати и оспорену Одредбу Тарифног броја I., тачка 15. О њеном карактеру најбоље говори завршни дио уводне одредбе овог тарифног броја, која гласи: „остале дјелатности плаћају таксу на истакнуту фирму, како слиједи“ (како је то раније образложено ово

значи све дјелатности које нису нискоакумулативне дјелатности, традиционални и стари занати, те дефицитарне дјелатности за које се порез на доходак не плаћа паушално). Дакле из саме се те одредбе види да је дјелатност и номинално базични критериј за висину таксе на истакнуту фирму.

Уставни суд Федерације примјећује да наслов тачке 15. Тарифног броја I. не кореспондира са одредбом о врстама комуналних такси из члана 2. тачка г) Одлуке. Тамо је наиме прописано да се комунална такса плаћа за „коришћење електроенергетских објеката којима се врши пренос електричне енергије“. Ако се израз „дистрибуција електричне енергије“ схвати и као „пренос електричне енергије“, што би се могло разумно прихватити, онда из формулације тачке 15. Тарифног броја I. проистиче да је у самом тарифном броју уведено неколико нових врста комуналне таксе: такса за „производњу електричне енергије“ (укључујући и „производњу из обновљивих извора“), такса „за производњу гаса“, те такса за производњу и снабдијевање паром.

Уставни суд Федерације сматра да се тарифним одредбама не могу уводити нове врсте таксе изван оних прописаних Одлуком, а с друге стране је висина такси за пренос (дистрибуцију) ел. енергије утврђена произвољно (по свему судећи по претпостављеној профитабилности), за разлику од других комуналних такси гдје су употријебљени објективни критерији (нпр. величина, односно квадратура објекта – за трговину, те врста објекта – за угоститељску дјелатност).

Овдје треба напоменути и то да је Пресудом Уставног суда Федерације број: У-8/17 од 14.03.2018. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 36/18) утврђено како члан 18. Тарифни број 6. раније Одлуке о општинским комуналним таксама („Службени гласник Општине Бреза“, број: 10/15) није био у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Евидентно је и Уставни суд Федерације констатује да је Општинско вијеће Бреза у новој Одлуци поштовало обавезујући став Уставног суда Федерације из образложења горе неведене пресуде, по којем критериј за утврђивање различите висине таксе може бити подручје општине гдје се дјелатност обавља, као и чињеница да се ради о нискоакумулативној дјелатности (у раније утврђеном значењу: стари и традиционални занати, те дефицитарна дјелатност), али и да је суштински задржало врсту дјелатности као примарни критериј за утврђивање различите висине таксе. Тачно је да подручје (зона) може бити релевантан критериј за одређивање висине комуналне таксе, али само ако њена висина у појединим зонама неће зависити о врсти дјелатности обавезника, што овдје очигледно није случај.

На основу свега изнесеног, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно, у саставу: др.сц. Ката Сењак, предсједница Суда, те Весна Будимир, Мирјана Чучковић, Александра Мартиновић и проф.др Един Муминовић, судије Суда.

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
др сц. Ката Сењак
